BERIGTEN

BETREFFENDE

DE

CHOLERA ASIATICA.

TWEEDE STUK.

Den vijftienden October aanstaande verschijnt ee
derde Stuk *dezer berigten.*

BERIGTEN
BETREFFENDE DE
ASIATISCHE CHOLERA
TE
AMSTERDAM
EN
IN ANDERE DEELEN DES RIJKS.

ONDER MEDEWERKING VAN

G. VROLIK, C. J. NIEUWENHUYS,
H. HAAKMAN, F. VAN DER BREGGEN Cz.,
H. W. VAN ROSSEM, M. W. LUBER,
W. BAARSLAG

EN VAN DE GENEESKUNDIGEN IN DE ONDERSCHEIDENE
CHOLERA-HOSPITALEN,

UITGEGEVEN
DOOR
W. VROLIK.

TWEEDE STUK.

Te Amsterdam,
bij C. G. SULPKE.
1832.

No. III.

Ziektegeval medegedeeld door C. J. VAN COOTH, *Geneeskundige van het Hospitaal, in het* West-Indische Slagthuis, *te Amsterdam.*

ELIZABETH SCHUURMAN, 4 jaren oud, wordt den 16den Sept. ll. des nachts om vier ure in het Hospitaal gebragt. — Het kind schijnt wel gevoed; de huid is koud, op sommige plaatsen blaauw; de pols klein, week en snel; sedert korten tijd grijpen er veelvuldige brakingen en stoelgangen plaats. Er wordt hetzelve een zweetmiddel toegediend, bestaande uit een aftreksel der *Chamomillen*, *Spiritus Mindereri* en *Oleum Menthae pip.*

Des morgens $7\frac{1}{2}$ *ure.* De pols is snel en week; de huid koud en blaauw; de huidplooi blijft lang staan; de oogen diep in de kassen gezonken; de ademhaling ruim; de tong warm, echter niet droog, met een bruin beslag; de braking en stoelgang hebben opgehouden; het kind heeft bewustzijn en klaagt over geene pijn. — Er wordt voorgeschreven:

℞. Pulv. Rad. Ipecac. scr: i.
F. pulv. n. iii.
S. *alle tien minuten een poeder.*

Des morgens 10 *ure.* Op het gebruik der poeders is braking gevolgd van eene witte, waterachtige stof, met welke het overblijfsel der poeders vermengd is; de pols klein; de stem heesch

(*vox cholerica*); de oogen dieper in de kassen weggezonken; ademhaling benaauwd; de huid loodkleurig, vooral aan de handen, de voeten en rondom de oogen. — Er wordt voorgeschreven:

℞. Subcarbon. Amon. liq. dr. ii.
Gum. Arab. dr. iii.
Aq. Menth. piper. unc: IV.
M. D. S. *alle half uur een lepel.*

Des namiddags een uur. De pols dezelfde, de huid loodkleurig en koud; benaauwdheid en kramppijn in de onderste ledematen. — Zuurdeegpappen worden er op de borst en aan de onderste ledematen geplaatst.

Des namiddags zes ure. De pols bijna niet voelbaar; de huid ijskoud; de tong breed, plat, wit, *niet koud;* het kind is bij haar volle bewustzijn.

Repet. mixt. ultima.

Des avonds elf ure. De pols klein en snel; de huid flaauw rood en warm; de huidplooi schielijker verdwijnend; er heeft een stoelgang plaats gegrepen van stinkende, licht bruine, dunne stof; de urienloozing ontbreekt nog. —

Den 7den Sept. *tweeden dag der ziekte. Des morgens acht ure.* De huid warm, rood, nergens meer blaauw, met een ruim zweet bedekt; de pols sterker, evenwel nog klein, maar minder snel; de tong warm, rood, eenigzins droog; de urienloozing heeft eenmaal plaats gegrepen; dezelve is bruin van kleur. — Hoewel het kind over

geene hoofdpijn klaagt en de oogen helder staan, schijnt er toch eenige congestie naar het hoofd te zijn; de wangen althans zijn rood en het kind is slaperig.

Repet. mixtur. ultim.
S. *alle twee uren een lepel.*

Daarenboven

℞. Mucil. gumm. arab. unc. ii.
Tinctur. acid. arom. scr. ii.
Sijr. Papav. Rhoead. unc. i.
Aq. coctae. unc. VI.

M. D. S. *alle twee uren een lepel, om en om met de vorige mixtuur te gebruiken.*

Des middags twaalf ure. Tweemaal is er stoelgang geweest van eene stinkende bruine stof; urienloozing eenmaal; pols moeijelijk voelbaar; huid kouder dan des morgens met minder zweet bedekt. —

Des namiddags zes ure. Het zweet is geheel verdwenen; de pols bijna niet voelbaar; de tong eenigzins warm; handen en voeten koud. —

Het gebruik der mixtuur met *Subcarb. Amon. liq.* wordt gestaakt. Het *julapium* met *tinctura acida aromatica* wordt herhaald en daarbij voorgeschreven:

℞. Camphorae. gr. VI.
Pulv. gumm. Arab.
Sacchar. alb. dr. β.
F. pulv. n. viii.

S. *alle uur een poeder.*

Des avonds elf ure. De pols verheft zich eenigzins; tweemaal loozing van citroengeele urien; de huid warmer en rooder; hevige benaauwdheid; volkomen bewustzijn.

Den 8sten Sept. *Derden dag der ziekte. Des morgens zeven ure.* — De nacht is in hevige onrust en benaauwdheid voorbijgegaan; de pols snel en klein; de huid van natuurlijke warmte en met een rijkelijk zweet bedekt; het voorhoofd en de nek heet; in de oogen geen bewijs van congestie; de *conjunctiva* wit, zonder eenige de minste opzetting van vaten; geene hoofdpijn; de wangen rood omschreven; de tong rood, warm en droog; volkomen bewustzijn. —

Vesicatorium tusschen de schouderbladen. Zuurdeegpappen aan de onderste ledematen.

Repet. Julapium cum tinctur. acid. aromat.

Des morgens tien ure. Tweemaal ontlasting van dunne, bruine, stinkende stof; pols schier niet voelbaar; huid dor en warm; tong minder droog en minder warm. —

Repet. pulv. cum Camph.
alternatim cum julapio.

Des namiddags een ure. Ruim zweet; pols goed voelbaar; huidwarmte natuurlijker; de huid minder dor; het kind is bij volkomen bewustzijn en antwoordt goed op de vragen, welke aan hetzelve gedaan worden. —

Des namiddags zes ure. Zeer ruim zweet;

pols klein en snel; benaauwdheid; snelle en korte ademhaling. —

Des avonds elf ure. Het kind in eenen soporeuzen toestand, op de vragen, welke tot hetzelve gerigt worden, niet meer antwoordende; geen stoelgang na des morgens tien ure; pols snel, klein, week. —

Repet. Julap. cum tinct. acid. arom.

F. clijsma ex infus. Chamom. cum Ol. Lini.

Den 9^{den} Sept. *Vierden dag der ziekte. Des morgens acht ure.* De nacht is onrustig geweest; groote angst en onrust; de pols snel, klein; oogen niet rood; het bindvlies zelfs aan den binnenkant der oogleden bleek; ontlasting van eene groote hoeveelheid bruine, stinkende, kleiachtige stof; geringe klopping der *arteriae carotides;* meestal is het kind in eenen *soporeuzen* toestand; daaruit opgewekt wordende, verklaart het geene hoofdpijn te hebben; de wangen zijn rood omschreven. —

Repet. julap. cum tinct. acida arom.

Des middags twaalf ure. De *soporeuze* toestand neemt toe; de wangen worden rooder; de kleur en warmtegraad der huid natuurlijk; de huidplooi verdwijnt oogenblikkelijk; stoelgang eenmaal, urienloozing tweemalen; tong warm en droog; in de oogen volstrekt geen teeken van congestie; het voorhoofd warm; pols een weinig meer opgekomen, snel en klein.

Des namiddags zes ure. Er worden koude

fomentatiën op het hoofd geplaatst. Het bewustzijn is terug gekomen; het kind vervalt in eenen diepen slaap, waaruit het door niets op te wekken is. — De benaauwdheid neemt in dezelfde mate af, als de soporeuze toestand vermeerdert. Het kind ligt onbewegelijk op den rug. In de oogen geene teekenen van congestie; noch ook klopping der *arteriae carotides;* alleen zijn het voorhoofd en de nek heeter dan gewoonlijk.

℞. Acet. destill. unc. i.
Gum. Arab. dr. ii.
Sijr. Alth. dr. vi.
Camphor. gr. iv.
Aq. coct. unc. iv.
M. D. S. *alle ure een lepel.*

Een *vesicatorium* op de borst;
koude fomentaties op het hoofd;
zuurdeegpappen aan de onderste ledematen.

Des avonds elf ure. Aanhoudende soporeuze toestand; geen stoelgang.

Repet. clijsma ut heri.

Den 10^den^ Sept. *Vijfden dag der ziekte. Des morgens acht ure.* De soporeuze toestand dezelfde; ligging achterover op den rug; na het *clijsma* ontlasting van meenigvuldige bruine, stinkende, kleiachtige stof; tong, rood en warm; oogen natuurlijk; soms keert het bewustzijn terug; het kind verhaalt alsdan, geene pijn in het hoofd te hebben; de kleur en warmtegraad der huid

zijn natuurlijk; de pols klein en snel, maar toch niet steeds van dezelfde snelheid.

Repet. mixt. ultima.

Des middags twaalf ure. Benaauwde ademhaling, tevens kort en onregelmatig, dan eens snel, dan eens eensklaps weder langzaam; pols klein en snel; tweemaal urienloozing; oogen natuurlijk; voorhoofd en nek warm. —

De koude fomentatiën worden herhaald.

Des namiddags zes ure. De soporeuze toestand neemt toe; het bewustzijn is geheel weg; de oogen, wat de kleur betreft, natuurlijk, maar diep in de kassen weggezonken; de kleur der huid natuurlijk.

Des avonds tien ure. Geen stoelgang; aanhoudende soporeuze toestand; soms ijlt het kind, maar nimmer langer dan vijf minuten; oogen natuurlijk; ademhaling wankelend, dan eens snel, dan eens langzaam, soms geheel gestremd; de soporeuze toestand wordt soms met benaauwdheid afgewisseld; pols snel; tong droog en rood.

Repet. mixt. ultim.
—— foment frigid.
—— clijsma ut heri. —

Den 11den Sept. Zesden dag der ziekte. 's Morgens acht ure. — Het kind heeft den nacht zeer soporeus doorgebragt, zonder zich over iets te bekreunen; eene groote hoeveelheid bruine, stinkende, papachtige stof loopt hetzelve onwillekeurig af; pols snel, klein en onstandvastig; de

huidkleur natuurlijk ; in de oogen niets bijzonders ; tong droog en dor. —

Repet. mixt. ultim.
adde Camph : gr : ii

Des middags twaalf ure. Aanhoudende soporeuze toestand ; warmtegraad natuurlijk ; oogen niet rood opgezet ; tong rood ; pols snel ; aanhoudende stoelgang.

Des namiddags zes ure. Het bewustzijn is voor één oogenblik teruggekeerd ; het kind ontkent hoofdpijn of suizing in de ooren te hebben; de pols is dan eens meer, dan eens minder snel ; ademhaling benaauwd, belemmerd, soms snel en kort.

Des avonds elf ure. De oogen natuurlijk ; de wangen minder rood ; pols minder snel of onregelmatig ; aanhoudende soporeuze toestand, soms door ijlen afgebroken.

Repet. mixt. cum Camphor. gr vj

Repet. foment. frigid. et sinapismi.

F. clysma ex Aceti
Aquae äa unc ii.

Den 12^den^ *Sept. Zevenden dag der ziekte. 's Morgens acht ure.* — Het kind ligt in eenen diepen soporeuzen slaap ; de willekeurige bewegingen van het hoofd en van de armen trillend ; huppeling der pezen ; pols klein, snel, onregelmatig ; de ademhaling is elk oogenblik verschillend ; de polsslag der *art. carotides* is schier niet veranderd ; de oogen zijn niet rood, maar aan den onderkant van het hoornvlies merkt men

hetgeen ik ninmer te vooren waarnam, eene witte vlek.

Repet. mixt. ultim.
Repet. foment. et clijsma ex aceto diluto.

Des middags twaalf ure. De soporeuze toestand neemt toe; huppeling der pezen; alle beweging is trillend; in de oogen niets onnatuurlijks, behalve bovengemelde vlek; pols snel, onregelmatig, insgelijks de ademhaling; veelvuldige ontlasting van bruine stinkende stof; als de koude fomentatiën op het hoofd geplaatst worden, drukt het kind haar gevoel hierover uit, door hare hand al bevende naar hetzelve te brengen.

Des avonds acht ure. Het kind ligt als ware het dood, bekommert zich over niets en geeft geen geluid; de urienloozing en ontlasting grijpen onwillekeurig plaats; pols snel, minder onregelmatig dan heden morgen, klein; ademhaling menigvuldig, onregelmatig; in de oogen, behalve de bovengemelde witte vlekken, geene afwijking van den natuurlijken toestand. —

Repet. mixt. ultim.
Repet. clijsma ex aceto.

De toestand van den zieke verslimmert meer en meer; het ijlen duurt voort tot aan middernacht; er volgen nu huppeling der pezen, zware hik en eindelijk de dood, om $3\frac{1}{2}$ ure des nachts. — Het kind is korte oogenblikken te voren weder bij deszelfs bewustzijn gekomen. —

LIJKOPENING *zes en dertig uren na den dood.* —

Uitwendige gedaante. De algemeene kleur des ligchaams blank; groene vlekken in de lenden- en onderbuikstreek, den aanvang van bederf kenschetsende; het nagel-uiteinde der vingers blaauw gekleurd; de teenen kromgetrokken; de buik papachtig op het gevoel; de gewrigten slap.

Schedelholte. De *sinus longitudinalis* en *transversalis* van het harde hersenvlies bevatten gestremd bloed, hetwelk in lange stukken uit dezelve kan worden getrokken. De vaten van het harde hersenvlies, als ook die, welke met het zachte hersenvlies in de hersenen dringen, zeer opgezet en bloedrijk. De hersenen doen zich hierdoor hoog rood voor; de mergzelfstandigheid zeer gespikkeld, met roode bloedige punten. Aan de *basis cranii* vertoont zich na de doorsnede van het verlengde merg, eene groote hoeveelheid weiachtig vocht.

De hersenholligheden bevatten slechts eene kleine hoeveelheid *serum;* de *plexus chorioidei* zijn hoog rood, als het ware geinjicieerd.

Ruggemerg. Aan het halsgedeelte van het ruggemerg is eenig aderlijk bloed op het *harde hersenvlies* uitgestort. In het lendegedeelte is tusschen de *arachnoidea* en het *zachte hersenvlies* eene groote hoeveelheid *serum.* De vaten van het ruggemerg zijn niet hoog opgezet. Deszelfs weefsel is vaster, dan men het bij een kind

van dien leeftijd zoude verwachten; dit geldt ook van de hersenen. —

Longen, hart, bloedvaten en bloed. Longen aan den voorkant bleek; aan den achterkant donkerblaauw. In de onderste kwabben, zoo wel aan de regter- als linkerzijde, aanmerkelijke knobbelwijze verharding; sommige knobbels zijn verweekt. Op de plaatsen, waar deze knobbels zitten, is er in de longen zware bloedophooping.

Alle de aders, vooral de grootere stammen, de long-slagader en de regter holte van het hart gevuld met zwart, gecoaguleerd bloed, hetwelk zich het best bij dikke *Rob Sambuci* laat vergelijken.

De linker hartekamer ledig, zeer zaamgetrokken, derzelver wanden dik; de linkerboezem gevuld met zwart gestremd bloed. In den boog der *aorta* en in derzelve *borstholte stam*, zitten lange, witte, vezelachtige stremsels, omgeven van zwart dik bloed.

De *thijmus* matig groot.

Werktuigen tot de spijsvertering en urienvorming. Lever en *milt* zijn in hunne natuurlijke gesteldheid. De galblaas zeer opgezet, gevuld met bruinachtige groene gal. In de nieren geene afwijking van den natuurlijken toestand. De pisblaas sterk zaamgetrokken, geheel achter den schaamsbeensboog wegwijkende, geene urien bevattende. De tong met een grijsachtig wit beslag bedekt. In den slokdarm niets bijzonders. Het darmkanaal heeft deszelfs natuurlijke kleur, uitgezonderd het *intestinum jejunum*, hetwelk

paarsch van kleur is op de plaats, waar een gedeelte van hetzelve, in een ander gedeelte is ingeschoven. Deze *intussusceptio* herhaalt zich drie malen.

In de dunne darmen geene opzetting van *glandulae Pijerianae*. De *glandulae meseraicae* vrij vergroot en hard.

Het slijmvlies der maag met eene taaije, bruine slijmlaag bedekt.

De *endeldarm* bevat eene dunne vloeibare stof, in kleur ongeveer met *Napelsch geel* overeenkomende.

N°. IV.

Ziektegeval van Asiatische Cholera, waargenomen in de Cholera ziekekamer van het Werkhuis der stad Amsterdam,

door

F. VAN DER BREGGEN, Cz.

Is het noodig, was de vraag welke meermalen, bij het heerschen der *Asiatische-Cholera* bij mij ontstond, dat dezelve om dien naam als zoodanig te verdienen, zich in alle de haar kenmerkende verschijnselen vertoone? Kunnen er geene verscheidenheden in het beeld bestaan, zoodat hetzelve daardoor eene verschillende uitdrukking verkrijge? Ik beantwoordde mij de eerste vraag als ontkennende, de laatste als toestemmende en ging daarbij van het denkbeeld uit, dat het *contagium* dezer ziekte in andere bewerktuigde ligchamen overgedragen, wel eene gelijkvormige ziekte moet voortbrengen, zoodat de *contagieuse* ziekte over het geheel, een algemeen beeld daarstelt, maar dat er talrijke schakeringen kunnen zijn, welke bij deszelfs overgang van het eene *individu* tot het andere, aanleiding geven, dat er slechts enkele gedeelten van hetzelve ten toon gespreid worden. Men vergeve mij deze bedenking, welke ik noodig vond de volgende ziektegeschiedenis te laten voorafgaan, omdat het beeld, hoezeer vrij volkomen, zulk verschil in grondtrekken aan den dag legt.

HARMANUS MANGELS van Amsterdam, oud 38 jaren, bood zich in den avond van den 28sten

Aug. in het Werkhuis alhier als vrijwilliger aan en werd, in de aldaar ingerigte quarantaine plaats, gebragt. Hij had zich laatstelijk in dat gedeelte der stad (*Goudsbloemsgracht en Palmgracht*) opgehouden, waar de Cholera velen had aangetast en bevond zich, op denzelfden dag (28 Aug.) alsmede den daaropvolgenden Woensdag en Donderdag, zeer wel. Toen ter tijde beliep het getal der in het Werkhuis verpleegd wordende 581 personen, dergenen, die zich in de quarantaine bevonden, 16 personen. Er waren slechts weinige nietsbeteekenende zieken en bij geenen der bewoners van de zolders had er, even min als bij MANGELS, eene buitengewone aandoenlijkheid der buiks ingewanden plaats. — Donderdag 30 Aug., na den gewonen middagkost, uit wortelen en aardappelen met een weinig spek bestaande en des avonds de gewone gekarndemelk, met alle de overige bewoners van het gesticht gebruikt te hebben, openbaarden zich daarna hevige pijn in de maagstreek, buikpijn, walging en sterke braking, waarbij het gebruikte voedsel werd uitgebraakt; er had te gelijk stoelgang plaats, zonder bepaalde *diarrhoea*. De het gesticht bewonende apotheker, handelde met den lijder, volgens de hem door mij medegedeelde voorschriften en wachte des vrijdags 31 Aug. de komst van den gewonen geneesheer D^r^. G. VERRYN STUART af, die de ziekte als een vermoedelijk geval van Asiatische-Cholera beschouwde, met de uitwendige middelen liet voortgaan en het volgend mixtuur voorschreef:

℞. Pulv. terrestr.
—— gumm. arab
Spir. arom. āā dr. iii
Laud. liq. Syd. gtt. x
Aq. Chamom.
Aq. Foenic. āā unc. iii
Syr. Simpl. dr. vi
M. D. S. *Alle half uur een lepel.*

Van het voorval berigt ontvangen hebbende, begaf ik mij naar 't gesticht, zoo wel om den lijder te zien, als om de daarmede in verband staande maatregelen, te nemen. Ik vond in de kribbe eenen man liggen van een zeer vermagerd en uitgedroogd voorkomen; volkomen zijne bewustheid hebbende en op mijne vragen met eene vrij goede, hoezeer eenigzins heesche stem antwoordende. Al aanstonds viel mij zijn gelaat bijzonder in het oog. De oogen waren diep in de oogkas gezonken, omgeven met donker bruine kringen; het gelaat was eenigzins opgezet, rood, de lippen bleek, de bovenlip opgetrokken; de tong met een dun wit beslag overtrokken, breed, met roode paarskleurige randen, geheel koud op het gevoel; ook de uitgeademde lucht was koud; het geheele ligchaam koud, de handen, en voeten licht paarskleurig, vingers en teenen blaauwachtig, de vingers sterk gerimpeld, de huidplooi aan de bovenzijde der handen, minder aan den hals blijvende staan; een volkomen onvoelbare polsslag. Er was geen kramp in de beenen aanwezig; de urienloozing was ook niet geheel gestremd. De lijder had

zijn volkomen bewustzijn; zijne klagten bepaalden zich tot een rommelend pijnlijk gevoel in de bovenbuikstreek, en tot hevigen dorst. De brakingen van een waterachtig vocht herhaalden zich van tijd tot tijd; de diarrhoea was gering. Ik liet hem dadelijk bij mijne komst, naar de Cholera ziekenkamer brengen, twijfelde geen oogenblik aan het aanwezen der ziekte en liet met de uitwendig aangewende middelen voortgaan, voegende bij het reeds voorgeschreven middel, het navolgende om hetzelve bij afwisseling te gebruiken

℞ Sp. vini camphor.
Sp. corn. cerv. succ. ää dr.j
Pulv. gummos. scr.ii
Aq. menth. crisp. unc ij
Aq cort. aur. unc IV
M. D.
S. *Om de twee uren een lepel.*

Met het aftreksel van *Herb. Cham. en Herb. Menth.* wordt voortgegaan en den daartoe bepaald aangestelden oppasser worden de meestmogelijken oplettendheid en zorg aanbevolen. In den avond openbaarden er zich meerdere ontlastingen van eenen zeer vloeibaren aard, van eene aschgraauwe kleur, zeer stinkend; de brakingen meestal uit eene witachtige stof bestaande verminderden. Des nachts om 12 ure ontstond er eene hevige benaauwdheid; de koude was dezelfde en hij klaagde over een bijzonder gevoel van zwakte. Men ging geregeld voort met het toedienen van de geneesmiddelen en vernieuwde de mostaardpappen. Na verloop van een paar uren verminderden

de benaauwdheid, de buikpijnen, de ontlasting en de braking; er wordt geene urin geloosd; en er ontstaat eene neiging tot slaap. In den morgen schijnt de toestand iets gunstiger en de huid minder koud.

Zaturdag ochtend den 1sten September, derden dag der ziekte, vond ik zijnen toestand verbeterd; alles duidde eene beginnende reactie aan; de huid was iets warmer; de pols flaauw te voelen; het gelaat helderder; de oogbollen puilden meer uit; de vale bruine randen om de oogholten waren schier verdwenen; de tong minder koud, de randen vochtig, het beslag geelachtig; de adem iets warmer, de braking is wel niet opgehouden, maar de stoffen zijn meer geel, zelfs galachtig; de ontlastingen zijn minder, even zeer galachtig; de dorst is aanhoudende. Ik liet hem van tijd tot tijd een teug koud water toedienen en een *vesicatorium* op de maagstreek leggen. In plaats van de tot dusverre gebruikte uitwendige middelen, liet ik nu den buik met een *liniment. volat.* wrijven. De geneesmiddelen werden afwisselend voortgebruikt; des avonds was de toestand gunstiger; er heeft neiging tot slaap plaats, welke zelfs in rust overgaat. Des nachts ontwaakt hij met een sterke *singultus*, die eenige uren aanhoudt, daarna ophoudt en waarna de slaap op nieuw ontstaat

Zondag den 2den September, vierden dag der ziekte, is de toestand geheel verbeterd; de geheele oppervlakte is warm; braking en buikloop houden op. Ik liet het *vesicatorium*, dat de huid vrij goed geprikkeld had, wegnemen, terwijl door den geneesheer het volgend middel werd toegediend:

℞ Extr. rad. helenii
Extr. card. bened.
Spir. aromat. aä dr. ii.
Laud. liq. Syd. gutt. vi.
Aq. chamom. unc. vi.
M. D. S.
Om het uur een lepel.

De eetlust begon zich te openbaren. daaraan werd in eene geringe mate voldaan. Wij hadden het genoegen, de daarop volgende dagen, den lijder langzaam in beterschap te zien toenemen; gebruikende hij naderhand eene *Infusio calam. aromat.* met *extr. Helenii.* Den 11den September heeft hij de Cholera-ziekekamer verlaten en het gesticht heeft tot op dit oogenblik, geene nieuwe Cholera-gevallen aantewijzen, terwijl, behalve eenige ligte ongesteldheden en eenige weinige *febres intermittentes*, alle deszelfs bewoners eene goede gezondheid genieten en van allen omgang buiten het gesticht teruggehouden worden.

Zooverre schreef ik; tot op den 19den September is het gesticht verder bevrijd gebleven; daar het in den avond van *Zondag* 16 *September* plaats gehad hebbende geval van vrouw FESTERS, welke waarschijnlijk op het register, als door Cholera aangetast, opgegeven is geworden. mij voorkomt, bij vergelijking van de plaats gehad hebbende verschijnselen, hoezeer zij in den nacht ten half drie ure overleden is, tot de zeer twijfelachtige gevallen van *Cholere asiatica* te behooren.

N°. V.

Ziektegeval van Cholera met opvolgende typheuzen toestand, medegedeeld
door
Davids en Rive.

Casparus Secundes, 33 jaren oud, sjouwerman, gevoelde den 29sten Augustus om 8 ure des avonds, rommeling in den buik, pijn in de navelstreek en sterke stoelontlasting, die meer en meer waterachtig wordende, vergezeld van onophoudelijke brakingen en hevige kramp in de kuiten, den geheelen nacht voortduurde.

In ons hospitaal den 30 Augustus des morgens 7 ure opgenomen, vertoont de zieke de volgende verschijnselen:

30 Augustus, *tweeden dag der ziekte.* Het gelaat, onder de jukbeenderen zeer ingevallen, heeft eene kegelvormige gedaante; het linker oog (het regter is door blindheid vernietigd) diep weggezonken en met eenen donkeren kring omgeven; het bovenste ooglid hangt als verlamd naar beneden en bedekt het oog slechts ten halve; de wangen paars van kleur; de bovenlip opgetrokken; de uitgeademde-lucht koud; tong vochtig en bruin beslagen, koel; de buik ingevallen en pijnlijk in de leverstreek; braking, stoel- en urinontlasting hebben opgehouden; de huidplooi, waar ook gemaakt, blijft staan; de pols aan den regter arm draadvormig, aan den linker niet voelbaar; het ligchaam bedekt met een dun en

waterig zweet, hetwelk echter alleen op het voorhoofd en aan de ledematen koud is; hoogst onrustig werpt zich de lijder van de eene zijde op de andere en roept met eene heesche stem niets, dan: „ drinken! — water!"

Er werd dadelijk eene lating beproefd; met moeite verkreeg men 4 oncen zwart siroopachtig bloed, hetwelk, na lang gestaan te hebben, zich in een weinig bruinrood serum en in een papachtig stremsel scheidt, welk laatste aan zijne zwarte oppervlakte als met een dun vliesje overtrokken schijnt, hetwelk door een' druppel serum op sommige plaatsen opgeheven wordt.

Tegelijk werden *Hirud.* N°· vj in *hypoch. dextro* geplaatst en verordend:

Acet. ammon. liq. unc. ij.
D. S. *Alle half uur een lepel vol.*

F. Frictiones.

Des morgens om negen ure. De lijder is zeer ingevallen; handen, gezigt, tong en adem koud; de pols is weg; eenmaal braking van eene bruine waterachtige stof met vlokken.

℞ Mur. protoxydi hydr.	gr XXIV.
Pulv. rad. Ipecac.	gr vj.
Camphor.	scrup. j
Sacch. alb.	dr ij.
m. f pulv. no XII.	

D. S. *Alle half uur een poeder.*

Des namiddags om een uur. Dezelfde toestand; de buik op het gevoel deegachtig en, geschud wordende, het geluid gevende van eene met water en lucht gevulde blaas; op de toediening

van een *Clysma cum Mùriat. Sodae* volgt eene ruime ontlasting van waterachtige vlokkige stof, die volmaakt gelijkt op gekookte karnemelk.

Des namiddags om 3 ure. De warmte keert terug; de pols wordt aan den regter arm, hoewel met moeite, weder gevoeld; de woeligheid en onleschbare dorst duren voort.

Iteret. Clysma.

Des avonds om zeven ure. De zieke braakt somwijlen, maar dan ook eene groote hoeveelheid op eens; de tong is nog breed en koel, maar het gelaat rood en warm; zeer kleine echter aan beide armen duidelijke pols van 102 slagen in de minuut; de dorst niet te stillen; de onrust groot. Alles duidt eene beginnende reactie aan en derhalve wordt, met weglating van de kamfer verordend:

℞ Mur. protoxyd. hydr. gr. XXIV.
P. rad. Ipecac. gr. XII.
Sacch. alb. dr. iß
m. f. pulv. n°. XII.
D. S. *Alle uur een poeder.*
Vesic. ad nucham
Vesic ad reg. epigastr.

Derden dag des morgens 7 ure. De zieke heeft veel groene, bittere en zeer vlokkige stof gebraakt en driemaal eene waterachtige eigenaardige ontlasting gehad; de huid in de bovenbuikstreek zeer rood, zonder blaren; de dorst en onrust verminderd; de zieke slaperig; de thans zuivere tong nog koel; de buik ingevallen en in het regter *hypochondrium* zeer pijnlijk; de pols zwak, van 100 slagen in de minuut.

Appl. Hirud. N°. VIII *ad hypochondrium dextrum* voorts een *Cataplasma emolliens.*

Iterentur pulv. ult.

Des avonds. De toestand is weinig veranderd; de zieke is zeer verdrietig, slaperig en laat onze vragen somtijds onbeantwoord; de tong warm; de huidplooi verdwijnt spoedig; noch braking noch stoelontlasting, maar aanhoudende *singultus.*

Vierden dag des morgens. De zieke heeft een weinig geslapen en gezweet; hij is minder soporeus en klaagt over pijn in alle de ledematen; de warmte verhoogd; de pols matig koortsig. Na de aanwending van een *Clysma* met *Mur. sodae* volgt eene ruime faeculente ontlasting.

Iterent. pulv.

Des avonds geene verandering.

Vijfden dag des morgens. Heden morgen, voor de eerste maal gedurende de ziekte, loozing van eene geringe hoeveelheid troebele en roodachtige urin, met daarin zwevende vlokken; de buik zeer ingevallen en week; geen stoelgang.

℞ Mur. protoxyd. hydr. gr. XII.
P. rad. Rhei dr. β
Sacch. alb. dr. i β
m. f. pulv. n° vj.
D. S. *Om de twee uren een poeder.*

Zesden dag des morgens. De pijn in de regter zijde, welke na de aanwending der laatste bloedzuigers verdwenen was, keert met grootere hevigheid terug; uitwendige druk vermeerdert dezelve; aanhoudende hik; de zieke ligt altijd op de reg-

ter zijde; de tong geel beslagen; geen stoelgang; de pols hard, klein, niet menigvuldig; de ademhaling diep en zelden; het gezigt opgezet en rood; ijling.

F. Ven. sectio. unc. XII.

Repet. pulv. ult. omisso pulvere Rhei.

Sinapismi ad suras.

Des avonds. Het bloed vertoont een vast stremsel met sterk omgekrulde randen; de oppervlakte met eene dikke taaije, doch iets groenachtige ontstekingkorst bedekt.

De pijn is niet geheel verdwenen en vermeerdert door drukking van de hand; de ademhaling geschiedt diep en zelden, met sterke beweging der neusvleugels en der aangezigtsspieren; het gelaat blijft rood; de *carotides* kloppen sterk; de pols klein, hard en zelden; de urin donkerbruin en troebel; nog geen stoelgang.

F. Ven. sect. unc. VI.

Applic. fomenta frigida op het hoofd.

Appl. catapl. emoll. op den buik.

℞ Ol. Ricini unc. ij.

D. S. *Alle ure een lepel.*

Zevenden dag des morgens 7 ure. Het bloedstremsel heeft nog omgebogen randen en sporen van eene ontstekingskorst. De nacht is zeer onrustig geweest; er heeft tweemaal ruime stoelontlasting plaats gegrepen. De buik niet meer pijnlijk; de pols minder hard; de tong weinig besla-

gen; hik en misselijkheid; de dorst en hitte houden nog aan.

℞ Subcarb. sodæ. dr. II.
Aceti vini q. s. ad satur.
adde
Extr. Gram. unc β.
Aq. comm. unc. ii
M. D. S. *alle ure een lepel.*

Des avonds 7 *ure.* Van dezen middag af, bestendige ijlhoofdigheid; met geweld wil de zieke uit het bed en naar huis tot zijne vrouw en kind; beurtelings weent en tiert hij; het gezigt is rood; de tong zuiver en droog; de *carotides* kloppen niet hevig; stoel- en urinontlasting loopen hem onwillekeurig af; de huid droog en heet; de pols menigvuldig en ruim. Er wordt voortgevaren met de koude fomentatiën en de *mixtuur.*

Achtsten dag des morgens. Den geheelen nacht door is de zieke hoogst onrustig en wild geweest; het gelaat zeer rood; het hoofd brandend; de pupil verwijd en de *conjunctiva* als opgespoten; de *carotides* kloppen hevig; de tong met eene dikke, witte en taaije slijmlaag bedekt; aanhoudende hik; diepe en zeldzame ademhaling; kleine en harde pols; drooge huid.

F. Ven. sect unc. VIII.

℞ Tartr. pot. stib. gr. ij.
Acet. Ammon. liq. unc. ij.
Aq. destill. unc. VIII.
M. D. S. *alle uur een lepel.*

Des avonds 10 *ure.* Geen spoor van *crústa inflammatoria* op het bloed, maar veel schuim op het vaste stremsel. De zieke heeft eenmaal

weinig gebraakt; hij is rustiger en meer bij zijne kennis; overigens geene verandering.

Negenden dag des morgens. Met moeite konde men den tierenden zieken, gedurende den nacht, in het bed houden; veelvuldige groene ontlasting is in het bed geschied. Heden morgen is hij bedaarder, heeft onleschbaren dorst, drooge tong en brandende huid.

Iteret. mixtura ult.

Des avonds. Geene verandering.

Tienden dag. De nacht was rustiger; de zieke heeft zacht gezweet; de pols zwak en week; overigens geene verandering.

Elfden dag. De huid is weder droog en heet; de pols klein en snel; de urin helder en bijna ongekleurd; met een bleek gelaat en diep ademhalend ligt de zieke stil voor zich heen; de *carotides* kloppen nog al sterk.

℞ Camphorae. gr. VIII.
Nitr. pot. dep. scr. ij.
Sacch. alb. dr. j.
F. pulv. n°. VIII.
D. S. *alle uur een poeder.*

Des avonds. De zieke heeft geslapen; de huid is vochtig; de pols zwak en week; de urin niet zoo blank.

Iterent. pulv.

Twaalfden dag. De algemeene zwakte schijnt toe te nemen; de pols zwak en week; onwillekeurig geschieden stoel- en urinontlasting in het bed; de *carotides* kloppen vrij sterk; het gezigt blijft

rood; overigens verzekert de zieke, die thans weder bij kennis is, geene hoofdpijn te gevoelen.

℞ Pulv. Rad. Salep. dr. i.
solve in aquae ferv. unc. x.
add.
Sacch. alb. unc. i.
Elix. acid. Hall. dr. i.
M. D. S. *alle uur een lepel.*

Iteret. mixt.

Dertienden dag. Van nu af gaat de zieke dagelijks voort in beterschap; de stoelgang is niet meer dun en waterig; de eetlust keert terug; een rustige slaap verkwikte hem dikwijls en door middel van eene *diaeta restaurans eupepta* en onder het gebruik van *amaricantia tonica*, neemt hij spoedig toe in krachten, zoo dat hij ons Hospitaal den 15den Sept., den 17den dag na den aanvang der ziekte, volkomen hersteld konde verlaten.

Aanm. De zieke wist zich niet te herinneren, noch omgang met Cholera-lijders gehad, noch ook fouten in den leefregel begaan te hebben. — Hij woonde echter in eene straat (*Rapenburgerstraat*), in welke meerdere Cholera-gevallen hebben plaats gegrepen.

N°. VI.

Ziektegeval van Cholera, *met opvolgende typheuzen toestand, medegedeeld* door

DAVIDS en RIVE.

JOHANNA LOFKORTE, 56 jaren oud, werkster, had de geheele week veel aan rheumatische kiespijn geleden en wordt, tegen 10½ ure des avonds van den 31 Aug., van haar werk te huis komende, door braking, pijn in den buik en onophoudelijke diarrhoea aangetast.

In het Hospitaal opgenomen den 1 Sept. des morgens 7 ure, vertoont zij het volgende:

1 *Sept. Tweeden dag der ziekte.* Eene welgevoede sterke vrouw; haar gelaat zeer ingevallen en koud; de wangen paars; de lippen blaauw; de bovenste lip opgetrokken en de tanden onbedekt latende; het oog diep weggezonken en met eenen donkeren kring omgeven; punt van den neus koud en week; adem en tong koud; deze is tevens breed, vochtig en geel beslagen; de stem naauwelijks hoorbaar; de buik deegachtig op het gevoel; de vingers gebogen en blaauw; de voeten en de kniën blaauw en zeer koud; de pols ter naauwernood hoog aan den voorarm te ontdekken; de huidplooi verdwijnt bijna niet; onleschbare dorst; allerhevigste kramp in de kuiten; zij braakt niet meer, maar heeft gedurigen stoelgang van een vocht, hetwelk veel naar eene zwakke oplossing van witte zeep gelijkt.

Wij hadden juist dezen morgen van het *Sal Cornu Cerv.* als het ware, een wonder gezien, hetgeen wij des avonds te voren in stoute dosis met het beste gevolg aan eene dienstmaagd toegediend hadden, wier toestand ons hopeloos scheen. Verheugd namen wij ook nu weder onze toevlugt tot dit middel, om deszelfs veelvermogende krachten verder te beproeven en verordenden:

℞ Sal. corn. cerv. dr. j.
Pulv. rad. Ipec. gr. v.
— gummos. dr. iβ.
m. f. pulv. nº. x.
s. *alle half uur een poeder.*

Des middags. Adem en tong zijn warm geworden; de ontlasting *bloedig*; de pols is geheel verdwenen.

Repetantur pulveres,
addendo Camphorae scrup. j.
D. s. *alle uur een poeder.*

Des avonds. Dezelfde toestand; de bloedige ontlasting duurt voort; groote dorst.

Derden dag, des morgens acht ure. De nacht is hoogst onrustig doorgebragt; de zieke heeft veel gebraakt; er wordt onophoudelijk een hoogrood bloedig vocht ontlast; de buik pijnlijk bij de aanraking; de pols aan beide armen duidelijk voelbaar; de adem, tong en ledematen warm; de kramp in de kuiten heeft opgehouden.

Het tijdstip scheen nu daar te zijn, in hetwelk men, ter verhoeding van te groote reactie, de prikkelende geneeswijze niet meer in die mate schijnt te moeten aanwenden, welke de zoo diep

gezonkene levenskrachten in den aanhef dezer ziekte vorderen. Er wordt dus verordend:

℞ Pulv. rad. Ipecac.
Subnitr. Bism.
Mur. protox. hydrarg. ää gr. XII.
Sacch. albiss. dr. ij.
m. f. Pulv. n°. XII.
s. *alle ure een poeder.*

Des morgens half elf ure. De zieke is rustiger; de stoelontlasting niet meer bloedig, veel naar gekookte karnemelk gelijkende.

Des avonds. Dezelfde toestand; het vroeger paarsche gezigt ziet meer natuurlijk rood; de huidplooi verdwijnt spoediger.

Vierden dag. Na eenen zeer onrustigen nacht, gevoelt de zieke zich zeer slecht en wenscht naar den dood. Zij heeft niet meer gebraakt, maar er is tweemaal *per anum* eene eigenaardige, niet bloedige stof ontlast; de tong is beslagen, en warm; dorst groot; warmte verhoogd; pols klein en onderdrukt; het regter *hypochondrium* pijnlijk bij de aanraking.

Appl. Hirud. N°. x *ad locum dolent.*

Repet. Púlveres ut heri, omisso subnitr. Bism.

Des avonds. De pijn is verminderd, overigens dezelfde toestand; er wordt geene urin geloosd.

Vijfden dag. Groote dorst; drooge hitte der huid; tong droog maar zuiver; pijn in het regter *hypochondrium* weder sterker en aanhoudend. De zieke ligt altijd op den rug. Geene stoel- of urinontlasting; pols klein en hardachtig (duriusculus).

F. Venae sect.
Aplic. Catapl. emoll. ad abdom.

Met moeite verkreeg men 3 oncen dik en zeer donker bloed, hetgeen zich naderhand in een papachtig stremsel en rood bruin serum scheidt.

℞ Mur. protox. hydrarg. gr. x.
Sacch. albiss. dr. ij.
m. f. pulv. n°. x.
s. *alle uur een poeder.*

Des avonds. Hoewel er aanhoudende drang tot ontlasting bestaat, zoo volgt er toch geene werking; de zieke is woelig, lastig en drinkt veel; overigens dezelfde toestand; echter is de pols vrijer van 100 slagen in de minuut. Nog geene urinloozing.

℞ Ol. Ricini. unc. I β.
D. S. *alle uur een lepel.*

Zesden dag. Er is groenachtige stoelontlasting onwillekeurig in het bed geschied; de zieke heeft den nacht ijlende doorgebragt; zij ligt met half gesloten oogen, in eenen soporeuzen toestand; het linker oog is gesloten door etterachtige slijm en vertoont roode vaattakjes in de *conjunctiva;* de wangen zijn hoogrood omschreven. Raakt men met de hand op het lijf, vooral op de leverstreek, dan ontwaakt zij met een' schrik. De pols is onderdrukt en slaat 102 malen in de minuut.

Appl. fomenta frigid. ad caput.

Repet. Pulveres ultim.

F. Ven. sect. unc. v.

Het bloed liep in den beginne in eenen straal, naderhand druppelsgewijze langs den arm; het was minder dik en meer paars van kleur (ongegeveer als *Rob Sambuci*).

Des avonds. Er is weder groene stoelontlasting gevolgd; de leverstreek minder pijnlijk; de pols klein; de huid droog en warm; *sopor*; de *carotides* kloppen niet sterk.

Appl. Vesic. ad nucham.

℞. Rad. Valer. unc. β
Flor Arnicae dr. ij.
f. inf. unc. vj.
adde
Spir. Minder. unc. i.
D. S. *alle uur een lepel.*

Zevenden dag. De zieke heeft ontlasting gehad; voor de eerste maal is er urin geloosd, die zeer donkerbruin en troebel is. De zieke zakt altijd naar beneden af in het bed, met sterk in de kniën gebogen beenen; zij ligt soporeus, somtijds met eene heldere stem de oppasseres roepende, somtijds stil voor zich heen pratende; het gezigt is opgezet; de wangen zeer rood; de regter hoek van den mond opwaarts getrokken. Overigens dezelfde toestand.

Applic. Hirud. n°. x. *ad caput.*

Appl. fomenta frigida.

Des avonds. De bloedzuigers hebben zeer veel bloed ontlast; de nabloeding was moeijelijk te stillen. Overigens geene verandering.

Achtsten dag. Dezelfde toestand; *sopor* en *de-*

lirium mite; diepe en zeldzame inademing; de uitademing bestaat meer in een uitblazen der lucht; de *aangezigtspieren*, de *geheele borstkast* en de *buikspieren* zijn bij de ademhaling in sterke beweging; de pols zeer klein; de warmte der ledematen en der uitgeademde lucht zeer verminderd.

Iteretur Infusio
adde
Flor. Arnicae. dr. ij.

Des avonds. Het nabij zijnde einde wordt thans ook door een luid rogchelen, koud kleeverig zweet en verdwenen pols verkondigd. Zij sterft in den volgenden nacht om drie ure.

Aanmerking. De huidplooi verdween ook in de latere tijdperken der ziekte niet spoedig. De lijderes wist zich niet te herinneren met *Cholera-lijders* in aanraking geweest te zijn. Zij woonde echter in eene buurt (*Vlooijenburg*) in welke vele *Cholera* gevallen zijn.

Lijkopening *zes en dertig uren na den dood. Tegenwoordig Doctor* Nieuwenhuijs.

Uitwendige gedaante. Het lijk zeer vet; oogen helder; de vaten der *conjunctiva* opgezet, bruine vlek aan den onderrand van het hoornvlies; de gewrichten niet stijf; de vingers geenszins ge-

bogen, de nagels alleen blaauw. Algemeene kleur van het ligchaaam blank.

Hersenen. Dura mater bleek; derzelver boezems bijna ledig; het weinige bloed in dezelve niet donker van kleur. Aan de grondvlakte van den schedel eene kleine hoeveelheid *serum.* De *groote hersenen* zijn vast van zelfstandigheid, de *kleine* verweekt. De hersenen zeer weinig bloed bevattende; in de mergzelfstandigheid hoegenaamd geene roode punten.

In de hersenholligheden slechts eene kleine hoeveelheid *serum.*

Longen, hart en bloedvaten. De onderste kwab van de linker long vertoont eene zware aderlijke congestie. De regter long is bleek van kleur.

In den boog der *aorta* een groot en zeer vast stremsel, met dun paars gekleurd bloed.

De regter en linkerholten van het hart gevuld met bloed van gelijke gesteldheid; in beiden paars van kleur (ongeveer als *Rob Sambuci.*) In de regter hartekamer een stremsel, ter uitgestrektheid van zeven duimen.

De overige slagaderlijke stammen ledig; de kleinere aderlijke stammen met weinig bloed gevuld; de grootere, namelijk *vevae Cavae* en *vena portarum* vrij opgezet.

Buikholte. Lever helder rood van kleur aan de bolle, blaauw aan de holle oppervlakte. Bij de doorsnede vloeit eene groote hoeveelheid aderlijk bloed, uit de doorgekliefde aderlijke takken van dit ingewand.

De galbaas zeer uitgezet, ter lengte van 3½, ter

breedte van 2 duimen. Dezelve bevat vier oncen van een dun waterachtig vocht, zich ongeveer als troebele urin vertoonende. (*)

Milt zamengetrokken, vast van weefsel, roodachtig paars.

Nieren bloedrijk.

De darmen, zoowel dunne als dikke, bleek van kleur. De *blinde darm* sterk door lucht uitgezet. In het *intestinum jejunum* eene geelokerachtige vloeistof. In het *coecum* en *colon* faeculente, dunne stof.

De *pisblaas* bijna ledig, maar zich als een zak, verre boven den schaambeensboog uitstrekkende.

(*) Dit vocht, eenige oogenblikken stilgestaan hebbende, vertoont een geel, vlokkig bezinksel, waardoor het overig gedeelte bijna kleurloos wordt. Het reageert sterk alcalisch. Noch door hitte, noch door zuren of *alcohol* vertoont het eenige eiwitstof. Door de vermenging met *acidum muriaticum* of *nitricum* wordt er veel *koolstofzuurgas* ontwikkeld, weshalve er behalve het vrije alcali, vele *subcarbonates* in het vocht opgelost schijnen. Door middel van *acidum nitricum* wordt er slechts een gering groen bezinksel nedergeploft, hetgeen uit *resina bilis* schijnt te bestaan. Deze *analysis* hoewel onvolkomen en met gebrekkige hulpmiddelen in ons hospitaal geschied, hebben wij toch ter mededeeling belangrijk genoeg geacht.

N°. VII.

Ziektegeval medegedeeld door J. VAN LIER, Ez., *Geneesheer van het Hospitaal op het* Roeters-eiland.

FLOORTJE OKKER, 16 jaren oud, van een teeder doch gezond gestel, werd den 27sten Augustus, des morgens circa twaalf ure met hare moeder, onder mijne behandeling in het hospitaal gebragt. Hare moeder is naderhand overleden. — Haar vader en broeder, ook door de ziekte aangetast en den 28sten Augustus in het hospitaal gebragt, hebben hetzelve naderhand hersteld verlaten.

Zij vertoont bij hare komst de volgende verschijnsels: oogen diep in de kassen gezonken; blaauwe, loodkleurige lippen; aangezigt en ledematen met een koud zweet bedekt; pols niet voelbaar; heesche stem; kramp aan de kuiten en de handen. — Zij verhaalt, des morgens acht ure, de eerste verschijnselen van *diarrhoea cholerica* bemerkt te hebben. —

In een doelmatig verwarmd bed geplaatst en met eenen bewierookten deken overdekt zijnde, wordt zij gewreven met een *liniment*, bestaande uit:

℞ Olei Oliv.
Amon. liquid. āā unc. i.
Laud. liq. Sydenh. unc. β.
Olei Cajap. dr. ii.
M. D. S. *uitwendig gebruik.*

voorts voorgeschreven:

℞ Pulv. rad. Ipecac. scr. i.
Aq. destill. unc. i.
M. D. S. *in eens te nemen.*

Op dit *emeticum* volgt in den aanvang geene braking. — Na het gebruik echter van een afgietsel van *Flor. Chamom.* en *Herb. Menth. piper.* wordt er eene groote hoeveelheid, naar rijstwater gelijkende stof, uitgebraakt. De stoelontlasting en urinloozing hebben opgehouden; de pols niet voelbaar; de ledematen koud; de tong breed en koud.

Des middags een ure. Er wordt voorgeschreven:

℞ Ammon. liquid. dr. ii.
Pulv. rad. Ipecac. gr. iv.
Aq. Cinnamomi unc. vi.
M. D. S. *alle half uur een lepel.*

Des namiddags vier ure. Vermeerderde huidwarmte; de pols schijnt als uit de diepte op te komen; dezelve is zwak, draadvormig; de kramppijn aan de kuiten minder. — De zieke is hoogst onrustig en werpt zich dan op deze, dan op gene zijde; vooral schijnt haar de angst over den toestand harer moeder te kwellen.

Des avonds tien ure. Pols geheel weggezonken; huidwarmte verminderd; hevige pijn in de bovenbuikstreek. — In het vermoeden van ontsteking van de lever, worden op deze plaats *tien bloedzuigers* geappliceerd en voorgeschreven:

℞ Mur. Hydr. oxid. gr. viii.
Mossch. tonq. opt. gr. xii.
Laud. puri gr. iv.
Pulv. gumm. dr. ii.
m. f. Pulv. n. viii.
S. *alle ure een poeder.*

Den 28[sten] *Aug.*, *tweeden dag der ziekte. Des morgens zeven ure.* De toestand der lijderes is zeer verbeterd. Zij heeft wel eene onrustige nacht doorgebragt, doch haar geheel uitzien doet eene gunstige uitkomst verwachten; de warmte der huid is vermeerderd; pols niet voelbaar; urinloozing en stoelgang ontbreken.

Repet. Pulv. ut heri.

Des middags twaalf ure. Pols voelbaar, snel, klein en krampachtig; oogen helder; eene aangename warmte verspreidt zich over het geheele ligchaam; tong vochtig en warm. Op het toedienen van een *clysma* volgt dunne, koffijkleurige stoelgang.

Des avonds negen ure. De lijderes bevindt zich veel beter, slaapt rustiger, maar klaagt over aanhoudende pijn in den buik; de pols snel en zwak.

Repet. cataplasma.

℞ Mur. Hydr. oxid. gr. xii.
Pulv. rad. Rhei scr. i.
Pulv. rad. Ipecac. gr. iii.
Sacch. albiss. dr. ii.
m. f. Pulv. n. viii.
s. *alle ure een poeder.*

Den 29[sten] *Aug.*, *derden dag der ziekte. Des morgens vijf en een half ure.* De zieke heeft eenen rustigen nacht doorgebragt; pols minder snel en zeer regelmatig; driemaal urinloozing; bittere smaak in den mond; trage stoelgang. Na het toedienen van een *clysma* volgt er dunne ontlasting.

℞ Aq. Menth. unc. vi.
Pulv. terr.
Pulv. Rhei āā dr. i.
Pulv. rad. Ipec. gr. iv.
Aq. Laurocer. dr. iii.
M. D. S. *alle ure een lepel.*

Des avonds. De zieke heeft eenige uren rustig geslapen; pols zwak maar regelmatig; zij heeft goeden stoelgang gehad; de urin, welke zij geloosd heeft, is helder van kleur; de buikpijn is verminderd.

℞ Cort. Peruv. f. unc. i.
Rad. Angel.
Rad. Liquir. āā dr. ii.
Coq. et inf. in s. q. aq.
ad colat. unc. vi
Adde Aeth. Sulph. alcoh. dr. i.
Syr. Menth. unc. i.
D. S. *alle ure een lepel.*

Den 30sten Aug., vierden dag der ziekte. Zij bevindt zich zwak, doch overigens zeer wel; de pols regelmatig en sterker.

Repet. decoct. Cort. Peruv.
Omisso Aeth. Sulph. alcoh.

Van dien dag af, kon zij als reconvalescente beschouwd worden. Onder eene versterkende geneeswijze en diëet kwamen hare krachten geheel terug, tot dat zij den 21sten Sept. in staat was het Hospitaal te verlaten.

STAAT der Cholera-Ziekte, in het Hospitaal op het *Roeters Eiland.*

In behandeling op den eersten September 18 personen.
Tot den 15 September hersteld 15
overleden 3
——18

TOTAAL dezer op den 15 Sept. 0

Van 1 Sept. tot 15 Sept. 12 ure.	Ingekomen.	Hersteld.	Overleden.	Blijven onder behandeling.
Mannen	29	6	12	11
Vrouwen	36	8	17	11
TOTAAL	65	14	29	22

AANMERKINGEN.

Van de negen en twintig overledenen, zijn vier stervende ingebragt; twee zijn aan andere ziekten bezweken. — Eene der herstelde was geene Cholera-lijderes.

Fouten in den leefregel grepen plaats bij N°. 23, vier en eene halve maand zwanger, en bij N°. 25 en 49, die broeders zijn. *Misbruik in sterken drank* bij N°. 16, die zich hierin meermalen te buiten gaande, zich den 4den Sept. eenen stevigen roes dronk om van den schrik te bekomen, welke de kennisgeving van het overlijden eener vrouw aan Cholera hem berokkend had, bij welke hij *gewaakt had* en dikwijls aan huis kwam. — Hij was op straat door de Cholera overvallen en van daar onmiddellijk naar het Hospitaal vervoerd, in hetwelk hij overleed

Van de volgende nummers is opgeteekend, dat zij of tot

één huisgezin behooren of op eene andere wijze met *Cholera-lijders* in aanraking geweest zijn.

N°. 3 en 17 tot één huisgezin.

N°. 9 heeft haren man aan Cholera verloren. (Z. N°. 29 v. h. Reg. v. Aug.)

N°. 18 had zijne zuster, terwijl de Cholera bij haar aan huis woedde, bezocht.

N°. 26 kind eener vrouw, welke nog als Cholera-lijderes onder behandeling is.

N°. 28 heeft haren *vader*, *broeder* en *zuster* (Z. 24, 43, 49 van staat 1) aan *Cholera* verloren.

N°. 33 heeft haren man aan Cholera verloren.

N°. 39 en 35 broeders.

N°. 40 heeft hare zuster, aan Cholera-lijdende opgepast.

N°. 50 en 53 echtgenooten.

N°. 41 heeft haren man aan Cholera verloren.

N°. 42 dochter van N°. 41.

N°. 48 dochter van N°. 41, zuster van N°. 42.

N°. 56 dochter van N°. 48, kleindochter van N°. 41.

N°. 63 heeft haren man aan Cholera verloren. Zij zelve is ook gestorven.

N°. 32 heeft bij eene juffrouw, die aan Cholera gestorven was, gewaakt en is den volgende dag daarop ziek geworden.

Amsterdam, 5 September 1832.

Dr. J. van LIER, E. Z.

STAAT der Cholera-Ziekte, in het Hospitaal van het *Oude-Mannen en Vrouwenhuis.*

Op den eersten September in behandeling 9 personen (*)
tot den vijftienden September hersteld 6
overleden 3
——9

TOTAAL dezer op den 15 Sept. 0

Van 1° Sept. tot 15 Sept. 12 ure.	Ingekomen.	Hersteld.	Overleden.	Blijven onder behandeling.
Mannen . .	15	5	7	3
Vrouwen . .	18	4	10	4
TOTAAL . .	33	9	17	7

AANMERKINGEN.

Van de overledenen zijn zeven schier stervende in het Hospitaal gebragt, zoodat zij slechts van twee tot acht uren, in hetzelve in behandeling zijn geweest.

Voorafgegane *fouten in den leefregel* werden bij zeven bemerkt; een derzelve leed sedert vijf dagen aan *diarrhoea; misbruik van sterken drank* greep bij vier plaats.

Twee aan Cholera verpleegde kinderen, waren sedert eenen geruimen tijd ziekelijk.

Van de volgende nummers is aangeteekend dat zij of tot

(*) In staat II (Z. Eerste stuk bl. 30) worden acht personen als in behandeling gebleven, vermeld. Het is eene mistelling van mij. Het getal der *overledenen* moet in *dien staat* met een verminderd, dat der in *behandeling blijvende* met een vermeerderd worden. W. V.

één huisgezin behooren of op eene andere wijze met Cholera-lijders in aanraking geweest zijn.

N°. 52 had haren man aan Cholera verloren; insgelijks N°. 71, 74, 78. Van N°. 68 was de moeder aan Cholera gestorven.

N°. 64 en 73 zijn dienstboden uit één huisgezin, waarvan het hoofd des gezins en deszelfs echtgenoot bijna gelijktijdig, door de Cholera aangetast werden en de eerste bezweek.

In het huis, waar het kind N°. 70 zich bevond, was eerst zijne grootmoeder en daarna zijne zuster door de ziekte aangetast geworden, welke naar het Hospitaal van het W. I. Slagthuis vervoerd is.

N°. 71 is schoonmoeder van N°. 76. Zij bevond zich op een schip, hetwelk op deszelfs reize naar Amsterdam, lang te *Zwartsluis*, toen de ziekte aldaar heerschte, vertoefd had. Zij kreeg de ziekte, op den avond van hare aankomst voor Amsterdam, zonder eenen voet aan wal gezet te hebben, werd naar ons Hospitaal gevoerd en stierf aldaar. Hare negentienjarige dochter, huisvrouw van N°. 76 bezweek vier en twintig uren daarna aan de Cholera, op het schip. Haar man ook door de ziekte aangetast, herstelde in ons hospitaal.

N°. 75 is de eerste zieke in de Schoutensteeg. Het is een kind van twee jaren, hetwelk met zijne moeder, acht dagen te voren, een bekende in eene andere straat, die aan Cholera stervende was, bezocht had.

N°. 58 heeft Cholera zieken in hare buurt opgepast.

N°. 82 heeft eenen Cholera-lijder opgepast.

N°. 80 een schipper, welke sedert vijf dagen van zijne reis van *Ruhrort* te Amsterdam terug, daags voor zijne aankomst alhier, door hevige *diarrhoea* werd aangetast. Hij zegt niet te weten dat hij te *Emmerich* of te *Dordrecht* met Cholera-lijders in aanraking geweest is.

Amsterdam, 15 September 1832.

DAVIDS RIVE.

STAAT der Cholera-Ziekte, in het Hospitaal van het *Westindische Slagthuis.*

Op den eersten September in behandeling 11 personen.
tot den vijftienden September hersteld 10
overleden 1
——11

Totaal dezer op den 15 Sept. 0

Van 1° Sept. tot 15 Sept. 12 ure.	Ingekomen.	Hersteld.	Overleden.	Blijven onder behandeling.
Mannen . .	17	3	11	3
Vrouwen . .	15	3	8	4
Totaal . .	32	6	19	7

AANMERKINGEN.

Onder de overledenen waren bij twee voorafgegane fouten in den leefregel onmiskenbaar. Een was stervende ingebragt, zoodat hij na een verblijf van een half uur reeds overleden was (N°. 55, 56 en 63). Armoede gepaard met een ziekelijk gestel, kunnen bij vijf als voorbeschikkende oorzaken opgegeven worden, namelijk bij N°. 49, 57, 59, 67, 69. N°. 69 was hierbij zes maanden zwanger.

N°. 61, den elfden Sept. in het hospitaal gebragt, leed sedert den 7den Sept. aan buikpijn en *diarrhoea.*

Van N°. 60 wordt vermeld, dat hij een gezond jong man, 26 jaren oud en van een onbesproken gedrag is, die na den vorigen vrij guren dag, iemand in eene chais naar *Zoestdijk* gebragt te hebben, den 11den Sept. des morgens vijf ure, eensklaps door de voorboden der ziekte aangetast werd, echter een schip met hooi hielp ontladen, doch dit werk des morgens ten 11 ure staken moest, om de hevigheid van den Cholera aanval.

N°. 43. Een robust en gehard man, eerste ziekgewor-

dene op Kattenburg en de andere eilanden, aldaar slechts sedert weinige dagen wonende en zijne vorige woning in de *Goudsbloemstraat* verlaten hebbende, uit vrees voor de in die buurt zoo sterk heerschende ziekte. Op hem zijn andere ziekte gevallen op Kattenburg gevolgd. Bij den eersten aanval der ziekte, had hij eene groote hoeveelheid sterken drank genomen. Aan dekking en behoorlijke verpleging ontbrak het hem in zijne woning. — Hij overleed den 3 Sept.

Als leden van *één huisgezin*, of als op eene andere wijze met *Cholera-lijders* in aanraking geweest zijnde, worden de volgende nummers in het Reg. v. h. Hosp. vermeld.

N°. 58 woonde in de Batavierstraat boven N°. 73, op dezelfde trap en verdieping, op welke N°. 52 haar verblijf had. Zij had toen N°. 52 naar het hospitaal vervoerd was, twee kinderen van haar tot zich genomen. Den volgenden dag (11 Sept.) werd een derde bewoner van dezen trap N°. 62 in ons Hospitaal gebragt.

N°. 47 is de oudste dochter van N°. 37 (Z. Staat III). Haar vader is in het *Hosp. van het O. M. en V. huis* overleden, haar broeder in hetzelve hersteld; haar moeder in ons Hospitaal genezen; een broeder en zusje van haar zijn in behandeling in het *Hospitaal van de* Lauriergracht. Zij zelve is hersteld.

De man van N°. 64 was twee dagen te voren door Cholera aangetast en aan huis behandeld, thans hersteld. De zuster van N°. 64 ofschoon niet in hetzelfde huis woonachtig, overleed den 13den September, des avonds in hare woning, aan Cholera; waarop des anderen daags haar zoon N°. 68 in ons Hospitaal werd gebragt.

N°. 50 is de moeder van N°. 19, een achttienjarig meisje, hetwelk den 5den Sept. het Hospitaal verliet. Des avonds van dien dag werd de moeder N°. 50 door de ziekte aangetast, naar ons Hospitaal vervoerd en overleed aldaar. Zij had dagelijks haar kind bezocht.

Eene der aangetaste (N°. 65) is Ziekenoppasseres in ons Hospitaal.

AMSTERDAM, 15 Sept. 1832.

CAR. JOS. VAN COOTH.

STAAT der Cholera-Ziekte, in het Hospitaal van het *Oude Luthersche Diaconie-Weeshuis* op de Lauriergracht.

Op den eersten September in behandeling 30 personen.
tot den vijftienden Sept. hersteld . 19
overleden 11
——30

TOTAAL derzelve op den 15 Sept. 0

Van 1° Sept. tot den 15 Sept. 12 ure.	Ingekomen.	Hersteld.	Overleden.	Blijven onder behandeling.
Mannen . .	42	8	30	4
Vrouwen . .	58	18	27	13
TOTAAL . .	100	26	57	17

AANMERKINGEN.

Als leden van één huisgezin worden vermeld.

N°. 98 en 101 broeder en zuster. De vader en broeder zijn in het *Hosp. van het O. M. en V. H;* de moeder en zuster in het Hosp. van het *West-Indisch Slagthuis* opgenomen (Z. St. d. Hosp. II, III, VII.)

N°. 105, 135, 131, 138. uit één huisgezin, zijnde vader, moeder en twee kinderen. N°. 138 is een kindje van 11 maanden, hetwelk bij de Gasthuismin ter minne was gegeven.

N°. 128, 142, 143, 144, 145, 148 alle leden van een huisgezin, zijnde vader, moeder en vier kinderen. No. 142, de vader, krijgt de ziekte op den 8en Sept. des avonds, na in het Hospitaal geweest te zijn, om over de begrafenis zijner, in het Hospitaal overledene, vrouw (No. 128.) te spre-

ken. — Hij wordt in hetzelve opgenomen en overlijdt. — Vier zijner kinderen, onder verschillende leden der familie verdeeld, worden daarna door de ziekte aangetast en in het Hospitaal gebragt. Drie zijn in hetzelve hersteld; een is nog onder behandeling.

De broeder van N°. 151, met verlof uit den Citadel van Antwerpen, bij zijne ouders alhier ter stede komende, is aan derzelver huis door de Cholera aangetast geworden en van dezelve hersteld. Het bed door hem gebruikt, is naderhand door zijne ouders beslapen. Beide hebben de Cholera gekregen en zijn aan dezelve overleden. Eene zuster der vrouw, welke beide bezocht en opgepast heeft, is ook door de ziekte aangetast en aan dezelve overleden.

Amsterdam, den 15den Sept. 1832.

Geschiedkundig overzigt van de maatregelen ten behoeve van Cholera-lijders *te Amsterdam*,

door

W. Vrolik.

Van al hetgeen te Amsterdam, ten behoeve der *Cholera-lijders* geschiedt, verdienen de Hospitalen bovenal onze belangstelling. — Van derzelver genoegzaam aantal, doelmatige inrigting en naauwgezet beheer, kon de meerdere of mindere verspreiding der ziekte grootendeels afhankelijk beschouwd worden. Want welk denkbeeld men zich ook over de *Asiatische Cholera* gevormd hebbe, daarin komen allen overeen, dat de opeenhooping van behoeftige lijders, in derzelver enge verblijven, niet dan nadeelig kan werken. In deze vindt de ziekte, tot hare verspreiding, steeds nieuw voedsel. — Welke schrikbarende vaart zij hierdoor nemen kan, leert ons de geschiedenis dier plaatsen, in welke hierin of niet voorzien is, of de lijders weigeren zich aan de verpleging in *Hospitalen* te onderwerpen. — Ik zoude hierbij gewagen van de mindere kans tot genezing, welke de behandeling der behoeftige lijders, in hunne hiertoe zoo weinig geschikte woonplaatsen oplevert, zoo de spoed, met welken zoo wel in hunne eerste behoeften, als in hunne geneeskundige hulp alhier voorzien wordt, deze bedenking zoo niet vernietigde, ten minste veel in kracht deed verliezen. Hoe groot echter de zorg zij, hierin door Wijk-Comissiën en Stad doctoren ten

toon gespreid, steeds zullen de omstandigheden, in welke behoeftige lijders aan hunne woningen verkeeren, voor hun herstel minder gunstig zijn. Hun toestand althans in de Hospitalen, is verre verkieslijk boven het gebrek en de ontberingen, welke hen doorgaans, zelfs bij de zorgvuldigste behandeling, in hunne woningen wachten.

Met regt was men derhalve bedacht op het daarstellen van een genoegzaam aantal *Ziekenhuizen.* Dat het Plaatselijk bestuur hiertoe vier lokalen verlangde bestemd te zien, heb ik reeds vroeger verklaard; zij zijn het *Oude Luthersche Diakonie Weeshuis*, het *Oude Mannen- en Vrouwenhuis*, het *West-Indische Slagthuis* en het oude *Israelitische hospitaal*, op het *Roeters-eiland.*

Aan de Regenten der beide Gasthuizen, de H. H. J. de NEUFVILLE, J. F. SCHARFF, H. CROOCKEWIT, H. A. GALES, H. VAN ROSSEM en B. HEKMAN, werd de inrigting der drie eerstgenoemde gestichten opgedragen; terwijl eene Commissie, bestaande uit de H. H. A. O. DE CASTRO, JR, B. L. SALZEDO, T. BOAS, JR, D. HEILBRON, CZ., E. B. RUBENS, van welke de Heer F. PHILIPS voorzitter is, zich met het daarstellen en de verordening van het vierde belastte. Op welke wijze, deze onze waardige medeburgers, de moeijelijke verpligtingen, welke op hen rusteden, vervuld hebben, zal wel niet door mij behoeven uiteen gezet te worden. De ziekenhuizen, door hen in gereedheid gebragt, zijn zoo vele bewijzen van hunne zorg en ijver. Vier honderd vijf en vijftig personen

in dezelve verpleegd, zijnde bijna de helft der, van den aanvang der ziekte tot op den 15den Sept., aangetasten, getuigen dat hun pogen niet vruchteloos geweest is. De erkentelijkheid der menigvuldige herstelde lijders zij hunne bestendige lofspraak. Waar deze spreekt, wordt geene woordenpraal gevorderd.

Hetzelfde geldt van hen, die niet geaarzeld hebben, zich als genees- heel- of artsenijmengkundigen, tot eene dienst in de Hospitalen te verbinden, welke bij veelvuldige moeijelijkheden van een niet te miskennen gevaar vergezeld gaat. — Vereert men den krijgsman, die onverschrokken en met vasten tred het vuur der vijandelijke batterijen te gemoet treedt, niet mindere verdiensten hebben zij die, overtuigd van het bestaan eener besmettelijke giftstof, zich zonder schroom dagelijks aan dezelve blijven blootstellen, indachtig aan de grootsche spreuk:

Fais ce que dois, advienne que pourra.

Behalve de geneeskundigen, onmiddellijk aan de hospitalen verbonden, wier namen te menigwerf in dit tijdschrift voorkomen, dan dat ik het noodig reken dezelve hier te herhalen, hebben de H. H. G. VROLIK, HAAKMAN en VAN ROSSEM daartoe bij monde van den Burgemeester uitgenoodigd, zich wel willen op zich nemen, in de onderscheidene Cholera-Hospitalen, dien raad en bijstand te verleenen, welke de geneeskundigen met de doorgaande dienst der zieken belast, van hen mogten verlangen. De eerstgenoemde werd alzoo werkzaam, in het *Hospitaal op de Kloveniersburgwal;* de tweede in

het oude *Luthersche Diaconie-Weeshuis*; de derde in het *West. Ind. Slagthuis*. Het Cholera-Hospitaal op het Roeters-eiland, onder een afzonderlijk Bestuur der gecombineerde Israelitische gemeente staande, werd door hetzelve, de Heer BENEDICTUS VAN EMBDEN verzocht, zich als consulerend geneesheer bij hetzelve beschikbaar te willen stellen. Hetgeen door denzelven edelmoedig werd aangenomen. Op hen alzoo is het hierboven aangevoerde, vooral niet minder, toepasselijk dan op de vaste geneeskundigen dier hospitalen. De betrekking, in welke ik tot de meesten hunner sta, verbiedt mij hieromtrent breeder uit te weiden. Tot de beschrijving der ziekenhuizen genaderd, vang ik met het *Hospitaal op de Lauriergracht*, als zijnde het uitgestrekste, aan.

Het voormalig *Luthersche Diaconie-Weeshuis*, tot dit doel door de Stedelijke Regering aangekocht, is een zeer uitgestrekt gebouw, van hetwelk alleen het voorste gedeelte en een klein gedeelte van den linker en regter zijvleugel, tot verpleging der Cholera-lijders ingerigt is. — Het *voorgebouw* heeft vijf ruime zalen, in welke gemakkelijk tachtig à negentig lijders verzorgd kunnen worden. — Twee derzelve zijn voor de reconvalescenten afgezonderd, de eene voor mannen, de andere voor vrouwen. Deze zalen zijn van kribben, badkuipen en al wat verder benoodigd mag zijn, op de doelmatigste wijze voorzien. Het personeel tot verpleging der lijders bestaat: uit twee artsen (van welke een steeds in het Hospitaal aanwezig is), eenen heelkundige en eenen artsenijmenger, J. J. G. DEUFFER WIEL, eenen direc-

teur, den Heer SCHAARES, alleen belast met de administratie van het hospitaal, een' ziekenvader en eene ziekenmoeder, beide voor de orde der zalen en naauwkeurige opvolging der geneeskundige voorschriften aansprakelijk, en 60 oppassers, 30 mannelijke en 30 vrouwelijke, welke zich in hunne dienst zoodanig vervangen, dat zij van de 36 uren 12 uren aanhoudend werkzaam zijn en daarop gedurende vier en twintig uren rust hebben; voorts eenige bedienden voor het huishoudelijk en keukenwerk en een' portier. Het groot aantal zieken-oppassers zal welligt bevreemding baren. Het is echter een der grootste vereischten van een Cholera-Hospitaal, daar de aan deze ziekte lijdende, onafgebroken hulp van eenen of meerdere personen vorderen; derzelver getal regelt zich bovendien naar dat der zieken. In den aanvang was de heer HYMANS Med. Cand., onder het toezigt van den Heer HAAKMAN en medehulp van den heelmeester VAN WESEL, alleen met de geneeskundige dienst van dit hospitaal belast. Na eenigen tijd werkzaam geweest te zijn, werd hij ziek en hierdoor genoodzaakt, het hospitaal voor eenige dagen te verlaten. De geneesheer ARTZENIUS had de bereidwilligheid hem, gedurende dien tijd, te vervangen. Naderhand nam de Heer WYMAR Med. Cand. op zich, met den Heer HYMANS de geneeskundige dienst in dit hospitaal te verrigten. Beiden zijn tot op dit oogenblik in hetzelve werkzaam. Zij bewonen met den Directeur, den heelmeester en den artsenijmenger, een gedeelte van den linkervleugel des gebouws.

Het fraaije voormalige *Oude Mannen- en Vrou-*

wenhuis is mijne stadgenooten overgenoeg bekend, dan dat ik het noodig acht, bij de beschrijving van deszelfs uitwendigen vorm lang stil te staan. Deszelfs geheele eerste verdieping is, ten behoeve van het Cholera- hospitaal, ingerigt; terwijl op de tweede slechts eene kamer door de artsen wordt ingenomen. De beide groote eetzalen, aan weerszijde van het breede portaal des hoofdgebouws, zijn ingerigt voor ziekenkamers, aan den regterkant voor de vrouwelijke, aan den linker voor de mannelijke lijders. Deze is voor veertien, gene voor dertien kribben ingerigt. Bovendien zijn er, tusschen deze ziekenkamers en het genoemde portaal, twee ruime vertrekken, de voormalige Regenten en Regentessen kamers, in welke een twaalftal reconvalescenten verblijf kan houden. Alle deze kamers zijn van de vereischte benoodigdheden voorzien, in wier beschrijving ik niet treed, om den lezer met geene te groote optelling van bijzonderheden te vermoeijen. Alleenlijk kan het van belang gerekend worden, de bad-inrigting te vermelden, onder het opzigt van den Hoogleeraar G VROLIK daargesteld. Achter den achterwand der beide ziekenzalen, bevinden zich twee groote watervaten, voorzien van pijpen en kranen, die in de zalen uitkomen. Een dezer vaten is voor het koude, een ander voor het warme water bestemd. Aan dit laatste is eene eigensoortige kagchel gevoegd, welke door geleidende buizen met het vat gemeenschap oefent en gestookt wordende, het water in hetzelve, even als in de zamengestelde nu veelvuldig in gebruik zijnde badkuipen, aanhoudend verwarmt. Men

heeft nu slechts de badkuip, die van raderen voorzien is, onder de voormelde kranen te brengen en in weinige oogenblikken is dezelve op de gemakkelijkste en minst omslagtige wijze gevuld. Voor de gemakkelijke loozing van het gebruikte badwater, is op eene voegzame wijze gezorgd.

De verblijven van de beide Heelmeesters, den Apothecar, den Directeur, de Zieken-vader en moeder, de onderscheidene ziekenoppassers en verdere bedienden, bevinden zich alle in de eerste verdieping. In den regtervleugel zijn de mannelijke, in den linker de vrouwelijke bedienden. Voor de inkomende zieken is de deur bestemd, welke naar den Kloveniersburgwal, voor de benoodigdheden van huishoudelijk gebruik enz. de deur, welke naar den Achterburgwal gekeerd is. De gewone doorgang van het Ouden-Mannenhuis hierbij afgesloten zijnde, levert dit Hospitaal, hoewel in het midden en in een volkrijk gedeelte der stad geplaatst, een volkomen geïsoleerd vierkant op, hetwelk zeker, als het voor een dergelijk gesticht oorspronkelijk gebouwd was, niet beter had kunnen ingerigt worden. Het vereenigt alle vereischten, welke voor eene doelmatige behandeling en gemakkelijke verpleging van lijders gevorderd worden.

Het personeel bestaat uit twee geneeskundigen, Dr. Davids en den Med. Cand. Rive, waarvan er een steeds in het Hospitaal tegenwoordig is; twee heelkundigen, de Heeren Greeve en Koolsted, omtrent welke hetzelfde geldt; eenen Apothecar, den Heer J. A. Heydenrijck; eenen directeur, den Heer Rietberg, met de administratie belast;

den ziekenvader en de zieke moeder; zes mannelijke en zeven vrouwelijke oppassers; vier personen met het keuken en huishoudelijk werk, als ook met de bediening der geneeskundigen belast en eenen portier.

Het Hospitaal op het *Roeters-Eiland* is het *voormalig Israelitiesch Ziekenhuis*, dat, kort vóór het aanwezen der *Cholera Asiatica* te Amsterdam, nog geheel voor die bestemming diende; doch, door den lofwaardigen ijver van deszelfs Bestuurderen, werden de noodige schikkingen beraamd en te werk gesteld om, binnen den kortst mogelijken tijd, de nog aanwezige zieken, in een ander daartoe vroeger aangekocht gebouw, over te brengen en het nu vrij geworden gesticht tot een *Cholera-Hospitaal* in te rigten. Vier zalen zijn voor Cholera-lijders in orde gebragt. Op de derde en vierde verdieping zijn de zalen voor de mannelijke en vrouwelijke lijders, elk twintig kribben bevattende. Met deze oefenen kleine kamers gemeenschap, in welke de mannelijke en vrouwelijke bedienden hun nachtverblijf houden. In elk dezer zalen is eene badkuip, welke even als die der andere Hospitalen op rollen bewogen worden en van blik vervaardigd zijn. Zij munten hierdoor uit in ligtheid.

De vertrekken voor de *reconvalescenten* bevinden zich op de tweede verdieping; zij zijn achter elkander geplaatst en bevatten te zamen vijftien kribben. Het verblijf van den arts Dr. VAN LIER, en van den heelmeester G. D. ANCONA bevindt zich op dezelfde verdieping.

De Apotheek, de kamer voor den directeur, de

keuken, een lokaal, in hetwelk de bedienden bijeenkomen, bevinden zich allen in de eerste verdieping.

Voor de lijken is een klein gebouw afgezonderd, hetwelk geheel op zich zelve in den tuin staat.

Het personeel bestaat, behalve uit den arts, den Heelmeester, Directeur en Apothecar J. A. VAN LIER en den adsistent Chirurgus M. A. VAN LIER, uit zes vrouwelijke en zeven mannelijke oppassers, welke onder het toezigt van eenen ziekenvader en eene ziekenmoeder gesteld zijn. Bij de inrigting der Apotheek van dit ziekenhuis, meen ik een oogenblik te moeten stilstaan. Ten einde in geene onnutte herhalingen te vervallen, heb ik van dezelve bij de vorige Hospitalen gezwegen. Hetgene van deze gezegd moest worden, gold ook van gene. Alle drie immers vereenigen beknoptheid en netheid, met den juisten voorraad van alle die geneesmiddelen, welke men meende voor *Cholera-lijders* te zullen behoeven.

Het *vierde Hospitaal*, waarvan nog overblijft melding te maken, kan ten bewijze strekken, hoe zelfs geringe hulpmiddelen, door eene ervaren hand bestuurd, tot heilrijke gevolgen leiden kunnen. Men heeft tot hetzelve, een klein gedeelte afgezonderd van het groote lokaal op den Buitenkant, onder den naam van *West-indisch Slagthuis*, bekend.

Vier kamers, allen op dezelfde verdieping, zijn tot verpleging der Lijders ingerigt; twee derzelve dienen tot ziekenkamers, de eene voor mannelijke, de andere voor vrouwelijke lijders; de der-

de kamer strekt de mannelijke en vrouwelijke oppassers ten verblijve, is in twee vakken gedeeld en zoo ingerigt, dat door de gemeenschap, welke zij met de beide ziekenzalen uitoefenen, de mannelijke oppassers zoo wel als de vrouwelijke, steeds ter hulpe nabij zijn. In de vierde kamer bevindt zich de directeur tevens heelkundige, de Heer G. SANDERS, wiens verblijf met alle de vorige kamers in één loopt, waardoor hij steeds over het geheel het oog kan houden. In elke der ziekenzalen staan acht kribben, eene badkuip en het overige benoodigde. Eene artsenijmengkundige werkplaats is niet aanwezig; alleenlijk zijn de eerst vereischt wordende geneesmiddelen voorhanden, voor wier gereedmaking de Directeur zorg draagt, wordende de zaamgestelde uit eene nabij gelegene Apotheek geleverd.

Het personeel bestaat, behalve uit den Geneeskundige, den Heer VAN COOTH Med. Cand., en den Directeur, uit acht oppassers, vier mannelijke en vier vrouwelijke, benevens eene vrouw met het beheer van de keuken belast.

Behalve deze vier, als *Cholera-Hospitalen* bekend staande gestichten, heeft men ook zorg gedragen, in het buiten-Gasthuis, aan den Overtoom gelegen, een Lokaal voor die verpleegden in hetzelve af te zonderen, welke door de Cholera aangetast mogten worden. Het staat op eenen afstand van twintig roeden van het groote Gebouw en is verdeeld in twee ruime, hooge vertrekken, waarvan het eene met acht bedden voor vrouwelijke, het andere met zes bedden voor mannelijke Cholera-lijders bestemd is. Bo-

vendien is het van een lokaal voor de oppassers van badkuipen en al, wat in een Cholera-Ziekenhuis vereischt wordt, in ruime mate voorzien.

Hiertoe bepalen zich de algemeene, ter verzorging van Cholera-lijders, daargestelde gestichten. In de bijzondere godshuizen echter, wier groot aantal in Amsterdam steeds de bewondering van vreemdelingen tot zich getrokken heeft, is men niet minder werkzaam geweest, om alles daar te te stellen, hetgeen de ziekte uit dezelve weren, of zoo zij al ontstond, dezelver voortgang zoo gering mogelijk, maken konde. Ik ben buiten staat, de inrigtingen van allen mede te deelen; daar mij van sommigen de echte bescheiden ontbreken. Zoo ik dus van dezelve zwijg, gelieve men dit niet aan een opzettelijk verzuim toe te schrijven. Ik neem de vrijheid de uitnoodiging te herinneren, welke ik in mijn *Voorberigt* geplaatst heb en zal gaarne, daartoe in staat gesteld wordende, naderhand in ons gedenkboek, al datgene opnemen, hetgeen ik nu gedwongen ben voorbij te gaan.

In het Gereformeerde *Oude mannen- en Vrouwenhuis* en in het Gereformeerde *Bestedelingenhuis*, in welke gezamentlijk een getal van 750 personen verpleegd worden, heeft men afzonderlijke Cholera-ziekenkamers met alle derzelver vereischten behoorlijk ingerigt. De Geneesheeren Cramer en Donselaar zijn met de geneeskundige behandeling belast. Ten einde de ziekte niet van buiten af, in deze gestichten zou-

de gebragt worden, heeft men besloten voorloopig geene nieuwe behoeftigen in dezelve op te nemen en de tegenwoordige bewoners derzelve, de verpligting op te leggen, de gestichten niet te verlaten. — Tot vergoeding van dit gemis, is hun het gebruik toegestaan van den fraaijen tuin, met welken het *Gereformeerde Oude mannen- en vrouwenhuis* voorzien is. — In het *Gereformeerde Diakonie-weeshuis* was het niet mogelijk, het verkeer der weeskinderen met de buitenwereld geheel en al te stremmen. De meeste immers moeten, tot uitoefening van hun ambacht, dagelijks het huis verlaten. Even als in de beide voormelde gestichten, neemt men echter, gedurende het bestaan der ziekte, geene nieuwe kinderen ter verpleging aan. Dat men ook in dit huis eene kamer voor Cholera-lijders daargesteld heeft, zal na het voorafgaande wel niet vermeld behoeven te worden. Aan Dr. DONSELAAR is de geneeskundige dienst toevertrouwd.

Van het *Roomsch-Catholijke jongens Weeshuis* en van het *Maagdenhuis* heeft men mij medegedeeld, dat er in beide afzonderlijke ziekenkamers in gereedheid zijn gebragt, zoodanig van het overig gedeelte dezer gestichten gescheiden, dat men dezelve als volmaakt geïsoleerd kan beschouwen. In de noodige behoeften van kribben, badkuipen enz. is voorzien. Aan de oppassers is een afzonderlijk verblijf in dezelve aangewezen, zoodat deze met geene der andere bewoners van de gestichten, in aanraking zullen behoeven te komen. Bovendien heeft men in beiden eene kamer afgezonderd, in welke

de kinderen, die gedurende het bestaan der ziekte opgenomen worden, veertien dagen lang, buiten alle verkeer met de overige kinderen en andere bewoners van het gesticht, blijven; deze tijd verloopen zijnde en geene teekenen der heerschende ziekte bij hen bestaande, wordt de *quarantaine* voor hen opgeheven. Hoe doelmatig deze maatregel is, mogt spoedig na het eerste ontstaan der ziekte in de Hoofdstad blijken. Weldra immers bood zich het geval aan van R. Catholijke kinderen, wier beide ouders aan de Asiatische Cholera overleden waren. Men is dezelve als ook de geheele bovengemelde inrigting aan H. H. Regenten dezer gestichten en aan de H. H. doctoren HERKENRATH en TILLEMAN verschuldigd. Op eene niet ongelijke wijze is voor Cholera-lijders, in het *Evangelisch Luthersche Diaconie-Weeshuis* en in het *Weeshuis* de *Oranje-appel* door DR. BAARSLAG, onder medewerking van H.H. *Regenten*, zorg gedragen. In het *Burger-Weeshuis*, heeft men tot verpleging der kinderen, welke door Cholera mogten worden aangetast eene ziekekamer ingerigt, in een geheel afgezonderd en onbewoond gedeelte van dat gesticht. In alle deze huizen heeft men voorts den leefregel gewijzigd, opdat deze nimmer eene voorbeschikkende oorzaak van vermeerderde vatbaarheid voor de ziekte mogt worden. Met hetzelfde doel heeft men den uitgang en het verkeer van derzelver bewoners, met personen buiten de gestichten, zoo veel beperkt, als zulks met de maatschappelijke behoeften bestaanbaar is.

Zoo het gevaar van de ziekte, door uitwendig verkeer, tot eenig gesticht van weldadigheid te zien doordringen, groot is en men, door naauwgezette zorg daar tegen behoort te waken, is het gewis zeer groot voor eene instelling, die als, toevlugtsoord voor de behoeftigste klasse der ingezetenen, uitsluitend dient. Het *Werkhuis*, ter wering der bedelarij voornamelijk ingerigt, ontvangt dagelijks binnen deszelfs muren, allen die, in de hoogst mogelijke armoede verkeerende en tot de laagste standen der maatschappij behoorende, bovenal voorbeschikt zijn, om de kiemen der ziekte op te nemen en met zich te voeren. Het gesticht voor dezelve, ten tijde van het heerschen der ziekte, te sluiten zoude onmenschelijk zijn; hen op dezelfde wijze, als zulks in gewone tijden plaats heeft, op te nemen, ware de gezondheid en het leven der overige bewoners, op eene onverantwoordelijke wijze, in gevaar brengen. Ten einde het een en ander tevens te vermijden, besloot de Hoogleeraar VAN DER BREGGEN, als regent van het *Werkhuis*, voornamelijk met het geneeskundig beheer van hetzelve belast, eene quarantaine-plaats te doen inrigten, in welke een ieder nieuwelings van buiten aangekomen, zeven dagen moet verblijven, zonder met eenig ander bewoner van het gesticht, dan met de bepaaldelijk daartoe aangestelde oppassers, gemeenschap te mogen hebben. De zeven dagen verloopen zijnde en de geneesheeren, de H. H. VERRIJN STUART en DOLLEMAN bij denzelven geene beginsels van Cholera ontwarende, wordt hij uit de quarantaine-plaats ontslagen en toegelaten tot de werkzolders. Tot qua-

rantaine plaats is een gedeelte van het colossale gebouw bestemd, hetwelk, van het overige geheel afgescheiden, vroeger tot eetzaal (*eetboog*) der vrouwen diende. Openbaart zich nu de ziekte, of in de quarantaineplaats of op de werkzolders, zoo wordt de aangetaste terstond naar eene der daartoe ingerigte ziekenkamers vervoerd, die met de gewone ziekenzalen in geen verband staan. Een zieken vader is over dezelve gesteld, die voor de behoorlijke behandeling der lijders en de naauwgezette opvolging der geneeskundige voorschriften, verantwoordelijk is. Dat deze ziekenzalen van badkuipen en allen kleinere benoodigdheden in ruime mate voorzien zijn, zal wel geen betoog behoeven. Ook voor de suppoosten is de best mogelijke zorg gedragen. Door de ziekte aangegrepen wordende, vinden zij verpleging in bepaaldelijk daartoe ingerigte vertrekken, welke niets te wenschen overlaten. Spoedig werd het doelmatige dezer inrigting op de proef gesteld. Een man, komende uit de buurt, in welke de *Asiatische Cholera* het hevigst woedde, werd in de quarantaineplaats door dezelve aangetast; naar de daartoe ingerigte ziekenzaal overgebragt zijnde, had men het geluk hem te herstellen. Tot nu toe heeft zich de ziekte slechts tot dit enkel geval bepaald. (*) Men bedenke de gevolgen, welke zonder de genomen voorzorgen, bij een dergelijk ontstaan der ziekte, in een gesticht zouden plaats gegrepen hebben, door 581 personen bewoond, die in groote zalen gemeenschappelijk dag en nacht verkeeren. Had de

(*) Zie Ziektegeval N°. IV. pag. 62.

man zijne ziekte aldaar gekregen en was er voor deszelfs isolering geene zorg gedragen, dan voorzeker is er alle reden van te vreezen, dat dezelve zich niet bij dat enkel geval zoude bepaald hebben.

Met dit kort overzigt der inrigtingen, ten behoeve der Cholera-lijders in Hospitalen en andere openbare gestichten, vergenoeg ik mij voor dit oogenblik. Ik zoude hierbij vermelden, hetgene in andere gestichten van minderen omvang, gelijk het *Instituut voor blinde kinderen* en anderen in het werk gesteld is, zoo ik niet vreesde, hierdoor tot eene langwijlige opgave van eenvormige bijzonderheden, te vervallen. Aan den werkkring en de verdiensten der Centrale en Wijk-Commissiën, der armbesturen en der stads en diaconie geneeskundigen, zal een gedeelte van het derde stuk gewijd zijn. God geve dat de invloed, welken alle deze maatregelen op den gang der ziekte gehad hebben, steeds zoo weldadig moge blijven, als dezelve tot nu toe blijkt geweest te zijn.

STAAT der Cholera-lijders te *Amsterdam*, naar gelang hunner leeftijden, van den tijd der eerste opgave tot op den 15^den September 1832 des middags 12 ure, derhalve van 1100 Personen.

JAREN VOLUIT.	GETAL DER PERSONEN.
Van 1 tot 10 Jaren.	153 Personen.
« 10 « 20 «	106 «
« 20 « 30 «	101 «
« 30 « 40 «	181 «
« 40 « 50 «	201 «
« 50 « 60 «	129 «
« 60 « 70 «	102 «
« 70 « 80 «	59 «
« 80 « 90 «	13 «
« 90 « 100 «	2 «
Onbekend . . .	52 «
TOTAAL. . .	1100 Personen.

STAAT *der Cholera-lijders, in de onderscheidene Medicinale Wijken, van den tijd der eerste opgave, tot op den 15den Sept. des middags 12 ure.*

Wijk		Afdeel.		
Wijk	1.	Afdeel.	A.	13.
„	1.	——	B.	27.
„	2.	——	A.	2.
„	2.	——	B.	4.
„	3.	——	A.	18.
„	3.	——	B.	38.
„	4.	——	A.	10.
„	4.	——	B.	65.
„	5.	——	A en B.	7.
„	6.	——	A.	223.
„	6.	——	B.	93.
„	7.	——	A.	19.
„	7.	——	B.	100.
„	8.	——	A.	22.
„	8.	——	B.	28.
„	9.	——	A.	9.
„	9.	——	B.	47.
„	10.	——	A.	48.
„	10.	——	B.	29.
„	11.	——	A.	104.
„	11.	——	B.	98.
„	12.	——	A.	32.
„	12.	——	B.	31.
zonder bepaalde wijk.				43.
				1100.

STAAT der Asiatische Cholera te Amsterdam, van den eersten Sept. 1832 12 ure tot 15 Sept. 12 ure. (*)

OPGAVE VAN DEN DAG.		VERMINDERD.		Blijven in behandeling.
DATUM.	AANTAL	Hersteld.	Overleden	
Per Transport	541	76	268	197
September 1	48	20	30	2
	589	96	298	195
« 2	44	20	29	5
	633	116	327	190
« 3	57	19	25	13
	690	1 5	352	203
« 4	56	6	24	26
	746	141	376	229
« 5	43	19	23	1
	789	160	399	230
« 6	40	19	20	1
	829	179	419	218
« 7	30	22	21	13
	859	201	440	218
« 8	29	17	14	2
	888	218	454	216
« 9	28	19	19	10
	916	237	473	206
« 10	38	16	23	1
	954	253	496	205
« 11	23	19	15	11
	977	272	511	194
« 12	34	18	11	5
	1011	290	522	199
« 13	37	19	23	5
	1048	309	545	194
« 14	26	11	18	3
	1074	320	563	191
« 15	26	15	10	1
TOTAAL . . .	1100	335	573	192

(*) In het eerste stuk, komt het laatste nommer van de naam-

lijst, hetwelk het aantal aangetaste personen tot primo Sept. uitdrukt, niet overeen met het getal Cholera-lijders, hetwelk in den *Staat der Asiatische Cholera* enz. (Z. bl. 44) opgegeven wordt. Deze onnaauwkeurigheid moet hersteld en derzelver reden verklaard worden. Dezelve is eenvoudig, dat in den Staat de nummers slechts tot 12 ure des middags genomen worden, terwijl daartegen het register der Centr. Comm. en dus ook onze naamlijst, het geheele bedrag der opgave van den dag bevat. Om hierin echter voor het vervolg gelijkvormigheid te hebben, zullen wij de Naamlijst ook des middags te twaalf ure, derhalve met hetzelfde nummer als de Staat, laten sluiten.

STAAT *der personen welke, op den eersten September 1832 in de Naamlijst als in behandeling zijnde, vermeld worden.*

HERSTELD.

N°. 53. 1 Sept.
« 141. 10 Sept.
« 148. 14 Sept.
« 150. 31 Aug. 11 ure.
« 153. 26 Aug.
« 160. 12 Sept.
« 164. 1 Sept.
« 199. 10 Sept.
« 202. 25 Aug.
« 203. 25 Aug. des mid-
« 204. Datum onbekend.
dags 12 ure.
« 205. 25 Aug. des morgens 10 ure.
« 206 Datum onbekend.
« 208. 26 Aug.
« 215. 31 Sept.
« 219. 5 Sept.
« 221. 7 Sept.
« 229. 6 Sept.
« 237. 6 Sept.
« 248. 3 Sept.
« 249. 30 Aug.
« 255. Datum onbekend.
« 257. Datum onbekend.

OVERLEDEN.

N°. 80. 26 Aug. 3½ ure.
« 96. 22 Aug. des namiddags 4 ure.
« 137. 22 Aug. des av. 6 ure.
« 188. 25 Aug. des av. 6 ure.
« 212. 25 Aug.
« 220. 25 Aug. des avonds 9½ ure.
« 226. 25 Aug. des middags 12 ure.
« 231. 5 Sept.
« 234. 2 Sept. des avonds 7 ure.
« 235. 2 Sept. des nachts.
« 251. 10 Sept.
« 258. 26 Aug.
« 264. 28 Aug.
« 273. 8 Sept. des namiddags 3 ure.
« 287. 30 Aug.
« 289. 28 Aug. 9¹ ure.
« 310. 2 Sept. des namiddags 1 ure.

HERSTELD.

N°. 269. 31 Aug.
« 275. 29 Aug.
« 277. 2 Sept.
« 280. 5 Sept.
« 285. Datum onbekend.
« 292. 21 Sept.
« 293. 4 Sept.
« 296. 2 Sept.
« 297. 8 Sept.
« 304. 6 Sept.
« 309. 2 Sept.
« 319. 6 Sept.
« 327. 2 Sept.
« 329. 2 Sept.
« 339. 16 Sept.
« 340. 21 Sept.
« 344. 5 Sept.
« 355. 7 Sept.
« 358. 6 Sept.
« 359. 6 Sept.
« 363. 4 Sept.
« 369. 1 Sept.
« 372. 6 Sept.
« 373. 15 Sept.
« 379. 4 Sept.
« 385. 8 Sept.
« 389. 15 Sept.
« 394. 5 Sept.
« 395. 10 Sept.
« 408. 8 Sept.
« 413. 5 Sept.
« 425. 6 Sept.
« 445. 3 Sept.
« 446. 6 Sept.

OVERLEDEN.

N°. 312. 7 Sept. des av. 6½ ure.
« 315. 6 Sept. des morgens 5 ure.
« 316. 8 Sept. des morgens 2½ ure.
« 320. 31 Aug. des namiddags 1 ure.
« 322. 27 Aug.
« 325. 5 Sept.
« 326. 4 Sept. des av. 8½ ure.
« 328. 27 Aug. des av. 10 ure.
« 366. 28 Aug.
« 367. 2 Sept.
« 368. 28 Aug.
« 375. 29 Aug.
« 386. 27 Aug.
« 403. 2 Sept.
« 409. 27 Aug. des av. 10 ure.
« 412. 8 Sept. des av. 8½ ure.
« 423. 11 Sept. des av. 10 ure.
« 440. 2 Sept.
« 461. 2 Sept. des morgens 11 ure.
« 470. 3 Sept. des av. 10½ ure.

HERSTELD.

N°. 447. 12 Sept.
« 449. 5Sept.
« 450. 6 Sept.
« 452. 5 Sept.
« 454. 10 Sept.
« 455. 10 Sept.
« 456. 12 Sept.
« 459. 5 Sept.
« 462. 7 Sept.
« 469. 5 Sept.
« 473. 8 Sept.
« 477. 8 Sept.
« 479. 7 Sept.
« 480. 10 Sept.
« 482. 5 Sept.
« 483. 9 Sept.
« 495. 3 Sept.
« 499. 3 Sept.
« 500. 7 Sept.
« 510. 2 Sept.
« 514. 15 Sept.
« 516. 15 Sept.
« 517. 8 Sept.
« 521. 11 Sept.
« 522. 9 Sept.
« 523. 12 Sept.
« 524. 4 Sept.
« 525. Datum onbekend.
« 537. Datum onbekend.
» 542. 16 Sept.
« 548. 13 Sept.
« 550. 8 Sept.
« 551. 9 Sept.
« 554. 4 Sept.

OVERLEDEN.

N°. 475. 4 Sept. des morgens $11\frac{1}{4}$ ure.
« 487. 4 Sept. des morgens 12 ure.
« 505. 5 Sept. des namiddags 4 ure.
« 520. 1 Sept.
« 526. Datum onbek.
« 538. 5 Sept. des morgens $11\frac{1}{2}$ ure.
« 541. 2 Sept.
« 552. 5 Sept. voormiddags $10\frac{1}{2}$ ure.

Aanmerkingen en verbeteringen op de Naamlijst der Cholera-lijders.

Van No. 63, 64 en 190 wordt gemeld dat zij tot één huisgezin behooren. (Z. St. d. Hosp. II, No. 28, 15, 16)

Door Dr. I. H. Muller Christoffels wordt ons medegedeeld, dat No. 157 niet Albert maar Arie Jurgens en de broeder van No. 158 is; voorts dat No. 192 niet Jurgens, maar Juriejaans heet.

Door een lid der *Wijk-Commissie* W. 8. litt. A. is ons medegedeeld, dat No. 78 grootvader is van No. 439 en dat beide in ééne woning geweest zijn.

Van No. 270 verklaart Dr. Luber, dat zij den 24sten Aug. in het water gevallen was.

No. 27. Johanna Schendler, lees Scheindeler.
« 210. Paulus Sikkes van der Wiek, lees van der Wiel.
« 358. Frans Slecht, lees Schecht.
« 394. Barbara Gstransma, lees Berber Arjens Damsma.
« 495. Hendrika Eybrink, lees Hendrika Beek.

No. 6. is 10 in plaats van 16 jaren oud.
No. 155. was 16 maanden in plaats van 16 jaren oud.
No. 190. wordt verkeerdelijk als *overleden* opgegeven. Zij is in het Hosp. van het O. M. en V. H. hersteld.

VERBETERINGEN EN DRUKFOUTEN.

De naam van den persoon op pag. 36 regel 14 vermeld is later gebleken te zijn, Roosie Mozes Bakum, welke op den 7den Aug., in den Wijden Gang der Joden Houttuinen door de *Asiatische Cholera* aangetast zijnde, in het *N. I. Ziekenhuis* den 8sten Aug. 1832. opgenomen werd en hetzelve hersteld verliet den 26sten Aug. 1832. Men moet dit derhalve in plaats van het aldaar vermelde stellen.

Op bl. 10 regel 5 staat *alds*, lees *aldus*.

Op bl. 30 Aanm. regel 9 staat *had*, lees *hadden*.

NAAMLIJST DER CHOLERA-LIJDERS.

TE *AMSTERDAM.*

VOLGENS OPGAVE,

van den 1en *Sept. tot den* 15en *Sept. des middag's twaalf ure* 1832.

---

1 Sept No. 556. (20e dag.) (*) Bijle de Baker. Oud 70 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken*, *Bleekersgang*. A. d. Z. 31 Aug. 10 ure des morgens. Herst. 4 Sept.

—— No. 557. Claartje Draaijer. Oud 60 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken*, *Hartjesgang*. A. d. Z. 10 ure des morgens. Herst. 5 Sept.

—— No. 558. Clara Jacobs. Oud 68 jaren. Geboren te

(*) De lezer zal opmerken, dat dit cijfer het volgnummer niet is van No. 554 *des eersten stuks*. — Zulks is geschied om gelijkvormigheid te houden met de Nummers van het *oorspronkelijk Register der Centrale Commissie*, welke tusschen No. 436 tot 555 onzer Naamlijst met die van het voormelde Register niet bestaat, aangezien ik van deze Nummers een heb laten wegvallen, als zijnde van hetzelfde voorwerp, dat op twee verschillende plaatsen van het Register voorkomt. — Naderhand echter bemerkende, dat zulks met nog twee of drie andere Nummers het geval was, heb ik gemeend, mij weder aan de oorspronkelijke Nummers van het Register te moeten houden, ten einde naderhand met de latere opgave van *Overledenen* of *Herstelden* geene verwarring te krijgen. — Van No. 1 derhalve tot No. 436 zijn de Nummers van het Register. — Van No. 436 — 554 verspringen de Nummers van het Register, één met die van onze Naamlijst. — Na No. 554 komen alle Nummers met die van het Register overeen. — De fout is ontstaan, doordien dezelfde persoon tweemaal, of ook wel ééne en dezelfde persoon, onder verschillende namen, opgegeven is geworden. — Men zal dit opvolgend trachten te herstellen.

Amsterdam. *Marken*, No. 13. A. d. Z. 31 Aug. 1 uur des middags. Overl. 1 Sept. 6 ure des morgens.

1 Sept. No. 559. Het kind van Mozes Bruinveld. Oud 7 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken*, *Steenwerf*. A. d. Z. 31 Aug. 7 ure des morgens. Herst. 10 Sept.

—— No. 560. Jan Huunder. Oud 48 jaren. Geboren te Amsterdam. *Foeliedwarsstraat*, No. 8. A. d. Z. 31 Aug. 12 ure des nachts. Overl. 1 Sept. 6 ure des morgens.

—— No. 561. Steintje Drago. Oud 28 jaren. Geboren te Amsterdam. *Jode Breestraat*. Koopman in haring. A. d. Z. 30 Aug. 10 ure. Herst. 5 Sept.

—— No. 562. Salomon de Nah. Oud 42 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburgersteeg*. Zieken Oppasser. A. d. Z. 29 Aug. des middags. Overl. 1 Sept. 7 ure.

—— No. 563. Maria Bloese. Oud 35 jaren. Geboren te Amsterdam. *Laagte van de Kadijk*, No. 123. A. d. Z. 31 Aug. 2 ure des namiddags. Herst. 2 Sept.

—— No. 564. De vrouw van Feeseking. Oud 35 jaren. Geboren te Amsterdam. *Plantagie Prinsengracht*. A. d. Z. 31 Aug. 4 ure. Herst. 2 Sept.

—— No. 565. Anna Christina van der Poot, huisvrouw van Gerardus Mistberger. Oud 37 jaren. Geboren te Amsterdam. *Weesperdwarsstraat*. De man vuilniswerker. A. d. Z. 31 Aug. 10 ure des morgens. Overl. 3 Sept. des morgens 11 ure.

—— No. 566. Matthijs Andriesen. Oud 75 jaren. Geboren te Amsterdam. *Roeters Eiland*, No. 24. A. d. Z. 1 Sept. 4 uur des morgens. Overl. 1 Sept. 12 ure des middags.

—— No. 567. Naatje Smit, Wed. van Jan Sulleman. Oud 56 jaren. Geboren te Amsterdam. 1e *Goudsbloemdwarsstraat tusschen de Goudsbloem- en Palmgracht*. A. d. Z. 30 Aug. 8½ ure des avonds. Herst. 6 Sept.

—— No. 568. Josina Hanssen, Wed. Bronkhorst. Oud 75 jaren. Geboren te Amsterdam. *Jonkerstraat*, No. 65.

P or-

Porster. A. d. Z. 1 Sept. 6 ure des morgens. Overl. 4 Sept. des nachts 3 ure.

1 Sept. No. 569. Maria Lafond, huisvrouw van Ipe Daniel. Oud 37 jaren. Geboren in Groningerland. *Ridderstraat*, No. 64. De man Sjouwerman. A. d. Z. 2 ure des middags. Herst. 2 Sept.

—— No. 570. Grietje Busink. Ouderdom, Geboorteplaats en Beroep onbekend. *Heintjes hoeksteeg in eenen gang*, naast No. 24. A.d.Z. 31 Aug. 1 uur des namiddags. Herst. 2 Sept.

—— No. 571. Alida Brouwer. Oud 26 jaren. Geboren te Amsterdam. *Palmdwarsstraat*, boven No. 26. A. d. Z. 31 Aug. 4 ure des morgens. Herst. 8 Sept.

—— No. 572. Moll. Oud 46 jaren. Geboren te Amsterdam. *Palmgracht*, boven No. 59. Steenkooperskneeht. A. d. Z. 31 Aug. 9 ure des morgens. Herst. 2 Sept.

—— No. 573. Christina Leeuwendaal. Oud 8 jaren. Geboren te Amsterdam. *Anjelierstraat*, No. 55. Blikslagersknecht. A. d. Z. 31 Aug. 8 ure des morgens. Overl. 2 Sept. 7 ure des morgens.

—— No. 574. Jan Gaaijentaan. Oud 47 jaren. Geboren te Amsterdam. *Tuinstraat over de Kortegaart.* Metzelaar. A. d Z. 31 Aug. 1 uur des namiddags. Herst. 10 Sept.

—— No. 575. Abraham Holthuis. Oud 30 jaren. Geboren te Amsterdam. *Lindegracht.* Timmermansknecht. A. d. Z. 30 Aug. Herst. 31 Aug.

—— No. 576. Marretje Ruitenberg, vrouw van R. de Vries. Oud 48 jaren. Geboren te Amsterdem. *Lindegracht, bij de Brouwersgracht.* Vischvrouw. A. d. Z. 31 Aug. 8 ure des avonds.

—— No. 577. Jan van Muijden. Oud 36 jaren. Geboren te Amsterdam. *Lindegracht bij de Blindemanssteeg.* Steenkolendrager. A. d. Z. 31 Aug, 6 ure des middags. Herst. 11 Sept.

—— No. 578. Truitje Korf. Oud 38 jaren. Geboren te Am-

Amsterdam. *Eglantierstraat*, No. 215. Werkster. A. d. Z. 31 Aug.

1 Sept. No. 579. Johanna Andriessen. Oud 59 Jaren. Geboren te Amsterdam. *Op het Water bij den Nieuwen Brug*, boven No. 103. De man kunstschilder. A. d. Z. 31 Aug. 11 ure des voormiddags.

— No. 580. Maria Grabouwski. Oud 7 jaren. Geboren te Amsterdam. *Haarlemmerdijk*, No. 140. De vader koornverschieter. A. d. Z. 4½ ure des morgens. Overl. 11 ure.

— No. 581. Jan Michael Rugen. Oud 31 jaren. Geboren te Amsterdam. *Warmoesstraat*. Bakker, thans ziekenoppasser in het Slagthuis. A. d. Z. 30 Aug. 5 ure des middags. Herst. 2 Sept.

— No. 582. Naatje Melton. Oud 21 jaren. Geboorteplaats en Beroep onbekend. *Goudsbloemgracht*. No. 21. A. d. Z. onbekend. Herst. 1 Sept.

— No. 583. Gerrit van Essen. Oud 21 jaren. Geboren te Diemerbrug. *Achtergracht*, onder No. 26. Horlogiemaker. Overl. 31 Aug. des namiddags 4½ ure.

— No. 584. Agnes Maria Kletzeij, huisvrouw van T. A. Roelofs. Oud 45 jaren. Geboren te Amsterdam. *Ridderstraat*. No. 79. De man timmermans knecht. Overl. 30 Aug. 5 uur des namiddags.

— No. 585. Alletta Catharina Frezel. Oud 26 jaren. Geboren te Amsterdam. *Jode Heerengracht*. Dienstbode. A. d. Z. 1 Sept. des morgens 7 ure. Herst. 14 Sept.

— No. 586. Gerretje Plimpel. Oud 25 jaren. Geboren te Amsterdam. *Dirk van Hasselsteeg*. Dienstbode. A. d. Z. 31 Aug. des morgens. Overl. 7 Sept. des nachts 12¼ uur.

— No. 587. Johanna Lofkorte. Oud 56 jaren. Geboren te Amsterdam. *Vlooijenburg*. Werkster. A. d. Z. 31 Aug. 10 ure des avonds. Overl. 9 Sep. des morgens 3 ure.

1 Sept.

1 Sept. No. 588. Hendrik Mistberger. Geboren te Amsterdam. *Weesper dwarsstraat.* Op een Modderschouw. A. d. Z. 31 Aug. Overl. 3 Sept. des morgens 8½ uur. (Z. No. 565.)

—— No. 589. De vrouw van Kolk. *Oude Looijerstraat.* Geboorteplaats, beroep en A. d. Z onbekend. Herst. 30 Aug.

—— No. 590. Wijnman. Oud 32 jaren. Geboren te Amsterdam. 2e *Leliedwarsstraat.* Waschvrouw. A. d. Z. 31 Aug. 9½ ure des avonds. Herst 2 Sept.

—— No. 591. Pieter Pintro. Oud 53 jaren. Geboren te Amsterdam. *Prinsengracht.* Sjouwerman. A. d. Z. 1 Sept. 9½ ure des morgens. Overl. 5 Sept. 3½ uur des morgens.

—— No. 592 Het kind van Betje de Vries. Oud 10 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken* No. 78. A. d. Z. 1 Sept. 8 ure des morgens. Herst. 8 Sept.

—— No. 593. Betje Hartog Lis. Oud 40 jaren. Geboren te Amsterdam. *Kerkstraat bij de Weesperstraat.* Fruitvrouw. A. d. Z. 1 Sept. 8 ure des avonds.

—— No 594. Judith Valenra, huisvrouw van Abraham Quirido. Oud 40 jaren. Geboren te Amsterdam. *Kerkstraat over de Manege.* Beestensnijder. A. d. Z. 1 Sept. 8 ure des avonds. Herst 3 Sept.

—— No. 595. Johanna Heijkamp. Oud. 73 jaren. Geboren te Amsterdam. *Jonkerstraat.* No. 76. A. d. Z. 1 Sept. 11½ ure des voormiddags. Overl. 1 Sept. 11 ure des voormiddags.

—— No. 596 de Wed. Roozendaal. Oud 60 jaren. Geboren te Amsterdam. *Houtstraat.* No. 22. A. d. Z. 1 Sept. 8½ ure des morgens.

—— No. 597 Het dochtertje van Abram Kookernoot. Oud 1½ jaar. Geboren te Amsterdam. *Houtstruat* No. 22. A. d. Z. 1 Sept. 8½ ure des morgens. Overl. 1 Sept. 7 ure des namiddags.

No.

1 Sept. No. 598. Isac van Moppers. Oud 55 jaren. Geboren te Amsterdam. *Houtstraat.* No. 22. Koopman. A. d. Z. 26 Aug. Herst 3 Sept. (No. 596, 597, 598 *in één huis.*)

—— No. 599. Betje Theeboom. Oud 21 jaren. Geboren te Amsterdam. *Amstelstraat.* Dienstmaagd. A. d. Z. 28 Aug. Herst. 5 Sept.

—— No. 600. Lias Salomon Mathijsse. Geboren te Amsterdam. *Weesperstraat.* Beroep en A. d. Z. onbekend. Herst. 1 Sept.

—— No. 601. Frederik Quartes. Oud 2½ jaren. Geboren te Amsterdam. *Laurierstraat.* No. 118. A. d. Z. 31 Aug. 12½ ure des nachts. Overl. 1 Sept. 10 ure des morgens.

—— No. 602. Johanna Margaretha Burgges, huisvrouw van Marcus Eekhoff. Oud 56 jaren. Geboren te Amsterdam. *Laurierstraat.* A. d. Z. 1 Sept. 12½ ure des nachts. Overl. 2 Sept. 10½ ure des morgens.

—— No. 603. Cornelis van Duschoote. Oud 6½ jaren. Geboren te Amsterdam. *Binnen Vissersstraat* tusschen No. 2. en 4 *in den gang.* Modderman. A. d. Z. 1 Sept. in den morgenstond. Overl. 2 Sept. 10 ure.

2 Sept. No. 604. (21e dag.) Nicolaas van der Wattinga. Oud 36 jaren. Geboren te Amsterdam. *Jonkerstraat.* No. 86. Pakhuisknecht. A. d. Z. 1 Sept. 2½ ure des middags. Overl. 1 Sept. des nachts 1½ uur.

—— No. 605. Clara Francisca Langkemper, vrouw van Scherpenzeel. Oud 50 jaren. Geboren te Amsterdam. *Betaniedwarsstraat* No. 16. Melkboer. A. d. Z. 1 Sept. 7 ure des morgens. Herst. 5 Sept.

—— No. 606. Salom Aron van Zeijst. Oud 40 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken.* No 102. Slagter. A. d. Z. 1 Sept. 5½ ure des morgens. Overl. 1 Sept 3 ure des middags.

—— No. 607. Betje van Tonneren. Oud 25 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken.* No. 123. Werkster A. d. Z. 1 Sept. 12¼ ure des middags. Herst. 9 Sept.

2 Sept. No. 608. Jacobus Hoogkamer. Oud 37 jaren. Geboren te Amsterdam. *Batavierdwarsstraaat*, *Slagersgang*. Sjouwerman. A. d. Z. 1 Sept. 6 ure des namiddags. Overl. 2 Sept. 12 ure de nachts.

—— No. 609. Salomon Froeder. Oud 60 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg pantsergang*. Kruijer. A. d. Z. 31 Aug. Overl. 3 Sept. des morgens.

—— No. 610. Pieter Ossenbruch. Oud 13 jaren. Geboren te Amsterdam. *Foeliedwarsstraat in den Naamgang*. A. d. Z. 1 Sept. 10 uren des avonds. Overl. 2 Sept. 8½ ure des namiddags.

—— No. 611. Wed. van Zeijst. Oud 40 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken naaast de werf de Valk*. Uitvenster. A. d. Z. 1 Sept. des avonds 1 uur. Overl. 3 Sept. 8 ure des avonds.

—— No. 612. Coenraad Barend Berghof. Oud 11 jaren. Geboren te Amsterdam. *Jode houttuinen*. A d. Z. 31 Aug. 11 ure des nachts. Overl. 1 Sept.

—— No. 613. Lemans Joseph Lierens. Ouderdom en Beroep onbekend. Geboren te Amsterdam. *Jode houttuinen*. A. d. Z. 1 Sept. des avonds.

—— No. 614. Saartje Joseph Maandag. Ouderdom en Beroep onbekend. Geboren te Amsterdam. *Rapenburgerstraat*. A. d. Z. 2 Sept.

—— No. 615. Martinus Visser. Oud 44 jaren. Geboren te Leeuwaarden. *Jonkerstraat* No. 61. Schutter met verlof alhier. A. d. Z. 1 Sept. 6 ure des avonds. Overl. 2 Sept. 10½ ure.

—— No. 616. Maria Marche. Oud 8 jaren. Geboren te Amsterdam. *Weesperstraat*. De vader schoenmaker. A. d. Z. 1 Sept. 8 ure des morgens. Herst. 3 Sept.

—— No. 617. Hubert Starreveld. Oud 47 jaren. Geboren te Amsterdam. *Weesperdwarsstraat*. Modderman. A. d. Z. 1 Sept. 3 ure des namiddags. Overl. 1 Sept. des avonds 10 ure.

2 Sept. No. 618. Gerardus Mistberger. Geboren te Amsterdam. *Weesperdwarsstraat.* Mestwerker. *Was vroeger als een gewoone zieke behandeld, en als zoodanig naar het St. Pieters Gasthuis vervoerd; van daar, als Cholera lijder beschouwd, naar het Hospitaal in het Oude M. en V. Huis getransporteerd.* (Z. No. 565 *en* 588.)

— No. 619. Wessel van der Haring. Oud 49 jaren. Geboren te Amsterdam. *Kerkstraat*, No. 42. Fruitkoper. A. d. Z. 30 Aug. Herst. 11 Sept.

— No. 620. Aaltje Kleermaker. Oud 38 jaren. Geboren te Amsterdam. *Zwanenburgerstraat*, No. 39. Dienstmaagd. A. d. Z. des nachts 5 ure. Herst. 13 Sept.

— No. 621. Mietje de Roode. Oud 72 jaren. Geboren te Amsterdam. *Korte Houtstraat.* Groentevrouw. A. d. Z. 2 Sept. 2 ure des nachts. Overl. 3 Sept. 8 ure des morgens.

— No. 622. Andries van Beck. Oud 42 jaren. Geboren te Amsterdam. *Woonplaats onbekend. Op straat gevonden.* Overl. 2 Sept. 8 ure des avonds.

— No. 623. Arnoldus Martino. Oud 44 jaren. Geboren te Amsterdam. *Goudsbloemsgracht, naast den vrolijken Matroos.* Vischkoper. A. d. Z. 1 Sept. 7½ ure des morgens. Overl. 1 Sept. 5 ure des namiddags.

— No. 624. Jacob de Graaf. Oud 23 jaren. Geboren te Amsterdam. *Goudsbloemsgracht, in den Passersgang.* Sjouwerman. A. d. Z. 1 Sept. 5 ure des namiddags. Overl. 2 Sept. 1 uur des nachts.

— No. 625. Philippine Margaretha Schreuder, huisvrouw van Janes de Bruin. Oud 35 jaren. Geboren te Amsterdam. *Palmstraat bij de Baangracht.* Sjouwerman. A. d. Z. 1 Sept. des morgens 11½ ure. Herst. 11 Sept.

— No. 626. Abraham des Amorie van der Hoeven Jr. Oud 11 jaren. Geboren te Rotterdam. *Keijzersgracht, bij de Prinsenstraat.* De vader Hoogleeraar bij de

Remonstrantsche Gemeente. A. d. Z. 31 Aug. 11 ure des morgens. Herst. 1 Sept. 7½ ure des avonds.

2 Sept. No. 627. Femmetje Rokis, geb. Uitdenboogaart. Oud 59 jaren. Geboren in het Graafschap Bentheim. *Anjeliersgracht*, No. 155. A. d. Z. 1 Sept. 8½ ure. Overl. 4 Sept. 2 ure des nachts.

—— No. 628. Meintje Schols, huisvrouw van Jan Meijer. Oud 52 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Anjelierstraat.* Remplacant bij de Schutterij. A. d. Z. 1 Sept. 8½ ure. Overl. 2 Sept. 5 ure.

—— No. 629. Haverhuizen. Geboorteplaats, Ouderdom en Beroep onbekend. *Anjeliersstraat.* A. d. Z. 1 Sept. 8½ ure. Herst. 3 Sept.

—— No. 630. Suzanna Hagen. Dochter van Jan Hagen. Oud 5½ jaren. *Lindegracht, bij de Baangracht.* A. d. Z. 1 Sept. 7 ure. Herst. 8 Sept.

—— No. 631. Jan Dijkman. Oud 60 jaren. *Baangracht over de Aschbeld.* Borenmaker. A. d. Z. 2 Sept. 4½ ure. Overl. 4 Sept. 4½ ure des morgens.

—— No. 632. Simon Preuvelarij. Oud 33 jaren. *Egelantiersgracht, bij de Baangracht.* In de Stokerij bij den Heer Brusen. A. d. Z. 2 Sept. 6 ure. Overl. 3 Sept. 6½ ure des morgens.

—— No. 633. Wed. Jannetje van Beek. Oud 40 jaren. 2e *Anjeliersdwarsstraat.* Schoonmaakster. A. d. Z. 2 Sept. 7½ ure.

—— No 634. Johanna Baart. Oud 65 jaren. Geboren te Amsterdam. *Suikerbakkerssteeg* No. 6. Koopvrouw. A. d. Z. 2 Sept. 5½ ure. Overl. 3 Sept. 2½ des namiddags.

—— No. 635. Willem Esdre. Oud 45 jaren. Geboren te Nijmegen. *Jonkerstraat.* No. 26. Sjouwerman. A. d. Z. 2 Sept. 2 ure des nachts. Herst. 5 Sept.

—— No. 636. Jepe Daniels. Oud 42 jaren. Geboren te Amsterdam. *Ridderstraat.* No. 64. Sjouwerman. A. d.

Z.

Z. 2 Sept. 4 ure des namiddags. Overl. 3 Sept. 5 ure des morgens.

2 Sept. No. 637. Johannes Pieter Visser. Oud 46 jaren. Geboren te Leeuwaarden. *Aan boord.* Schippersknecht. A. d. Z. 2 Sept. 10 ure. Herst. 10 Sept.

—— No. 638. Johanna Geertruij Hille. Oud 5 jaren. Geboren te Amsterdam. *Laurierstraat.* No. 3. De Vader tapper. A. d. Z. 1 Sept.

—— No. 639. Klaas Ox. Oud 28 jaren. Geboren te Amsterdam. *Laurierstraat*, *Kramersgang. Ten huize van zijnen Vader.* Militair. A. d. Z. 2 Sept. 8½ ure des avonds. Herst. 4 Sept.

—— No. 640. Bankje Gongrijk, Wed. G. F. Longhenkel. Oud 65 jaren. Geboren te Harlingen. *Ten huize van G. J. Hille in de Laurierstraat* No. 3. Overl. 2 Sept. 3 ure. (Z No. 638.)

—— No. 641. Joseph Loera. Geboren te Amsterdam. *Lange Houtstraat*, No. 62. Sjouwerman. A. d. Z. 2 Sept. des morgens 11½ ure.

—— No. 642. Gerrit Aron Scheffer. Oud 2 jaren. Geboren te Amsterdam. *Stroomarkt* No. 28. A. d. Z. 2 Sept. des namiddags 2 ure. Overl. 4 Sept. 5½ ure des morgens.

—— No. 643. Leentje Abraham Mok. Oud 69 jaren. Geboren te Amsterdam. *Vlooijenburg.* A d. Z. 2 Sept. des namidags 7 ure.

—— No. 644. Agestina Sofie Schaterman. Oud 3 jaren. Geboren te Amsterdam. Besteed bij Aagje van Egmond. *Haarlemmerdijk bij de Dommerstraat.* Onder No. 219. Weeskind No. 112. A. d. Z. 2 Sept. 6 ure der morgens. Overl. 2 Sept. des namiddags 4 ure. *Volgens bevel van Regenten van het Stedelijk Bestedelingenhuis dadelijk naar het Ziekenhuis getransporteerd.*

—— No. 645. C. van der Putten, huisvrouw van J. Han-

sen.

sen. Oud 53 jaren. Geboren te Amsterdam. *Vinkestraat.* Koorndrager. A. d. Z. 2 Sept. des morgens. Overl. 3 Sept. des nachts 12 ure.

3 Sept. (22e dag.) No. 646. Sophia Bergervoort. Oud 45 jaren. Geboren te Leijden. *Kromme Elleboogssteeg* boven No. 12. Naaister. A. d. Z' onbekend.

—— No. 647. Roosje Elazer Gorkom. Oud 54 jaren. Geboren te Amsterdam. *Foeliedwarsstraat.* Uitventster. A. d. Z. 2 Sept. 7 ure des morgens. Herst. 4 Sept.

—— No. 648. Isaak Abraham Frank. Oud 11 jaren. Geboren te Amsterdam. *Batavierdwarsstraat.* Behanger. A. d. Z. 2 Sept. 7 ure des avonds. Herst. 6 Sept.

—— No. 649. Jilp van Aken. Oud 19 jaren. Geboren te Amsterdam. *Schippersgragtje.* Metselaarsknecht. A. d. Z. 2 Sept. 11 ure des avonds. Herst. 10 Sept.

—— No. 650. Matje van der Haren. Oud 27 jaren. Geboren te Amsterdam. *Batavierstraat.* No. 12. Werkster. A. d. Z. 2 Sept. 10 ure des morgens. Overl. 3 Sept. des namiddags 4 ure.

—— No. 651. Maria Domhof. Oud 12 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken* No. 92. Sjouwerman. A. d. Z. 2 Sept. $10\frac{1}{4}$ ure des morgens. Herst. 11 Sept.

—— No. 652. H. Sikman. Oud 57 jaren. Geboren te Amsterdam. *Batavierstraat.* Diamantslijper. A. d. Z. 2 Sept. 10 ure des avonds. Overl. 3 Sept. 4 ure.

—— No. 653. Natje Salamons. Oud 54 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg.* Beroep onbekend A. d. Z. 3 Sept. 4 ure des morgens.

—— No. 654. Arend Jacob Diedenheim. Oud 43 jaren. Geboren te Amsterdam. *Batavierstraat.* No. 103. Schoenpoetser. A. d. Z. 3 Sept. 6 ure des morgens. Overl. 3 Sept. des namiddags 3 ure.

—— No. 655. Levie de Waker. Oud 64 jaren. Geboren te Amsterdam. *Batavierstraat.* No. 18. Waker. A.

d. Z.

d. Z. 3 Sept. 7 ure des morgens. Overl. 6 Sept. 3 ure des morgens.

3 Sept. No. 656. Frans Abrams. Oud 9 jaren. Geboren te Amsterdam. *Foeliedwarsstraat.* A. d. Z. 3 Sept. 8½ ure des morgens. Overl. 4 Sept. 6½ ure.

—— No. 657. Betje de Goede. Huisvrouw van Mozes de Goede. Oud 38 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken.* No. 34. A. d. Z. 1 Sept. des morgens. Overl 2 Sept. 11 ure des morgens.

—— No. 658. Jesaia Spanjaard. Oud 73 jaren. Geboren te Amsterdam. *Houtgracht.* Venter. A. d. Z. 2 Sept. 8 ure. Overl. 3 Sept. 8 ure des avonds.

—— No. 659. Mietje Meijer Muis. Oud 38 jaren. Geboren te Amsterdam. *Vischsteeg.* A. d. Z. 29 Augs. Overl. 3 Sept. 8 ure des avonds.

—— No. 660. Nehemia Salomon Goudsmit. Oud 19 jaren. Geboren te Amsterdam. *Vischsteeg.* A d. Z. 2 Sept. Overl. 2 Sept. 6 ure des morgens.

—— No. 661. Catharina Kling. Oud 25 jaren. Geboren te Rotterdam. *Bethaniedwarsstraat.* Werkster. A. d. Z. 2 Sept. 7½ ure des namiddags. Overl. 2 Sept. des avonds 10 ure.

—— No. 662. Arie Koning. Oud 49 jaren. Geboren te Amsterdam. *Boomsloot.* Zijlemakersknecht. A. d. Z. 2 Sept. des morgens 8 ure.

—— No. 663. Jansje Bakker vrouw van Albert Alberts. Oud 37 jaren. Geboren te Amsterdam. *Bethaniestraat.* Winkeltje. A. d. Z. 2 Sept. des middags 1 uur. Overl. 3 Sept. des avonds 9½ ure.

—— No. 664. Wed. Even. Oud 78 jaren. Geboren te Amsterdam. 2e *Goudsbloemdwarsstraat* boven No. 17. Bakker. A. d. Z. 2 Sept. des middags 12 ure. Overl. 2 Sept. 2 ure des nachts.

—— No. 665. De dochter van Pels. Oud 12 jaren. Geboren

ren te Amsterdam. *Lelijstraat Fortuinegang*. A. d. Z. 2 Sept. des avonds $7\frac{1}{4}$ ure. Herst. 4 Sept.

—— No. 666. Huisman, huisvrouw van Hesselburg. Oud 50 jaren. *Bloemstraat Uilenbokkersgang*. De man opperman. A. d. Z. 3 Sept. des morgens $5\frac{1}{2}$ ure.

—— No. 667. Hermanus de Wilde. Oud 30 jaren. Geboren te Amsterdam. *Groote Kattenburgerstraat*. Wagemaker. A. d. Z. 1 Sept. des avonds 5 ure. Overl. 3 Sept. $10\frac{1}{2}$ ure.

—— No. 668. Helena Daniels. Oud 9 jaren. Geboren te Amsterdam. *Ridderstraat*. De vader Sjouwerman. A. d. Z. 2 Sept. 7 uren des morgens. Herst. 10 Sept.

—— No. 669. Rebecca de Wolf. Oud 47 jaren. Geboren te Amsterdam. *Weesperstraat*. Schoenmaker. A. d. Z. tusschen 27 en 28 Aug. Herst. 7 Sept.

—— No. 670. Catharina Krop. Oud 17 jaren. Geboren te Amsterdam. *Looijersgracht*, *over de latjesbrug*, No. 81. *ten huize van eene Gasthuismoeder*. A. d. Z. 3 Sept. $7\frac{1}{2}$ ure. Herst. 12 Sept.

—— No. 671. Grietje Heemskerk. Oud 7 jaren. Geboren te Amsterdam. *Anjeliersgracht*. A. d. Z. 2 Sept. des morgens 7 ure. Herst. 6 Sept.

—— No. 672. Antonia Wesper. Wed. Emnen. Geboren te Amsterdam. *Anjeliersgracht*, 2e *dwarsstraat*. A. d. Z. 3 Sept. $7\frac{1}{2}$ ure. Herst. 14 Sept.

—— No. 673. Geertrui van Bremen geb. Numan. Oud 40 jaren. Geboren te Amsterdam. *Blindemansteeg*. A. d. Z. 3 Sept. des namiddags 3 ure. Herst. 6 Sept.

—— No. 674. Frederik Kruzen. Geboren te Amsterdam. *Karthuizers Kerkhof*. Metselaarsknecht. A. d. Z. 3 Sept. 6 ure. Herst. 10 Sept.

—— No. 675. Maria van Egmond. Oud 2 jaren. Geboren te Amsterdam. *Goudsbloemstraat*. A. d. Z. 3 Sept. des namiddags 8 ure. Overl. 3 Sept. des morgens 4 ure.

3 Sept.

3 Sept No. 676. J. C. Brand. Geboren te Amsterdam. *Egelantiersdwarsstraat.* Letterzetter. A. d. Z. 1 Sept. des avonds. Overl. 2 Sept. 9 ure des avonds. *Reeds eenigen tijd ongesteld.* —

—— No. 677. Hendrik Hergeret. Oud 50 jaren. Geboren te Amsterdam. *Karthuizers Kerkhof.* Bakkersknecht. A. d. Z. 3 Sept. in den vroegen morgen. Herst. 6 Sept.

—— No. 678. Mietje Berkera. Oud 36 jaren. Geboren te Amsterdam. *Lindengracht.* Fruitverkoopster. A. d. Z. 2 Sept. des avonds. Herst. 7 Sept.

—— No. 679. David Vuist. Oud 46 jaren. Geboren te Amsterdam. *Verwersstraat.* No. 6. Ossendrijver. A. d. Z. 3 Sept. 11 ure des avonds.

—— No. 680. Isaac van Praag. Oud 4 jaren. Geboren te Amsterdam. *Verwersstraat.* No. 28. A. d. Z. 3 Sept. 6 ure des morgens. Overl. 3 Sept. 1 uur des namiddags.

—— No. 681. Johannes Fredericus Wilking. Oud 52 jaren. Geboren te Amsterdam. *Dirk van Hasselsteeg*, boven No. 43. Schoenmaker. A. d. Z. 3 September, des morgens 9 ure. Overl. 3 September des namiddags 5½ ure.

—— No. 682. Hendk. Richter. Oud 48 jaren. Geboren te Amsterdam. *Leijdschestraat.* A. d. Z. 3 Sept. des morgens. Herst. 8 Sept.

—— No. 683. Maria Lunstroom. Oud 28 jaren. Geboren te Amsterdam. *Hasselaarsteeg.* Naaister. *Sedert weinige dagen uit het Gasthuis gekomen.*

—— No. 684. Dina Martino. Oud 12 jaren. Geboren te Amsterdam. *Goudsbloemsgracht, naast den vrolijken Matroos.* Herst. 8 Septemb. (Z. No. 623.)

—— No. 685. Engeltje Hansen. Oud 31 jaren. Geboren te Amsterdam. *Goudsbloemsgracht, in het einde van den Sleepersgang.* Werkster. A. d. Z. onbekend.

3 Sep.

3 Sept. No. 686. Jacoba Groenendaal. Oud 34 jaren. Geboren te Amsterdam. *Goudsbloemstraat*, No. 4. Overl. 4 Sept. des morgens 8 ure.

— No. 687. Gerrit Breevoort. Oud 42 jaren. Geboren te Amsterdam. *Goudsbloemsgracht.* Sjouwerman. Overl. 2 Sept. des namiddags 2 ure.

— No. 688. Jacob de Vries. Oud 12 jaren. Geboren te Amsterdam. *Goudsbloemsgracht.* Overl. 2 Sept. des morgens 11 ure.

— No. 689. Hendrika Beek. Oud 16 jaren. Geboren te Amsterdam. *Martelaarsgracht.* Dienstmaagd. Herst. 3 September.

— No. 690. Frederik Quartes. Oud 2½ jaren. Geboren te Amsterdam. *Laurierstraat.* Overl. 1 Sept. des morgens 10 ure. (Dezelfde als No. 601.)

— No. 691. Harmen Kulkebeek. Oud 56 jaren. Geboren te Amsterdam. *Elandsgracht in den Zevenhuizengang.* Dagloner. A. d. Z. 1 Sept. Herst. 7 Sept. des morgens 7 ure.

— No. 692. Jan Bont. Oud 30 jaren. Geboren te Groningen. *Armsteeg.* Matroos. A. d. Z. 3 Sept des morgens 5½ ure. Herst. 5 Sept. *Volgens latere opgave bevonden geen Cholera te zijn.*

— No. 693. H. Bouwman. Oud 24 jaren. Geboren in het Sticht van Utrecht. *Achtergracht.* Wagemakersknecht. A. d. Z. 3 Sept. des morgens 11 ure. *Op straat ongesteld geworden en bevonden Cholera te zijn; is per sleede naar zijn huis getransporteerd.*

— No. 694. Anna Elisabeth Duschoten. Oud 13 jaren. Geboren te Amsterdam. *Vissersstraat.* De vader modderman. A. d. Z. 3 Sept. des nachts 3 ure. Overl. 3 Sept. des middags 12 ure.

— No. 695. Wed. Borghart. Oud 50 jaren. Geboren te Amsterdam. *Rozenstraat tusschen* de 1e *en* 2e *dwarsstraat.* A. d. Z. 3 Sept. des avonds 10 ure, 3 Sept.

3 Sept. No. 696. J. Dix. *Hoek Laurierstraat en dwarsstraat*, No. 134. Azijnmakersknecht. A. d. Z. 3 Sept. des morgens 10 ure. Overl. 3 Sept. des avonds 8 ure.

—— No. 697. De Huisvrouw van Dix. *Hoek Laurierstraat en dwarsstraat*, No. 134. A. d. Z. 3 Sept. des morgens 10 ure. Herst. 4 Sept. (Z. No. 696.)

—— No. 698. Vlaming Wed. Kramer. Oud 56 jaren. *Buiten de Raampoort*, *Raampad*, No. 69. Tapster. A. d. Z. 30 Aug. Herst. 8 Sept.

—— No. 699. Gerrit Elfrinkhoff. Oud 26 jaren. Geboren te Amsterdam. Sjouwerman. A. d. Z. 4 Sept. des morgens 6 ure. Overl. 4 Sep, des middags 12 ure.

—— No. 700. Hendrik Osij. Geboren te Amsterdam. *Pekelharinggang*. Groenboersknecht. A. d. Z. 3 Sept. Overl. 3 Sept. des avonds 10½ ure.

4 Sept. (23e dag.) No. 701. Kootje Dissel. Oud 9 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken*, No. 8. A. d. Z. 3 Sept. des morgens 7 ure. Herst. 10 Sept.

—— No. 702. Pieter Heemskerk. Oud 31 jaren. Geboren te Amsterdam. *Lauriergracht*. Schilder. A. d. Z. 3 Sept. 2 ure. Overl. 4 Sept. des nachts.

—— No. 703. Rachel Boterkruijer. Oud 74 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg*. A. d. Z. 3 Sept. 3 ure. Overl. 8 Sept. des namiddags 5 ure.

—— No. 704. Philip Alexander Troder. Oud 68 jaren. Geboren te Amsterdam. *Batavierstraat*. Aardappelenkoopman. A. d. Z. 3 Sept. Overl. 3 Sept. des avonds 9 ure.

—— No. 705. Marcus Leviet Goede. Oud 39 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken*. Kruijer. A. d. Z. Sept. 4½ ure. Overl. 5 Sept. des morgens 9 ure.

—— No. 706. Cornelis Gromé. Oud 11 jaren. Geboren te Amsterdam. *Batavierdwarsstraat*. A. d. Z. 3 Sept. des avonds 7¼ ure. Overl. 4 Sept. des morgens 8 ure.

4 Sept.

4 Sept. No. 707. Helena Lindeman. Oud 42 jaren. Geboren te Amsterdam. *Batavierdwarsstraat.* A. d. Z. 3 Sept. 11 ure. Herst. 6 Sept.

—— No. 708. De Wed. Tonninga. Oud 60 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken.* Fruitvrouw. A. d. Z. 4 Sept. des morgens 5 ure. Overl. 5 Sept. des morgens 9½ ure.

—— No. 709. Barend Heijman Cohen. Oud 70 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg.* A. d. Z. 3 Sept. des morgens 6 ure. Herst. 6 Sept.

—— No. 710. Gerrit Salomon Blits. Oud 44 jaren. Geboren te Amsterdam. *Batavierstraat.* Koekebakker. A. d. Z. 4 Sept. des morgens 7 ure.

—— No. 711. Klaartje Wijnschenk. Oud 22 jaren. Geboren te Amsterdam. *Hofje in de Rapenburgerstraat.* Naaister. A. d. Z. 2 Sept. 9 ure.

—— No. 712. Hartog Schaap. Oud. 54 jaren. Geboren te Amsterdam. *Muiderstraat.* Vleeschhouwer. A. d. Z. 2 Sept. 11 ure. Herst. 9 Sept.

—— No. 713. Annaatje Karels. Oud 54 jaren. Geboren te Amsterdam. *Houttuinen.* Vischvrouw. Herst. 12 Sept.

—— No. 714. S. N. Goudsmit. Oud 56 jaren. *Vischsteeg.* Petjesmaker. A. d. Z. 3 Sept. des avonds.

—— No. 715. Wed. Leman Swijtser. Oud 58 jaren. *Rapenburgerstraat.* A. d. Z. 2 Sept. des morgens. Overl. 4 Sept.

—— No. 716. Huisvrouw van Jacob Elkus. Oud 25 jaren. *Rapenburgerstraat.* A. d. Z. 3 Sept. des ochtends. Overl. 4 Sept. 6 ure.

—— No. 717. Frederik Mansfeld. Oud 55 jaren. Geboren te Amsterdam. *Anthonie Breestraat hoek van de Watersteeg.* Tapper. A. d. Z. 3 Sept. des middags 2 ure. Overl. 4 Sept. des morgen 6½ ure.

—— No. 718. Hendk. Smit. Oud 13 jaren. Geboren te te Amsterdam. *Goudsbloemgracht*, No. 107. gang. A. d.

Z. 4 Sept. des morgens $2\frac{3}{4}$ ure. Overl. 4 Sept. des morgens 10 ure.

4 Sept. No. 719. Johannes Hessing. Oud 45 jaren. Geboren te Amsterdam. *Keijzerstraat*, onder No. 6. Sjouwerman. A. d. Z. 4 Sept. des morgens 8 ure. Overl. 6 Sept. des morgens 11 ure.

—— No. 720. Wed. Drubbeler. Oud 62 jaren. Geboren te Amsterdam. *Leprozengracht.* A. d. Z. 4 Sept.

—— No. 721. Dochter van de Wed. Drubbeler. Oud 36 jaren. Geboren te Amsterdam. *Leprozengracht.* A. d. Z. 4 Sept. (Z. No. 720.)

—— No. 722. Betje Gompers. Huisvrouw van Boas Pijnappel. Oud 30 jaren. Geboren te Amsterdam. *Korte Houtstraat.* A. d. Z. 4 Sept.

—— No. 723. Juda A. van Collem de Beer. Oud 40 jaren. Geboren te Amsterdam. *Stroomarkt*, *in den Kerkgang.* A. d. Z. 4 Sept.

—— No. 724. Jacob Blanis. Oud 56 jaren. *In een vaartuig*, *in den Groenenburgwal.* A. d. Z. 4 Sept. Herst. 6 Sept.

—— No. 725. Rikka da Costa Allias. Oud 11 jaren. *Waaijgat*, *in de Zwanenburgerstraat*, No. 20. A. d. Z. 4 Sept. Herst. 12 Sept.

—— No. 726. Elisabeth Kok, Huisvrouw van W. F. Epken. Oud 33 jaren. Geboren te Amsterdam. *Rozengracht*, *voorbij de* 1e *dwarsstraat*, *donkeren gang*, *boven* No. 37. De man Kantoorbediende. A. d. Z. 3 Sept. des avonds 8 ure. Overl. 4 Sept. des middags 3 ure.

—— No. 727. Gerrit de Leiger. Oud 56 jaren. Geboren te Amsterdam. *Rozengracht*, *Vossenhofje.* A. d. Z. 1 Sept. Overl. 6 Sept. des avonds 9 ure.

—— No. 728. Louis Heijne. Oud 33 jaren. Geboren te Tholen in Vlaanderen. *Oude Brugsteeg*, No. 11. Dijkwerker. A. d. Z. des nachts 1 ure. Overl. 4 Sept. des morgens $9\frac{1}{2}$ ure.

4 Sept.

4 Sept. No. 729. Hermanus Huijser. Oud 32 jaren. *Korte Leijdschedwarsstraat, in den gang*, No. 43. Smitsknecht. A. d. Z. in de vroegen morgen 3½ ure. Overl. 4 Sept. des middags 12 ure.

—— No. 730. J. C. Fluis. Oud 12 jaren. Geboren te Amsterdam. *Utrechtsche dwarsstraat*. De Moeder Schoonmaakster. A. d. Z. des morgens 8 ure. Overl. 4 Sept. des nachts 3¾ ure.

—— No. 731. Maria Bootma. Oud 2 jaren. Geboren te Amsterdam. *Ridderstraat*, No. 38. De Vader Sjouwerman. A. d. Z. 4 Sept. 10 ure. Herst. 11 Sept.

—— No. 732. Doortje van Dam. Oud 45 jaren. Geboren te Amsterdam. *Op de Schans aan de Lijnbaan de Hoop*. De man baas aan de Baan. A. d. Z. 4 Sept. 8½ ure.

—— No. 733. Chrisje Crob. Geboren te Amsterdam. *Ridderstraat*, boven No. 50. A. d. Z. 3 Sept. des namiddags 7 ure. Herst. 11 Sept. (Z. No. 393, 443)

—— No. 734. Aaltje Harms, Huisvrouw van Hendk. Steen. Oud 61 jaren. Geboren te Amsterdam. *Jonkerstraat, bij de Oude Schans*, No. 50. Schilder. A. d.Z. 4 Sept. 10 ure. Overl. 4 Sept. 2½ ure.

—— No. 735. Jan Hendrik Hofman. Oud 36 jaren. *Angeliersgracht, voorbij de Tichgelstraat*, No. 39. Koorndrager. A. d. Z. 3 Sept. des morgens 8 ure. Overl. 3 Sept. des middags 4 ure.

—— No. 736. Jacobus de Knecht. Oud 70 jaren. *Angeliersgracht, bij den Gierstbalen gang*. Schoenmakersknecht. A. d. Z. 3 Sept. des morgens 4 ure. Overl. 3 Sept. des middags 3 ure.

—— No. 737. Gerritje Graane, Huisvrouw van Dirk Schraa. Oud 32 jaren. *Egelantierstraat*. De man Wieldraaijer. A. d. Z. 4 Sept. 7½ ure. Overl. 3 Sept. des avonds 10 ure.

4 Sept. No. 738. Frederik Crob. Oud 14 jaren. Geboren te Amsterdam. *Looijersgracht, voorbij den eersten brug.* Herst 8 Sept. (Z. No. 393, 443, 733.)

—— No. 739. Helena Bolten. Oud 38 jaren. Geboren te Amsterdam. *Overtoom stille zijde, achter den Molen.* De man Schoenmaker. Herst. 12 Sept.

—— No. 740. Hendrik Schaamhart. Oud 28 jaren. Geboren te Amsterdam. *Molenpad.* Koetzier. Overl. 3 Sept. des avonds 8 ure.

—— No. 741. Johannes Eversdijk. Oud 71 jaren. Geboren te Amsterdam. *Passeerderstraat*, No. 17. Turfdrager. Overl. 8 Sept. des middags 4½ ure. *Twijfelachtig Cholera geval.*

—— No. 742. Hannes Hardebol. Ouderdom onbekend. Geboorteplaats onbekend. *Goudsbloemsgracht.* Noodhulp wacht in quart. No. 31. Overl. 6 Sept. des namiddags 2½ ure. *In zijn beroep loopende neêrgevallen en door de wacht gevonden.*

—— No. 743. Okke van der Stok. Oud 37 jaren. Geboren te Harlingen. *Utrechtsche dwarstraat.* Kledermaker. Herst. 7 Sept. *Twijfelachtig Cholera-geval.*

—— No. 744. G. Rooije Hartog van Ommen, de Wed. van I. Duits. Oud 59 jaren. Geboren te Amsterdam. *Korte Raamgracht*, No. 40. Beroep onbekend. Overl. 4 Sept. des morgens 10 ure.

—— No. 745. Hendrica Schouten, Wed. D. van Antwerpen. Oud 50 jaren. Geboren te Amsterdam. *Romolensteeg*, No 2. Beroep onbekend. Herst. 4 Sept.

—— No. 746. Santje van Veen. Oud 48 jaren. Geboren te Zwartsluis. *Tweede Angeliersdwarstraat.* Schoonmaakster. Overl. 3 Sept. des morgens 6 ure.

—— No. 747, Jan Stamkot. Oud 23 jaren. Geboren te Amsterdam. *Wapen van Delftsteeg.* Sjouwerman. A d. Z. 4 Sept. des morgens 8¾ ure. Herst. 5 Sept.

—— No. 748 Naatje Wilders. Oud 32 jaren. Geboren

te Amsterdam. *Lange Leijdsche dwarsstraat*, No. 157. Ten huize van Fred. Lijtman. Naaister A. d. Z. 4 Sept. 8 of 9 ure.

4 Sept. No. 749. Jacobus Hansen. Oud 9 jaren. Geboren te Amsterdam. *Vinkenstraat*. De vader koorndrager. A. d. Z. 4 Sept. des voormiddags 5 ure. Overl. 4 Sept. des namiddags 6 ure.

—— No. 750. J. Hansen. Oud 62 jaren. Geboren te Amsterdam. *Vinkenstraat*. Koorndrager. A. d. Z. des namiddags 1 ure. Overl. 13 Sept. des morgens 4 ure. (Z. No. 749.)

—— No. 751. Paulonia Spawater. Oud 7 jaren. Geboren te Ouderkerk. *Laurierstrraat*, No. 168. De vader knecht in eenen kaaswinkel. A. d. Z. 4 Sept. des morgens 11½ ure. Herst. 12 Sept.

—— No. 752. Mietje Vink. Wed. Andries Pieter Westendorp. Oud 54 jaren. Geboren te Amsterdam. *Laurierstraat*, No. 67. Werkster. A. d. Z. 4 Sept. des middags 5 ure. Herst. 8 Sept.

—— No. 753. Jan Dirk Ferdinand Hille. Oud 8 jaren. Geboren te Amsterdam. *Laurierstraat*, No. 3. De vader tapper. A. d. Z. 4 Sept. des morgens 8 ure. Overl. 4 Sept. des middags 4 ure.

5 Sept. (24e dag.) No. 754. C. P. Mosch. Oud 36 jaren. Geboren te Stokholm. *Water, bij de oude brugsteeg*, No. 47. *in de Stad Munster*. Reiziger. A. d. Z. 4 Sept. des nachts 1 ure. Herst. 5 Sept. *Volgens latere opgave bevonden geene Cholera te zijn geweest.*

—— No. 755. Barend Tidjes. Oud 65 jaren. Geboren te Amsterdam. *Langestraat*, No. 37. Beroep onbekend. Overl. 5 Sept. des avonds 10½ ure.

—— No. 756. Hendrika Schram. Oud 15 jaren. Geboren te Amsterdam. *Goudsbloemsgracht*. Modewerkster. A. d. Z. 5 Sept. 3 ure. Overl. 5 Sept. des namiddags 4 ure.

5 Sept. No. 757. Margaretha Brand. Oud 58 jaren. Geboren te Amsterdam. *Braak in eenen gang.* Vischvrouw. A. d. Z. 5 Sept. 3 ure. Herst. 9 Sept.

—— No. 758. Marretje van der Steen. Oud 88 jaren. Geboren te Amsterdam. *Goudsbloemsgracht, bij de Baangracht.* Vischvrouw. A. d. Z. 5 Sept. 6 ure. Overl. 6 Sept. des morgens 4 ure.

—— No. 759. Petronella van der Spek, Huisvrouw van B. H. Beerman. Oud 40 jaren. Geboren te 's Gravenhage. *Goudsbloemstraat, bij de Baangracht.* De man uitgetrokken schutter. A. d. Z. 5 Sept. 1 ure.

—— Np. 760. Arnoldina Mogge, Huisvrouw van J. de Noe. Oud 50 jaren. Geboren te Amsterdam. *Goudsbloemdwarsstraat,* No. 14. De man Hoedemaker. A. d. Z. 5 Sept. 2 ure. Overl. 7 Sept. des morgens 7 ure.

—— No. 761. Mozes Jacob Glasoog. Oud 17 jaren. Geboren te Amsterdam. *Rapenburgerstraat.* Koopman. A. d. Z. 4 Sept. des avonds. Herst. 9 Sept.

—— No. 762. Engeltje Groenhof. Oud 35 jaren. Geboren te Loosdrecht. *Noorderstraat,* boven No. 9. De man Smitsknecht. A. d. Z. 1 Sept. Overl. 5 Sept. des avonds 10 ure.

—— No. 763. Evert Vermeulen. Oud 2 jaren. Geboren te Amsterdam. *Goudsbloemsgracht,* 2e *huis van de Noorder Kerkstraat.* A. d. Z. 3 Sept.

—— No. 764. P. Beudeker. Oud 55 jaren. Geboren te Amsterdam. *Verwerstraat,* 4e *huis van de Staalstraat,* Komeneischwaren. A. d. Z. des morgens 7 ure. Overl. 3 Sept. des avonds 11 ure. *De lijder is den* 3en *Sept. in het water gevallen.*

—— No. 765. Samuel Barend Loots. Oud 3 jaren. Geboren te Amsterdam. *Korte Houtstraat,* No. 41. A. d. Z. des namiddags 5 ure. Herst. 11 Sept.

—— No. 766 Maria Hendrina Buhling. Oud 10 jaren. Ge-

Geboren te Amsterdam. *Koningstraat*, boven No. 123. De vader boekbindersknecht. A. d. Z. 5 Sept. des morgens. 5 ure. Overl. 6 Sept. des morgens 3 ure.

5 Sept. No. 767. Jan Beune. Oud 40 jaren. Geboren te Melle, bij Osnabruck, Koningrijk Hanover. *Water*, *hoek Oude Brugsteeg*. Tapper. A. d. Z. 3 Sept. des namiddags $1\frac{1}{2}$ ure. Herst. 10 Sept.

—— No. 768. Rachel Juda Brommet. Oud $5\frac{1}{2}$ jaren. Geboren te Amsterdam. *Lange houtstraat*, *in den Kaartegang*, No. 40. De vader Sjouwerman. Herst. 6 Sept.

—— No. 769. De Wed. Ferrares. Oud 48 jaren. Geboren te Amsterdam. *Kerkstraat bij den Amstel*. Beroep onbekend. A. d. Z. 5 Sept. des namiddags 5 ure. Overl. 7 Sept. des namiddags.

—— No. 770. Rachel Scheffer. Oud 7 jaren. Geboren te Amsterdam. *Timmermansgang*, No. 28. De vader Sjouwerman. A. d. Z. 5 Sept. des morgens 10 ure. Overl. 5 Sept. des namiddags $2\frac{1}{2}$ ure.

—— No. 771. Mietje van Bommel. Oud 38 jaren. Geboren te Amsterdam. *Op het Doolhof*. Schoonmaakster. A. d. Z. 4 Sept.

—— No. 772 Frederik Hermanus Menke, zoon van Jan Everd. Oud 9 jaar. Geboren te Amsterdam. *Passeerderstraat*. No. 53. De vader Werkman. A. d. Z. 4 Sept. Overl. 5 Sept. des morgens $12\frac{1}{2}$ ure.

—— No. 773 Evert van der Poll. Oud 23 jaren. Geboren te Alkmaar. *St. Anthonies Breestraat*. Muzijkant. A. d. Z. 5 Sept. 1 ure. Herst. 15 Sept.

—— No. 774. Johannes Berkhof. Oud 42 jaren. Geboren te Amsterdam. *Lindegracht bij de Baangragt*, *in den Vijzelaars gang*. Sjouwerman. A. d. Z. 3 Sept. Overl. 5 Sept. des morgens 9 ure.

—— No. 775. Trijntje Broeks. Oud 24 jaren. Geboren te Amsterdam. *Lindestraat*. No. 44. Vischvrouw. A. d. Z. 4 Sept. 7 ure. 5 Sept.

5 Sept. No. 776. Trijntje van Staveren. Oud. 80 jaren. Geboren te Amsterdam. *Lindestraat.* Vischvrouw A. d. Z. 4 Sept. 7 ure. Herst. 9 Sept.

—— No. 777. Catharina Harmsen. Oud 22 jaren. Geboren te Amsterdam. *Violettestraat.* Naaister. A. d. Z. 4 Sept. 5 ure.

—— No. 778. Elisabeth Francisca van der Naat, huisvrouw van C. F. Uffelie. Oud 51 jaren. Geboren te Amsterdam. *Goudsbloemgragt bij de Baangragt.* De man Glazemaker. A. d. Z. 4 Sept. 7 ure des avonds. Herst. 7 Sept.

—— No. 779. Mille Reurs. Oud 35 jaren. Geboren te Amsterdam. *Goudsbloemsgragt bij de Baangragt in den Kolken gang.* No. 1. Opperman. A. d. Z. 4 Sept.. 9 ure des avonds. Herst. 6 Sept.

—— No. 780. Hendrik Barends. Oud 62 jaren. Geboren te Amsterdam. *Op den hoek van de kromme Tuinstraat en Baangragt.* Behanger. A. d. Z. 4 Sept. 12 ure des nachts. Overl. 5 Sept.

—— No. 781. Jacob Uffelie. Oud 13 jaren. Geboren te Amsterdam. *Goudsbloemsgragt bij de Baangracht bij C F. Uffelie.* A. d. Z. 5 Sept. 4 ure des morgens. Overl. 9 Sept. des avonds 11 ure. (Z. No. 778.)

—— No. 782. IJsac Goedlooper. Oud 33 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg.* Sjouwerman. A. d. Z. 4 Sept. 9 ure des morgens. Herst. 9 Sept.

—— No. 783. Leendert Kleeremaker. Oud 40 jaren. Geboren te Amsterdam. *Betaniedwarstraat.* IJzerkoper. A. d. Z. 5 Sept. 11 ure. Herst. 11 Sept.

—— No. 784. Rachel Saul Outkerk. Oud 68 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg.* Beroep onbekend. A. d. Z. 5 Sept. 12 ure. Herst. 17 Sept.

—— No. 785. Abraham van Rossum. Ouderdom onbekend. Geboren te Amsterdam. *Marken.* A. d. Z. 5 Sept. 2 ure. Herst. 9 Sept. . . . . . . 5 Sept.

5 Sept No. 786. Bolletje. Oud 70 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg*. Groenvrouw. A. d. Z. 5 Sept 1 ure. Herst. 9 Sept.

—— No. 787. Betje Heekst. Oud 8 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken*. De vader Koopman. A. d. Z. 5 Sept. 1 ure. Herst. 10 Sept.

—— No. 788. Jacob Machiel de Brave. Oud 44 jaren. Geboren te Amsterdam. *Batavierdwarsstraat*. Beroep onbekend. A. d. Z. des avonds 9 ure. Herst. 11 Sept.

—— No. 789. Naatje Keerink. Oud 29 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg*. Beroep onbekend. A. d. Z. 5 Sept. 4 ure. Overl. 10 Sept. des morgens 8 ure.

—— No. 790. Jetje Pakker. Oud 18 jaren. Geboren te Amsterdam. *St. Anthonies Breestraat*, No. 29. Werkster. A. d. Z. des middags 12 ure. *Haar Vader, Broeder, en Zuster in het Cholera-Hospitaal van het Roeters-eiland overleden.*

—— No. 791. Hendrik Pluijm. Oud 22 jaren. Geboren te Amsterdam. *Rozenstraat*, boven No. 95. Schoenmaker. A. d. Z. 5 Sept. des voormiddags 10½ ure. Overl. 13 Sept. des namiddags 4½ ure.

—— No. 792. Jacob Spitzbergen. Oud 45 jaren. Geboren te Amsterdam. *Laurierstraat*, No. 94. Negotiant. A. d. Z. 5 Sept. des voormiddags 11 ure. Herst. 15 Sept.

—— No. 793. Joseph Breedenbach. Oud 41 jaren. Geboren te Amsterdam. *Vuileweespad*, boven No. 10. Sjouwerman. A. d. Z. 5 Sept. des namiddags 4 ure. Overl. 7 Sept. des nachts 2 ure.

—— No. 794. Naatje Eerenst, huisvrouw van Jan de Haan. Oud 46 jaren. Geboren te Amsterdam. *Jonkerstraat*, boven No. 5. De man Bakkersknecht. A. d. Z. 5 Sept. 12 ure. Overl. 5 Sept. 4½ ure des namiddags.

5 Sept.

5 Sept. No. 795. And. Andrissen. Oud 39 jaren. Geboren te Amsterdam. *Jonkerstraat*, boven No. 30. Sjouwerman. A. d. Z. 4 Sept. 5 ure. Herst. 8 Sept.

—— No. 796. Engelbertus Kok. Oud 37 jaren. Geboren te Amsterdam. *Jonkerstraat*, No. 42. Vlottersknecht. A. d. Z. 5 Sept. 9 ure. Herst. 8 Sept.

—— No. 797. Fredrik Streng. Oud 39 jaren. *In de Dirk van Hasselsteeg, in het laauwpoortje.* Schoenmakersknecht. A. d. Z. 5 Sept. des avonds 6 ure. Overl. 6 Sept. des morgens 3 ure.

—— No. 798. Johannes Laxduijn. Oud 55 jaren. Geboren te Amsterdam. *Boerensteeg*. Looijersknecht. Overl. 6 Sept. des nachts 1 ure.

—— No. 799. Levie Philips. Oud 56 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg*. Kruijer. A. d. Z. 5 Sept. des morgens 10½ ure. Herst. 9 Sept.

—— No. 800. Duifje van Praag. Oud 63 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg*. A. d. Z. 4 Sept des middags 4 ure. Herst. 12 Sept.

6 Sept. (25e dag.) No. 801. Betje Hofman. Oud 55 jaren. Geboren te Amsterdam. *Bataviërdwarsstraat*. A. d. Z. 3 Sept. des avonds 7 ure. Overl. 7 Sept. 6 ure des namiddags.

—— No. 802. Elisabeth Schuurman. Oud 4 jaren. Geboren te Amsterdam. *Foeliedwarsstraat*. A. d. Z. des nachts 12 ure. Overl. 13 Sept. 4½ ure.

—— No. 803. Massie Grootjan. Oud 63 jaren. Geboren te Amsterdam. *Enge Steeg*, No. 4740. A. d. Z. 6 Sept. 6 ure. Overl. 7 Sept. des nachts 12½ ure.

—— No. 804. Andries Jacob Groen. Oud 73 jaren. Geboren te Amsterdam. *Weesper Kerkstraat op eene fabriek*. A. d. Z. 6 Sept. des morgens 6½ ure. Herst. 14 Sept.

—— No. 805. Haster Alexander Carels. Oud 60 jaren. Geboren te Amsterdam. *Joode Houttuinen*. A. d. Z. 5 Sept. Herst. 12 Sept.

6 Sept.

6 Sept. No 806. Johan Christof Teeseling. Oud 4 jajaren. Geboren te Amsterdam. *Plantagie*, *Prinsengracht*. A. d. Z. 5 Sept. Herst. 5 Sept. des avonds 10 ure.

—— No. 807. Heintje Boendermaker. Oud 21 jaren. Geboren te Zaandam. *Jode Breestraat*. A. d. Z. 5 Sept. des avonds 7 ure. Herst. 12 Sept.

—— No. 808. Joseph Salomon Brasem. Oud 52 jaren. Geboren te Amsterdam. *Jode Breestraat*. A. d. Z. 5 Sept. des nachts. Overl. 6 Sept. des ochtends 10 ure.

—— No. 809. Kaatje Paf. Oud 26 jaren. Geboren in het Kamp van Zeijst. *In een Cholera Hospitaal.* Zieken oppasseres. A. d. Z. 26 Aug. des middags 12 ure. Herst. 5 Sept.

—— No. 810. Jan Cornelis Blom. Oud 48 jaren. Geboren te Amsterdam. *Jonkerstraat*, boven No. 4. Sjouwerman. A. d. Z. 5 Sept. des namiddags 1 ure. Herst. 12 Sept.

—— No. 811. Jacobus de Noe. Oud 60 jaren. Geboren te Amsterdam. *Goudsbloemsdwarsstraat*, No. 14. Hoedemaker. A. d. Z. 5 Sept. des morgens 11 ure. Herst. 11 Sept. (Z. No. 760.)

—— No. 812. Jansje Ruitenberg. Oud 45 jaren. Geboren te Amsterdam. *Palmdwarsstraat*. Vischvrouw. A. d Z. 7½ uur. Herst. 12 Sept.

—— No. 813. J. de Solla. Oud 30 jaren. Geboren te Amsterdam. *Weesperveld*. Kruidenier. A. d. Z. 3 Sept. Herst. 7 Sept.

—— No. 814. Salomon Goudsmit. Oud 50 jaren. Geboren te Amsterdam. *Stroomarkt*, *hoek van den kerkgang*. Petjeswinkel. A. d. Z. 4 Sept. Herst. 7 Sept.

—— No. 815. Maria Manuel Ploska. Oud 44 jaren. Geboren te Amsterdam. *Korte houtstraat*. Koopvrouw. A. d. Z. 5 Sept. Overl. 5 Sept. des avonds 10½ ure.

—— No. 816. Maria Dijkman. Oud 72 jaren. Geboor-

teplaats onbekend. *Blindemansteeg*, *bij de Lindegracht.* Werkster. A. d. Z. 5 Sept. Overl. 5 Sept. 2 ure.

6 Sept. No. 817. Jansje Berckenraa. Oud 34 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Houthuizenhofje bij de Lindegracht.* Beroep onbekend. A. d. Z. 5 Sept. Overl. 6 Sept. 10½ ure.

—— No. 818. Maria Greve. Wed. Schoorbeen. Oud 50 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Angelierstraat*, *Slangengang.* Beroep onbekend. A. d. Z. 6 Sept. 9½ ure.

—— No. 819. Catharina Essenberg, Wed. de Jong. Ouderdom onbekend. Geboorteplaats onbekend. *Goudsbloemsstraat*, boven No. 177. Beroep onbekend. A. d. Z. 6 Sept. 9 ure. Herst. 9 Sept.

—— No. 820. Naatje Adams, Wed. de Waal. Oud 40 jaren. Geboren te Amsterdam. *Utrechtsche dwarsstraat*, No. 67. De zoon Schoenmaker. A. d. Z. 5 Sept. des avonds 11 ure. Herst. 12 Sept.

—— No. 821. Jan Swaan. Oud 8 jaren. Geboren te Amsterdam. *Achtergracht*, *bij de Reguliersgracht*, onder No. 74. Beroep van het Hoofd des gezins onbekend. A. d. Z. 6 Sept. des morgens 2 ure. Overl. 6 Sept. des namiddags 2 ure.

—— No. 822. Willem de Waal. Oud 17 jaren. Geboren te Amsterdam. *Utrechtsche dwarsstraat*, No. 67. Schoenmaker. Herst. 7 Sept.

—— No. 823. Elizabeth Burggraaf, Wed. P. Lucas Tiedeman. Oud 56 jaren. Geboren te Amsterdam. *Doolhof.* Baker. A. d. Z. 3 Sept. des morgens 6 ure. Herst. 5 Sept.

—— No. 824. Margrietje Bruijs, Wed. Kroger. Oud 30 jaren. Geboren te Amsterdam. *Passeerderdwarsstraat Walvischgang.* Steendraagster. A. d. Z. 5 Sept. Overl. 13 Sept. des voormiddags 10½ ure.

—— No. 825 Elisabeth Karstens, huisvrouw van

Eve-

Everardus Emmelkamp. Oud 59 jaren. Geboren te Amsterdam. *Paseerderstraat*, *in den Pijpenbrandersgang*. Schoonmaakster. A. d. Z. 6 Sept. des morgens 6 ure. Overl. 7 Sept. des morgens 6½ ure.

6 Sept. No. 826. Isac Rootveld. Oud 5½ jaren. Geboren te Amsterdam. *Houtstraat*, *Kaartegang*. De vader Kruijer. A. d. Z. 6 Sept. des nachts 2½ ure. Overl. 6 Sept. des morgens 10 ure.

—— No. 827. Klaartje de Jong. Oud 23 jaren. Geboren te Amsterdam. *Verwerstraat*. Dienstmaagd. A. d. Z. 6 Sept. des nachts 4 ure. Overl. 6 Sept. des avonds 9 ure.

—— No. 828. Johanna Walters, Wed van Johannes Lens. Oud 74 jaren. Geboren te 's Hage. *Goudsbloemsgracht*, *in den Sleepersgang*. Sprotverleester in eenen Bokkinghang. A. d. Z. onbekend. Overl. 7 Sept. des morgens 8 ure.

—— No. 829. Catharina Maria Jholler. Oud 5½ jaren. Geboren te Amsterdam. *Zwarte Bijlsteeg*. De vader Sjouwerman. A d. Z. des voormiddags 11 ure. Herst 10 Sept. 10½ ure.

—— No. 830. Anna Maria Kuhn. Oud 61 jaren. Geboren te Amsterdam. *Paardestraat*, *Langeaardegang*, No 2. Beroep onbekend. A. d. Z. des morgens 2 ure. Herst. 8 Sept.

—— No. 831. Jan Schilder. Oud 26 jaren. Geboren te Amsterdam. *Wagestraat*. Timmerman. A. d. Z. des namiddags 5 ure. Herst. 14 Sept.

—— No. 832. Maria Scholten. Oud 73 jaren. Geboren te Amsterdam. *Elandsstraat*. Werkster. Herst. 10 Sept.

7 Sept. (26e dag.) No. 833. Willem Meijer. Oud 12 jaren. Geboren te Amsterdam. *Rapenburgerstraat*. Beroep van het hoofd des gezins onbekend. A. d. Z. 6 Sept. des morgens 11 ure. Overl. 6 Sept. des avonds 11 ure.

6 Sept.

7 Sep. No. 834. Isac Joseph. Polak. Oud 59 jaren. Geboren te 's Gravenhage. *Rapenburgerstraat.* Ziekenoppasser. A. d. Z. 6 Sept 12 ure. Overl. 10 Sept. des morgens 7 ure. *Heeft eene vrouw, aan Cholera overleden, opgepast en bij dezelve gewaakt.* (Z. St. d. Hosp. V. No. 32.)

— No. 835. Branco Pothuis, Wed. Joseph Brasen. Oud 46 jaren. Geboren te Amsterdam. *Jode Breestraat.* Beroep onbekend. A. d. Z. 6 Sept. 4 ure des namiddags. Herst. 9 Sept.

— No. 836. Marcus van Geuns. Oud 29 jaren. Geboren te Meppel. *Jode Houttuinen.* Beroep onbekend. A. d. Z. 6 Sept. 10 ure des avonds. Herst. 9 Sept.

— No. 837. Jacoba Dusart, huisvrouw van Abraham Verwoerd. Oud 60 jaren. Geboren te Amsterdam. *Hamestersgang op de Singel bij de Oude Leliestraat.* De man bediende bij den Heer Dijk. A. d. Z. 6 Sept. des morgens. Overl. 8 Sept. des nachts 1 ure.

— No. 838. Marinus Scholte, ten huize van Abh. van Loo. Oud 11 jaren. Geboren te Amsterdam. De vader Timmerman. A. d. Z. 2 Sept.

— No. 839. Manus Levie Staal. Oud 4 jaren. Geboren te Amsterdam. *Zwanenburgerstraat,* No. 35. De Vader in militairen dienst. A. d. Z. 6 Sept. 12 ure des nachts. Overl. 10 Sept. 5 ure des namiddags.

— No. 840. Leentje Barend Soep. Oud 5 jaren. Geboren te Amsterdam. *Hoek van de Kerk- en Weesperstraten.* De Moeder Fruitverkoopster. A. d. Z. 7 Sept. des nachts 12 ure. Overl. 8 Sept. $3\frac{1}{2}$ ure des morgens.

— No. 841. Abm. Barend Cortima. Oud 8 jaren. Geboren te Amsterdam. *Steenvoetsluis.* De vader Waker. A. d. Z. 5 Sept. 12 ure des nachts. Herst. 13 Sept.

— No. 842. Isaac Mozes Smit. Oud 87 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburgerstraat.* Groenman. A. d. Z. 7 Sept. 5 ure des namiddags. Overl. 7 Sept. $11\frac{1}{2}$ ure des nachts.

7 Sept. No. 843. Cornelia Mulder. Oud 40 jaren. Geboren te Utrecht. *Batavierstraat.* Werkster. A. d. Z. 7 Sept. 11 ure. Herst. 13 Sept.

—— No. 844. Engeltje Mozes Peel, vrouw van B. H. Knoop. Oud 46 jaren. Geboren te Amsterdam *Marken.* Beroep onbekend. A. d. Z. 7 Sept.

—— No. 845. Marcus Glassleijper. Oud 41 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg.* Koopman. A. d. Z. 7 Sept. des avonds. Overl. 8 Sept. 6 ure des morgens.

—— No. 846. Machiel Samuel van der Kous. Oud 2 jaren. Geboren te Amsterdam. *Batavierstraat.* A. d. Z. 1 Sept.

—— No. 847. Jan van der Leij. Oud 40 jaren. Geboren te Amsterdam. 2e. *Ridderdwaasstraat.* Vlotter. A. d. Z. 6 Sept. des morgens 8 ure. Herst 9 Sept.

—— No. 848 Naatje Ruijl. Oud 33 jaren. Geboren te Amsterdam. *In de Nes*, No. 13. Dienstmaagd. A. d. Z. 6 Sept. 2½ ure. Herst. 12 Sept.

—— No. 849. Hendrik Koers. Oud 36 jaren. Geboren te Groningen. *Looijerstraat.* Venter. A. d. Z. onbekend.

—— No. 850. Frans Pels. Oud 9½ jaren. Geboren te Amsterdam. *Nieuwe Leliestraat in den Fortuinengang.* De vader Sjouwerman. A. d. Z. 6 Sept. des avonds 8 ure. Herst. 10 Sept. (Z. No 665.)

—— No. 851. Zwaantje Kieleman, huisvrouw van Hendrik Hendricus Kuijper. Oud 19 jaren. Geboren te Hogezand in Groningerland. De man Houtschipper. A. d. Z. 7 Sept. 7½ ure des morgens. Overl. 8 Sept. des morgens 3 ure.

—— No. 852. Het kind van Hendrik Kuijper. Oud ½ jaar. Geboren te Hogezand in Groningerland. De vader Houtschipper. A. d. Z. 7 Sept. 7½ ure des morgens.

—— No. 853. Trijntje Pieterse Smit, Huisvrouw van J. Joosten. Oud 59 jaren. Geboren te Hogezand in Gro-

Groningerland. De man Houtschipper. A. d. Z. 7 Sept. 7½ ure des morgens. Overl. 7 Sept. 7 ure des avonds. *Den 4en dezer met het Schip van Zwartsluis gekomen.* No. 851, 852 en 853 *allen op een Schip, hetwelk te Zwartsluis vertoefd had, toen aldaar de ziekte heerschte.* (Z. St. d. Hosp. VI. bij No. 71).

7 Sept. No. 854. Jansje Janssen, kind van Dirk Janssen. Oud 7 jaren. Geboren te Amsterdam. *Passeerderstraat* boven No. 4 *in eenen gang.* A. d. Z des morgens 8½ ure. Overl. 12 Sept. des morgens 6½ ure.

—— No. 855. Naatje Brouwer, vrouw van Klaas van den Bij. Oud 42 jaren. Geboren te Amsterdam. *Passeerderstraat.* De man Sjouwerman aan de Landswerf.

—— No. 856. Cornelis van Borado. Oud 6 jaren. Geboren te Amsterdam. *Egelantiersstraat* No. 34. *Korendragersgang.* A. d. Z. 6 Sept. 11½ ure des avonds. Overl. 7 Sept. des avonds 6½ ure.

—— No. 857 Frans de Jong. Oud 51 jaren. Geboren te Amsterdam *Goudsbloemsstraat,* boven No. 139. Sjouwerman aan de Turfmarkt. A. d. Z. 6 Sept. des middernachts Herst. 9 Sept.

—— No. 858. Elisabeth Hubbelaar. Oud 15 jaren. Geboren te Amsterdam. *Goudsbloemsgracht.* Herst. 5 Sept. (Z. No. 312.)

—— No. 859. Nicolaas Bos. Oud 64 jaren. Geboren te Edam. *Goudsbloemsgracht,* No. 29. Zwavelstokverkooper. Overl. 6 Sept. des avonds 11 ure.

—— No 860. Mietje Barmond. Oud 64 jaren. Geboren te Rotterdam. *St. Anthonies Breestraat, hoek van de Watersteeg.* Dienstbode.

8 Sept. (27e dag.) No. 861. Wed. Heintje de Jong. Oud 70 jaren. Geboren te Amsterdam. Beroep onbekend. Overl. 5 Sept. des morgens 9 ure. *Waarschijnlijk, in het Register reeds vroeger onder eenen anderen naam.*

8 Sept.

8 Sept. No. 862. P. S. de Jong. Oud 48 jaren. Geboren te Amsterdam. *Weesper Kerkstraat.* Schoenmaker. A. d. Z. onbekend. Herst. 7 Sept. *Waarschijnlijk in het Registe reeds vroeger onder eenen anderen naam.*

—— No. 863. Judith Samuel, vrouw van Jb. Appelboom. Ouderdom en Geboorteplaats onbekend. *Lange Houtstraat.* Beroep en A. d. Z. onbekend. Overl. 7 Sept. des nachts 1 ure. *Waarschijnlijk in het Register reeds vroeger onder eenen anderen naam.*

—— No. 864. Hilje Wiggers, huisvrouw van Johan Daniel Roger. Oud 44 jaren. Geboren te Hinloopen. *Achter de Vleeschhal*, boven No. 21. De man is Kleermaker. A. d. Z. onbekend. Overl. 5 Sept. des morgens 6 ure. *Waarschijnlijk in het Register reeds vroeger onder eenen anderen naam.*

—— No. 865. Hend. van Doorn. Oud 46 jaren. Geboren te Amsterdam. *Bataviersstraat.* Beroep onbekend. A. d. Z. 7 Sept. des middags $2\frac{1}{4}$ ure. Overl. 8 Sept. 3 ure voormiddags.

—— No. 866. Vrouwtje Stokvis Oud 32 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken.* Beroep onbekend. A. d. Z. 7 Sept. des avonds 9 ure. Herst. 11 Sept.

—— No. 867. Johanna Wouder. Oud 26 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken*, boven No. 113. Beroep onbekend. A. d. Z. 7 Sept. des nachts 12 ure. Herst. 12 Sept.

—— No. 868. Eva Jacoba Gobetz. Oud 40 jaren. Geboren te Amsterdam. *Korte Houtstraat*, No. 6. Ventster. A. d. Z. 8 Sept. des morgens 1 ure.

—— No. 869. Johannes Wouters. Oud 42 jaren. Geboren te Amsterdam. *Akkelijenstraat.* Borstelmaker. A. d. Z. 8 Sept. Herst. 10 Sept.

—— No. 870. Maria Neuman, huisvrouw van A. van den Berg. Oud 44 jaren. Geboren te Amsterdam. *Vos-*

jeshofje, *Rozengracht.* De man Boekdrukkersknecht. A, d. Z. 6 Sept. des namiddags 6 ure. Overl. 9 Sept. des morgens 5½ ure.

8 Sept No. 871. Beeltje J. Snuif. Oud 45 jaren. Geboren te Amsterdam. *Verwerstraat.* Koopman in aardewerk. A. d. Z. 7 Sept.

— No. 872. Margaretha Cramer, Wed. Herman Huizer. Oud 33 jaren. Geboren te Amsterdam. *Korte Leidsche dwarsstraat*, *in eenen gang*, No. 43. Beroep onbekend. A d Z. 7 Sept. des voormiddags. Herst. 14 Sept. *Drie Kinderen zijn ter verzorging aan de Stedelijke administratie opgedragen. Een vierde is in 't Hospitaal opgenomen en de man aan de Cholera overleden.*

— No. 873. Margaretha Huijser, dochter van voorm. Wed. Cramer. Oud 4 jaren. Geboren te Amsterdam. *Korte leidschedwarsstraat*, *in den gang*, No. 43. A. d. Z. des morgens 5½ ure. Overl. 8 Sept. des namiddags 2 ure. (Z. No. 872.)

— No. 874. Christina Muurder. Wed. Wilking. Oud 56 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Dirk van Hasseltsteeg*, boven No. 43. A d. Z. des avonds 6½ ure.

— No. 875. Johane Dirks. Oud 10 jaren. Geboren te Amsterdam. *Dirk van Hasseltsteeg*, *in het Papensteegje*, No. 9. De vader Sjouwerman. A. d. Z. des morgens 10 ure. Herst. 10 Sept.

— No. 876. Antje Burremans. Oud 51 jaren. Geboren te Amsterdam. *Laurierstraat*, boven No. 158. Werkster. A. d. Z. 7 Sept. des morgens 6 ure. Overl. 8 Sept. des morgens 10 ure.

— No. 877. Christoff Fredrik Langhenkel. Oud 32 jaren. Geboren te Amsterdam. *Laurierstraat*, boven No. 3. Tabakskerver. A. d. Z. 6 Sept. des avonds 9 ure. Overl. 7 Sept. des morgens 6 ure.

— No. 878. Kees Kok. Oud 36 jaren. Geboren te Am-

Sept.

sterdam. *Konijnenstraat.* Stalhoudersknecht. A. d. Z. 7 Sept. des middags 3½ ure. Overl. 8 Sept. des nachts 1 ure.

8 Sept. No. 879. Geertrui Doemer, huisvrouw van Jacob de Graaf. Oud 65 jaren. Geboren te Amsterdam. *Goudsbloemgracht*, No. 857. De man Sjouwerman. A. d. Z. 6 Sept. des middags 12 ure. Herst. 13 Sept.

— No. 880. Anna Jansen. Geboren te Amsterdam. *Vroeger oppasseres in een Cholera-Hospitaal.* Herst. 7 Sept.

— No. 881. Mijntje Voortman, geb. van Rijk. Oud 8 jaren. Geboren te Amsterdam. 2e *Angelierdwarsstraat.* A. d. Z. 7 Sept. des morgens 11 ure. Herst. 12 Sept.

— No. 882. Maria Elisabeth Niepott. Oud 8 jaren. Geboren te Amsterdam. *Lindegracht*, *bij de 2e dwarsstraat*, boven No. 49. A. d. Z. 8 Sept. des morgens 6 ure. Overl. 10 Sept. des morgens 5 ure.

— No. 883. Johan Hendrik Bretmuller. Oud 55 jaren. Geboren te Amsterdam. *Boomstraat*, No. 38. Werkman. A. d. Z. 3 Sept. Overl. 9 Sept. des morgens 2½ ure.

— No. 884. Coenraad Meijer. Oud 48 jaren. Geboren te Amsterdam. *Angeliersgracht*, No. 49. Kuipersknecht. A. d. Z 7 Sept. des avonds 11 ure. Overl. 9 Sept. des morgens 6½ ure.

— No. 885. Johanna Jacoba Smit. Oud 22 jaren. Geboren te Amsterdam. *Lindegracht*, *Suikerbakkersgang.* Werkster. A. d. Z. 7 Sept. des avonds 11 ure. Overl. 8 Sept. des avonds 6½ ure.

— No. 886. Dirk van Leeuwen. Oud 60 jaren. Geboren te Amsterdam. *Angeliersgracht*, *Stoelemakersgang.* Modderman. A. d. Z. 8 Sept. des nachts 1 ure. Overl. 9 Sept. des middag 2 ure.

— No. 887. Anna Catharina Kuhlman, huisvrouw van Johan Matthijs Dan. Schreuder. Oud 37 jaren. Ge-

 bo-

boren te Amsterdam. *Prinsengracht*, *bij de Elandstraat*. No. 613. De man Schuitevoerder. A. d. Z. 7 Sept. des namiddags. Herst. 10 Sept.

8 Sept. No. 888. Neeltje Pietersen, Wed. Jan Cornelissen. Oud 64 jaren. Geboren te Amsterdam. *Taanstraat*, No. 48. Beroep onbekend. A. d. Z. 7 Sept. des nachts $11\frac{1}{4}$ ure. Overl. 8 Sept. des morgens $4\frac{1}{2}$ ure. *Te* Haarlem *wonende, was zij overgekomen om hare dochter, die aan de* Cholera *gestorven is, op te passen.* (*Deze bijzonderheden vernomen van een Lid der Wijkkommissie* Wijk 12 Lt. B).

—— No. 889. Antonie de Hilster. Oud 2 jaren. Geboren te Amsterdam. *Schoutensteeg*, boven No. 22. De moeder Werkster. Was reeds ziekelijk en onder behandeling van Stad's wege. Overl. 10 Sept. des morgens 11 ure.

—— No. 890. Johannes Tier. Oud 78 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Laurierstraat*, boven No. 263. Beroep onbekend. A. d. Z. 7 Sept. des avonds 10 ure. Overl. 9 Sept. des morgens 6 ure.

—— No. 891. Maria van Assendelft, huisvrouw van Martinus van der Meer. Oud 74 jaren. Geboren te Amsterdam. *Ridderstraat*, boven No 114. De man Vlotter. A. d. Z. Heden morgen 11 ure. Overl. 9 Sept. des namiddags $2\frac{1}{2}$ ure.

—— No. 892. Frederik Joseph Fels. Oud 46 jaren. Geboren te Nieuwendam. *Groote Oostenburgerstraat*, No. 61. Sjouwerman. A. d. Z. 8 Sept. des morgens 7 ure. Overl. 13 Sept. des morgens 3 ure.

—— No. 893. Jan Fredrik Christoffel Hoffman. Oud 63 jaren. Geboren te Göttingen. *Kleine Wittenburgerstraat*, No. 107. Koorndrager. A. d. Z. 8 Sept. des namiddags 4 ure. Overl. 9 Sept. des voormiddags $7\frac{1}{2}$ ure.

9 Sept.

9 Sept. (28e dag.) No. 894. Bennie Bing. Oud 18 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Hoogstraat.* Beroep onbekend. Herst. 7 Sept. *Waarschijnlijk reeds vroeger onder eenen anderen naam aangegeven.*

—— No. 895. Roosje de Jong. Oud 20 jaren. Geboren te Amsterdam. *Weesperstraat.* De vader Schoenmaker. A. d. Z. 31 Aug. Herst. 9 Sept.

—— No. 896. Maria Lairlan. Oud 68 jaren. Geboren te Amsterdam. *Weesper Kerkstraat*, No. 7. Beroep onbekend. A. d. Z. 7 Sept.

—— No. 897. Simon Salomon Draadsteek. Oud 60 jaren. Geboren te Amsterdam. *Joden Houttuinen*, *Hondjesgang*, No. 15. Venter. A. d. Z. 8 Sept. des namiddags 2½ ure. Overl. 9 Sept. des morgens 6 ure.

—— No. 898. Anna Corn. Gangelhof, huisvrouw van Schenk. Oud 48 jaren. Geboren te Amsterdam. *Nieuwe Leliestraat.* Beroep onbekend. A. d. Z. 7 Sept.

—— No 899. De Wed. Tiknagel. Oud 61 jaren. Geboren te Amsterdam. *Oostersche Kade.* Beroep onbekend. A. d. Z. des morgens 11 ure. Overl. 13 Sept. des morgens 7 ure.

—— No. 900. Gabriel Abraham Pam. Oud 72 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken.* Kruijer. A. d. Z. des morgens 11 ure. Overl. 8 Sept. des avonds 10½ ure.

—— No. 901. Marianna Peper. Oud 60 jaren. Geboren te Amsterdam. *Batavierstraat.* Vischschoonmaakster. A. d. Z. 9 Sept. des morgens 4 ure. Herst. 17 Sept.

—— No. 902. Naatje Laars. Oud 3½ jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg.* A. d. Z. 9 Sept. des avonds 9 ure. Overl. 9 Sept. des morgens 6 ure.

—— No. 903. Gaune Praag. Oud 28 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken.* Beroep onbekend. A. d. Z. 9 Sept. 10 ure. Herst. 12 Sept.

9 Sept.

9 Sept. No. 904. Jsac Abraham Bierman. Oud 10 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg*. A. d. Z. 9 Sept. des nachts 1 ure. Herst. 17 Sept.

—— No. 905. Marretje van Loon, huisvrouw van Petrus Brutane Cemenza. Oud 32 jaren. Geboren te Amsterdam. *St. Nicolaasstraat*, boven No. 45. De man Suikerbakkersknecht. A. d. Z. 9 Sept. des morgens 7 ure.

—— No. 906. Sara Kop, geb. Goudeket. Oud 60 jaren. Geboren te Amsterdam. *St. Nicolaasstraat*, boven No. 45. Beroep onbekend. A. d. Z. 9 Sept. des morgens 12 ure. Overl. 10 Sept. des avonds 10 ure.

—— No. 907. Het kind van Johanna Volderen, vrouw van Springer. Oud 4 jaren. Geboren te Amsterdam. *Batavierstraat*. A. d. Z. 9 Sept. des nachts 2 ure.

—— No. 908. Elias Levij Dias. Oud 60 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken*, No. 13. Beroep onbekend. A. d Z. 9 Sept. des morgens 4 ure.

—— No. 909. Hendk. Wesseling. Oud 40 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg*. Blikslagersknecht. A. d. Z. 9 Sept. des nachts 12 ure. Overl. 9 Sept. 7 ure des avonds.

—— No. 910. Christoffel Copijn. Oud 44 jaren. Geboren te Amsterdam. *Oude Looijerstraat*. Koopman in groenten. A. d. Z. 8 Sept. des avonds. Overl. 9 Sept. des middags $3\frac{3}{4}$ ure.

—— No. 911. Hendrik Hendrikus Kuijper. Oud 30 jaren. Geboren in Groningerland. *In een schip op de Kloveniersburgwal*. Schipper. A. d. Z. 8 Sept. in den morgen. Herst. 10 Sept. (Z. No. 851, 852, 853.)

—— No. 912. Maria Kops. Oud 21 jaren. Geboren te Amsterdam. *Botermarkt*. Beroep onbekend. A. d. Z. des avonds. Herst. 12 Sept.

—— No. 913. Rebecca Italjaander. Oud 60 jaren. Ge-

Geboren te Amsterdam. *Lange Houtstraat.* Beroep onbekend. A. d. Z. 8 Sept. des namiddags. Overl. 8 Sept. des avonds 10 ure.

9 Sept. No. 914. Jacob Levie Staal. Oud 10 jaren. Geboren te Amsterdam. *Zwanenburgerstraat.* Beroep onbekend. A. d. Z. 9 Sept. des morgens 8 ure.

— No. 915. Elisabeth Dom. Wed. J. Hessing. Oud 42 jaren. Geboren te Amsterdam. *Keijzerstraat*, onder No. 6. Werkster. A. d. Z. 8 Sept. des namiddags 1½ ure. Overl. 16 Sept. des voormiddags 11 ure. (Z. No. 719.)

— No. 916. Sara Antonia van Loon, Wed. Jacobus de Knegt. Oud 79 jaren. Geboren te Amsterdam. *Angelierstraat in den Gierstebalengang.* Beroep onbekend. A. d Z. 8 Sept. des morgens 7 ure. Overl. 12 Sept. des avonds 8 ure.

— No. 917. Catrina Walentijn. Oud 43 jaren. Geboren te Amsterdam. *Prinsengracht in den Prinsenhofgang.* Schoonmaakster. A. d. Z. 9 Sept. des voormiddags 10½ ure. Overl. 9 Sept. 5 ure des namiddags.

— No. 918. Douwe de Vries. Oud 54 jaren. Geboren te Alkmaar. *Jonkerstraat.* Modderman. A. d. Z. 9 Sept. des morgens 10 ure. Herst. 15 Sept.

— No. 919. Willem Fredrik Linde. Oud 19 maanden. Geboren te Amsterdam. *Duifjesteeg Bierkaaij.* A. d. Z. 1 Sept. Overl. 8 Sept. des avonds 6 ure.

— No. 920. Johannes Franciscus Reintjes. Oud 48 jaren. Geboren te Amsterdam. *Koningstraat.* Commies. A. d. Z. 9 Sept. 10 ure. Overl. 9 Sept. des avonds 10 ure.

10 Sept. (29e dag.) No. 921. Susanna Elisabeth Utekore. Oud 35 jaren. Geboren te Amsterdam. *Oostenburgerdwarsstraat*, onder No. 5. Beroep onbekend. A. d. Z. 8 Sept. 7 ure des avonds.

— No. 922. Pieter Bronk. Oud 19 jaren. Geboren in

Zwe-

Zweden. *Aan Boord van het Schip Hoppetsancker*, Kapitein Kielliberg. *O. Z. Kraansboom.* Matroos. A. d. Z. 8 Sept. 8 ure des morgens. Herst. 11 Sept.

10 Sep. No. 923 Sievers. Oud 66 jaren Geboorteplaats onbekend. *Laurierstraat*, No. 73. Beroep onbekend. A. d. Z. 8 Sept. des namiddags. Overl 14 Sept. 1 ure des namiddags.

—— No. 924. Abm. van den Bogaard. Oud 37 jaren. Geboren te Amsterdam. *Haazestraat, tusschen de Elandsstraat en Lauriergracht.* Winkelier. A. d. Z. 8 Sept. 1½ ure des namiddags. Overl. 9 Sept. 3½ ure des namiddags.

—— No. 925. M. van Groningen, Wed. Abrams. Oud 58 jaren. Geboren te Amsterdam. *Haazestraat, in den Gang*, No. 25. Beroep onbekend. A. d. Z. 9 Sept. 7½ ure des morgens.

—— No. 926. J. Wolfers. Oud 32 jaren. Geboren te Amsterdam. *Schans, bij de Zaagpoort.* Molenaar. Overl. 10 Sept. 1 ure des namiddags.

—— No. 927. Maria van Wesselem. Oud 50 jaren. Geboren te Thiel. *Kromme Palmstraat*, No. 17. *bij* H. F. Walker. Naaister. A. d. Z. onbekend. Overl. 10 Sept. 1½ ure des namiddags.

—— No. 928. Johannes Heinbach. Oud 6 jaren. Geboren te Amsterdam. *Palmstraat, tusschen de Brouwersgracht en de* 1e *dwarsstraat.* Overl. 10 Sept. 5 ure des namiddags.

—— No. 929. Anna Coers. Oud 47 jaren. Geboren te Amsterdam. *Raamgracht*, No. 25. Beroep onbekend. A. d. Z. 9 Sept. middernacht. Overl. 10 Sept. 11 ure des morgens.

—— No. 930. Elkar Eliazar Hammelburg. Oud 50 jaren. Geboren te Amsterdam. *Lange Houtstraat*, No. 73. Koopman. A. d. Z. 9 Sept. Herst. 13 Sept.

10 Sept.

10 Sept. No. 931. Mozes Jacob Orretje. Oud 55 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken.* Oudskoop. A. d. Z. 10½ ure. Overl. 10 Sept. 6 ure des morgens.

—— No. 932. Juda Levie Swaab. Oud 60 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken.* Beroep onbekend. A. d. Z. 6½ ure des morgens. (Vrouw van No. 900, moeder van No. 933.)

—— No. 933. Leentje Gabriel Pam. Oud 18 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg.* De vader Schoenlapper. A. d. Z. 6 ure des morgens. (Z. No. 900 en 932.)

—— No. 934. Beeltje Laars. Oud 28 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg.* De man Schoenlapper. A. d. Z. 6 ure des morgens. (Z. No. 902.)

—— No. 935. De Wed. Groen. Oud 55 jaren. Geboren te Amsterdam. *Bataviersstraat.* Werkster. A d. Z. 10 ure des morgens. Overl. 17 Sept 4 ure des nachts.

—— No. 936. Het kind van Beeltje Laars. Oud 1½ jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg.* De vader Schoenlapper. A. d. Z. 2 ure des namiddags. Overl. 10 Sept. 8 ure des morgens. (Z. No. 902 en 934.)

—— No. 937. Salomon Serlooij. Oud 40 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg.* Ossendrijver. A. d. Z. 10 Sept. 4 ure des namiddags. Overl. 11 Sept. 1 ure des namiddags.

—— No. 938. Jan Gervers. Oud 64 jaren. Geboren te Amsterdam. *Foeliedwarsstraat.* Beroep onbekend. A. d. 10 Sept. Z. 2 ure des nachts. Overl. 13 Sept. 3½ ure.

—— No. 939. Beeltje Vries. Oud 70 jaren. Geboren te Amsterdam. *Bataviersstraat.* Beroep onbekend. A. d. Z. 9 Sept. Overl. 12 Sept. 4 ure des namiddags.

—— No. 940. Neeltje Wagenaar. Oud 44 jaren. Geboren te Maarsen. *Bataviersstraat.* Schoonmaakster. A d.. Z. 6½ ure des namiddags. Overl. 10 Sept. 12½ ure des middags.

—— No. 941. J. G. C. F. Kamptuinder. Oud 34 jaren

geboren in Duitschland. Woonplaats onbekend. Tapper. A. d. Z. in den nacht van 9 op 10 Sept. Herst. 15 Sept.

10 Sept. No. 942. Jan van Laun. Oud 50 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Kalverstraat.* Phijsische Instrumentmaker. A. d. Z. 9 Sept. 7½ ure des avonds. Overl. 10 Sept. 3½ ure des morgens.

—— No. 943. Albert van den Berg. Oud 46 jaren. Geboren te Amsterdam. *Vossenhofje op de Rozengracht, thans inwonende in de Rozestraat*, No. 10. Boekdrukkersknecht. A. d. Z. 9 Sept. 11 ure des avonds. Overl. 10 Sept. 8½ ure des morgens.

—— No. 944. Pieter van den Berg. Oud 6 jaren. Geboren te Amsterdam. *Vossenhofje op de Rozegracht, thans inwonende in de Rozestraat*, No. 10. De vader Boekdrukkersknecht. A. d. Z. 10 Sept. des nachts. Overl. 11 Sept. 4 ure des morgens.

—— No. 945. Catharina van den Berg. Oud 13 jaren. Geboren te Amsterdam. *Vossenhofje op de Rozegracht, thans inwonende in de Rozestraat.* No. 10. De vader Boekdrukkersknecht. A. d. Z. 10 Sept. des nachts. Herst. 15 Sept.

—— No. 946. Wouter van den Berg. Oud 2 jaren. Geboren te Amsterdam. *Vossenhofje op de Rozegracht, thans inwonende in de Rozestraat*, No. 10. De vader Boekdrukkersknecht. A. d. Z. 10 Sept. des nachts. Herst. 15 Sept. (Z. No. 870, 943, 944, 945.)

—— No. 947. Johannes Huiser. Oud 11 maanden. Geboren te Amsterdam. *Looijersgracht, bij de Gasthuismin.* Herst. 14 Sept. (Z. No. 872, 873.)

—— No. 948. Willem Fransen. Oud 60 jaren. Geboren te Amsterdam. *Passeerderstraat.* Pijpenbrander. A. d. Z. 9 Sept. 12 ure des nachts. Overl. 10 Sept. 7 des avonds.

10 Sept. No 949 Johanna Catharina Vermers, vrouw van Jan Smals. Oud 38 jaren. Geboren te Amsterdam. *Passeerderdwarsstraat.* Beroep onbekend. A. d. Z. 10. Sept. 6½ ure des morgens. Overl. 10 Sept. 10 ure des morgens.

—— No. 950. Hendrik Philip Smals. Oud 11 jaren Geboren te Amsterdam. *Passeerderdwarsstraat.* A. d. Z. 10 Sept. 6½ ure des morgens. Herst. 12 Sept. (Z. No. 949.)

—— No. 951. Elizabeth Waaker, vrouw van Lid. Oud 44 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Angeliersgracht*, *bij de Ratelwachtsteeg.* Beroep onbekend. A. d. Z. 9 Sept. 9½ ure des morgens. Overl. 9 Sept. 4½ ure des namiddags.

—— No. 952. Elisabeth Dirks, vrouw Koster. Oud 26 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Goudsbloemstraat*, No. 662. Beroep onbekend. 9 Sept. 8½ ure des morgens. Herst. 10 Sept.

—— No. 953. Dirk Perk. Oud. 32 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Baangracht*, *bij de Lindegracht.* Sjouwerman. A. d. Z. 9 Sept. 5½ ure des avonds. Herst. 10 Sept.

—— No. 954. Eliza Muijden. Oud 4 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Angeliersgracht*, *in den Gierstbalengang.* Beroep van den vader onbekend. A. d. Z. 9 Sept. 5½ ure des avonds. Herst. 11 Sept.

—— No. 955. Frederik Roepel. Oud 77 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Herstelde Luthersche Oude Mannen- en Vrouwenhuis.* Beroep onbekend. A. d. Z. 9 Sept. 9 ure des morgens.

—— No. 956. Johanna Kuiper. Oud 3½ jaren. Geboren te Amsterdam. *Laurierstraat*, No. 86. De vader Militair. A. d. Z. 9 Sept. 9½ ure des avonds. Overl. 10 Sept. 9½ ure des avonds.

—— No. 957. Maria Boelen. Oud 28 jaren. Geboren te Am-

Amsterdam. *Gedempte slootje*, *Boomsteeg* onder No. 13. Werkster. A. d. Z. onbekend. Overl. 9 Sept.

10 Sept. No. 958. David Charlie. Oud 65 jaren. Geboren te Emmerik. *Liggende in een vaartuig*, *in de Bikkersgracht*. Ballast Schipper. A. d Z. onbekend. Overl. 10 Sept. 7 ure.

—— No. 959. Femmetje Koenders Dijkstra. Oud 31 jaren. Geboren te Munnikenbuurt, in Vriesland. *Liggende met een Praamschip*, *in de Haarlemmer Houttuinen*, *bij de Oranjestraat*. De man zetschipper. A. d. Z. onbekend. Overl. 10 Sept. 12½ ure.

11 Sept. (30e dag.) No. 960. Jacobus ter Horst. Oud 4 jaren. Geboren te Amsterdam. *Korte Leidschedwarsstraat*, No. 44. De vader Winkelier. A. d. Z. 9 Sept. 6 ure des morgens. Overl. 11 Sept. des namiddags 4 ure.

—— No. 961. Geertruida van der Kleij. Oud 50 jaren. Geboren te Amsterdam. *Poort van Marken*. Sabbath Bediende. A. d. Z. 10 Sept. 9 ure des morgens. Overl. 10 Sept. 11½ ure des avonds.

—— No. 962. Jacobus Voorhamme. Oud 26 jaren. Geboren te Amsterdam. *Foeliedwarsstraat*. Werkman. A. d. Z. 11 Sept. 8 ure des morgens.

—— No. 963. Machiel Laars. Oud 70 jaren. Geboren in Duitschland. *Uilenburg*, No. 94. Schoenschoonmaker. A. d. Z. 11 Sept. 4 ure des namiddags. Overl. 15 Sept. des namiddags 4 ure. (Z. No. 902, 934 en 936.)

—— No. 964. Schoontje Salomon. Oud 68 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg*, No. 122. Beroep onbekend A. d. Z. 11 Sept. 5 ure des morgens.

—— No. 965. Jacob Vogeltje Slager. Oud 8 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg*, *Kerkgang*. Beroep van den vader onbekend. A. d. Z 10 Sept. 4 ure des namiddags. Herst. 15 Sept.

—— No. 966. Hendrika Toesart, Wed Dirk Serneus. Oud 70 jaren. Geboren te Zutphen. *Goudsbloemgracht*,

No. 31. Vischvrouw. A d. Z. 10 Sept. des morgens 11 ure. Overl. 11 Sept. des morgens 6½ ure.

11 Sept N. 967 Heintje Engelsman, Wed. Joseph. Oud 82 jaren. Geboren te Amsterdam. *Oude Doelenstraat.* In Groentens. A. d. Z. 11 Sept. des morgens 7½ ure. Overl. 12 Sept. des morgens 11 ure.

—— No. 968. Jan van den Berg. Oud 8 jaren. Geboren te Amsterdam. *Rosenstraat*, No. 10. De vader Boekdrukkersknecht. A. d Z. 11 Sept. des morgens (Z. No. 870, 943, 944, 945 en 946.)

—— No. 969. J. M Polak. Oud 52 jaren. Geboren te Amsterdam. *Zwanenburgwal.* Beroep onbekend. A. d Z. 10 Sept. 9 ure des voormiddags. Overl. 10 Sept. 3 ure des namiddags.

—— No. 970. Martinus Waake. Oud 66 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Angelierstraat, bij de Ratelwagsteeg.* Beroep onbekend. A. d. Z. 10 Sept. 6 ure des avonds. Overl. 11 Sept. des avonds 7 ure.

—— No. 971. Jan Verwoert. Ouderdom en Geboorteplaats onbekend. *Angeliersgracht bij de Prinsengracht.* Pakhuisknecht. A. d. Z. 11 Sept. des morgens 2½ ure. (Z. St. d. Hosp. VIII bij No. 151.)

—— No. 972 Meinardus Stempelfeld. Oud 50 jaren. Geboren te Amsterdam. *Lange bleekerspad buiten de Raampoort*, No. 346. Glanzersknecht. A. d. Z. 11 Sept. 5 ure. Overl. 11 Sept. des namiddags 5 ure.

—— No. 973. Catharina van Borculo. Oud 8 jaren. Geboren te Amsterdam. *Egelantierstraat*, No. 34. Beroep van den vader onbekend. A. d. Z. 11 Sept. 6 ure. Overl. 11 Sept. des avonds 9 ure.

—— No. 974. Anna Senst, Wed. Schmidt. Oud 56 jaren. Geboren te Amsterdam. *Oude Looijerstraat, blindehoek*, No. 32. Schoonmaakster. A. d. Z. 10 Sept. des namiddags 4½ ure. Overl. 11 Sept. des morgens 4¾ ure.

11 Sept. No. 975. Vrouw Heintje Suinen. Oud 32 jaren. Geboren te Amsterdam. *Prinsengracht bij de Passeerderstraat.* De man Smitsknecht. A. d. Z. 10 Sept. des avonds 8 ure. Herst. 15 Sept.

— No. 976. Christina Suinen. Oud 9 jaren. Geboren te Amsterdam. *Prinsengracht bij de Passeerderstraat.* De vader Smitsknecht. A. d. Z. 11 Sept. des morgens 5 ure. (Z. No. 975.)

— No. 977. Andries Anglij. Oud 55 jaren. Geboren in Zweden. *Zeedijk*, No. 31. Zeeman. A. d. Z. 10 Sept. 3 ure des namiddags. Overl. 11 Sept. 11½ ure.

— No. 978. Lambertus Tebbe. Oud 36 jaren. Geboren te Amsterdam. *Jonkerstraat*, No. 87. Puinhaalder. A. d. Z. 11 Sept. 5 ure des morgens. Overl. 11 Sept. 11½ ure.

— No. 979. Sophia van den Berg. Oud 2 jaren. Geboren te Amsterdam. *Bloemstraat bij de Prinsegracht.* De vader Komeneischnering. A. d. Z. 10 Sept. des morgens.

— No. 980. Hendrik Meijer. Oud 34 jaren. Geboren te Amsterdam. *Bloemgracht, Dubbelgang.* Doodgraver. A. d. Z. 11 Sept. 4 ure des morgens. Overl. 10 Sept. 10½ ure des avonds.

— No. 981. Hendrik Arens. Oud 50 jaren. Geboren te Amsterdam. *Laurierstraat* 1e *dwarsstraat, in den Coralengang.* Draaijer. A. d. Z. 10 Sept. des morgens 8½ ure. Overl. 11 Sept. des avonds 9½ ure.

— No. 982. Elisabeth Catharina Tender. Oud 63 jaren. Geboren te Amsterdam. *Rosenstraat, Hekkemattengang.* Vischvrouw. A. d. Z. 10 Sept. des avonds 10 ure. Overl. 12 Sept. des namiddags 5½ ure.

12 Sept. (31e dag.) No. 983. Meendert Pompe. Oud 20 jaren. Geboren te Amsterdam. *Bataviersstraat.* No. 73. Kuipersknecht. A. d. Z. 11 Sept. 8 ure.

12 Sept.

12 Sept. No. 984. Naatje Stuiner. Oud 30 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken*, No. 42. Beroep onbekend. A. d. Z. 12 Sept. 9 ure des morgens. Overl. 14 Sept. 8 ure des morgens.

—— No. 985. Grietje Berckhemer. Oud 64 jaren. Geboren te Amsterdam. *Foeliestraat*, No. 35. De man Oudroest. A. d. Z. 12 Sept. 4 ure des namiddags.

—— No. 986. Leendert Hartog Tamarin. Oud 63 jaren. Geboren te Amsterdam. *Poort van Marken*, No. 10. Kruijer. A. d. Z. 11 Sept. 10 ure des avonds. Overl. 12 Sept. des avonds 7 ure.

—— No. 987. Salomon David van Olivier. Oud 65 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken*, *Vischgang*. Beroep onbekend. A. d. Z. 12 Sept. 9 ure des avonds. Overl. 13 Sept. des namiddags 4 ure.

—— No. 988. Spransje Machielse. Oud 37 jaren. Geboren te Amsterdam. *Batavierstraat*, No. 20. Beroep onbekend. A. d. Z. 12 Sept. des morgens 5 ure. Herst. 15 Sept.

—— No. 989. Maria Roël, huisvrouw van Daniel Paradijs. Oud 54 jaren. Geboren te Amsterdam. *Ridderstraat*, No. 44. De man Sjouwerman. A. d Z. 11 Sept. des nachts 2½ ure. Overl. 12 Sept. des avonds 10 ure.

—— No. 990. Alida Roël, huisvrouw van Douwe de Vries. Oud 51 jaren. Geboren te Amsterdam. *Jonkerstraat*, No. 114. De man Modderman. A. d. Z. 12 Sept. des middernachts. (Z. No. 918.)

—— No. 991. Clara Bermis. Oud 7 jaren. Geboren te Amsterdam. Beroep van het hoofd des gezins en woonplaats onbekend. A. d. Z. 11 Sept. 7 ure. Overl. 16 Sept. 6 ure.

—— No. 992. Jacob Salomon Glasoog. Oud 13 jaren. Geboren te Amsterdam. Beroep van het hoofd des gezins onbekend. A. d. Z. 11 Sept des middags.

12 Sept.

12 Sept. No. 993. Hermanus Mangels. Oud 38 jaren. Geboren te Amsterdam. *Werkhuis.* Onderwijzer. A. d. Z. 31 Aug. Herst 11 Sept.

— No. 994. Matje van Iperen, huisvrouw van Brentano Simonza. Oud 32 jaren. Geboren te Amsterdam. *St. Nicolaasstraat*, boven No. 45. Vischvrouw. Overl. 12 Sept. 6½ ure.

— No. 995. Mietje Abraham Lion. Oud 40 jaren. Geboren te Amsterdam. *Kerkstraat*, No. 111. Beroep onbekend. A. d. Z. 11 Sept. des nachts 1 ure. Overl. 11 Sept. des namiddags 12½ ure.

— No. 996. Grietje Duif, huisvrouw van Abm. Hartog Kruis. Oud 35 jaren. Geboren te Amsterdam. *Stroomarkt*, *Timmermansgang*. Beroep onbekend. A. d. Z. 12 Sept. 1 ure.

— No. 997. Salomon Blis. Oud 58 jaren. Geboren te Amsterdam. *Korte Houtstraat*, No. 15. Schoenmaker. A. d. Z. 12 Sept. 4 ure.

— No. 998. Abm. Hartog Kruis. Oud 40 jaren. Geboren te Amsterdam. *Houtgracht*, *Timmermansgang*. Draagbandenmaker. A. d. Z. 11 Sept. des nachts 1¼ ure. Overl. 12 Sept. des avonds.

— No. 999. Jan Hendrik Holleboer. Oud 58 jaren. Geboren te Amsterdam. *Hoek van de Haarlemmersluis.* Ambtenaar. A. d Z. onbekend. Overl. 11 Sept. 8½ ure.

— No. 1000. Fredrik Pothof. Oud 46 jaren. Geboren te Amsterdam. *Achterburgwal*, No. 66. Pakhuisknecht. A. d. Z. 11 Sept. Overl. 12 Sept. des morgens 3 ure.

— No. 1001. Sophia Madalena Fels. Oud 6 jaren. Geboren te Amsterdam. *Groote Oostenburgerstraat*, No. 61. De vader Sjouwerman. A. d. Z. 12 Sept. des morgens 6 ure. (Z. No. 892.)

— No. 1002. Helena Petronella Buné, huisvrouw van Mengs. Oud 40 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Baangracht*,

gracht, 2e *huis van de Tuinstraat.* Zilversmitsknecht. A. d. Z. 11 Sept. des middags 6 ure.

12 Sept. No. 1003. Gerrit Jan Boswinkel. Oud 59 jaren. Geboren te Amsterdam. *O. Z. Voorburgwal*, *bij de Barberstraat.* Timmerman. A. d. Z. 11 Sept. des morgens 4 ure. Herst. 15 Sept.

—— No. 1004. Sara Johanna Imler, huisvrouw van G. J. Boswinkel. Oud 58 jaren. Geboren te Amsterdam. *O. Z. Voorburgwal*, *bij de Barberstraat.* De man Timmerman. A. d. Z. 11 Sept. des morgens 4 ure. Overl. 12 Sept. des morgens 5 ure. (Z. No. 1003.)

—— No. 1005. Catharina Elizab. Imler. Oud 60 jaren. Geboren te Amsterdam. *O. Z. Voorburgwal*, *bij de Barberstraat.* De broeder Timmerman. A. d. Z. 11 Sept. des morgens 4 ure. Herst. 15 Sept. (Z. No. 1003, 1004.)

—— No. 1006. Jansje van den Berg. Oud 24 jaren. Geboren te Amsterdam. *Rozenstraat*, No. 10, De grootmoeder houdt eene kinderschool. A. d. Z. 11 Sept. des namiddags 2 ure.

—— No. 1007. Barend Horstik. Oud 16 jaren. Geboren te Amsterdam. *Baangracht*, *bij de Rozenstraat.* Koffijhuisknecht. A. d. Z. 11 Sept. des namiddags 2½ ure. Overl. 12 Sept. des morgens 9 ure.

—— No. 1008. Maria Praale. Oud 70 jaren. Geboren te Amsterdam. *Rozenhofje bij de Rozengracht.* Baker. A. d. Z. 10 Sept. des avonds 10 ure.

—— No. 1009. Johanna Scholts. Oud 50 jaren. Geboren te Groningen. *Kromme Palmstraat*, No. 17. Beroep onbekend. A. d. Z. onbekend.

—— No. 1010. Maria Koper. Oud 30 jaren. Geboren te Amsterdam. *Goudsbloemgracht*, No. 10. Dienstbode. A. d. Z. onbekend.

—— No. 1011. E. van der Veen. Oud 47 jaren. Geboren te Gasteler Nieuw-Veen. *Aan boord van het schip de 3 Gebroeders.* Schipper. Herst. 17 Sept.

12 Sept. No. 1012. Pieter de Jong. Oud 56 jaren. Geboren te Amsterdam. *Laurierstraat.* Knecht aan de Koornmarkt. A. d. Z. 11 Sept. des avonds 9 ure. Overl. 13 Sept. 8 ure.

— No. 1013. Coenraad Stondenberg. Oud 5 jaren. Geboren te Amsterdam. *Binnenbrouwerstraat*, *gang* No. 49. De vader Sjouwerman. A. d. Z. 12 Sept. des voormiddags 10 ure. Herst. 15 Sept.

— No. 1014. Jacoba Gerdina Stondenberg. Oud 2 jaren. Geboren te Amsterdam. *Binnenbrouwerstraat*, *gang* No. 49. De vader Sjouwerman. A. d. Z. 12 Sept. des voormiddags 10 ure. Overl. 12 Sept. des namiddags 6 ure. (Z. No. 1013.)

— No. 1015. Jan Samuel Jansen Ouderdom en Geboorteplaats onbekend. *Utrechtsche dwarsstraat*, No 170. Wijnkopersknecht. A. d. Z. 12 Sept. des morgens 6 ure. Herst. 15 Sept.

— No. 1016. Pieter Engelberts. Oud 35 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Prinsengracht*, *bij de Utrechtschestraat*, No 884. Steenhouwersknecht. A. d. Z. 12 Sept. des namiddags 1 ure. Overl. 12 Sept. des avonds 10 ure.

— No. 1017. Homan. Ouderdom en Geboorteplaats onbekend. *Hoedemakerspad.* No. 4. Beroep onbekend. A. d. Z. 12 Sept. des middags 6 ure.

— No. 1018. Betje Ashof. Oud 50 jaren. Geboren te Amsterdam. *Elandsgracht*, No. 94. Schoonmaakster. A. d. Z. 8 Sept. Herst. 15 Sept.

— No. 1019. Hendrika Wouter. Oud 30 jaren. Geboren te Amsterdam. *Walvischgang*, *in de Passeerderstraat.* Steendraagster. A. d. Z. 8 Sept.

— No. 1020. Catharina Knapsnijder. Oud 36 jaren. Geboren te Amsterdam. *Walvischgang*, *in de Passeerderstraat.* Steendraagster. A. d. Z. 8 Sept. (Z. No. 1019.)

12 Sept. No. 1021. Jansje Sóhne. Oud 5 jaren. Geboren te Amsterdam. *Heinmangang*, *Prinsengracht bij de Passeerderstraat.* De vader Smitsknecht. A. d. Z. 10 Sept. des avonds 10 ure. Overl. 12 Sept. des morgens 6½ ure.

—— No. 1022. Chatharina Eliza Sóhne. Oud 2½ jaren. Geboren te Amsterdam. *Heinmangang*, *Prinsengracht bij de Passeerderstraat.* De vader Smitsknecht. A. d. Z. 12 Sept. des morgens 7 ure. Herst. 15 Sept. (Z. N. 1021.)

13 Sept. (32e dag) No. 1023. Jan Willemsen. Oud 53 jaren. Geboren te Wageningen. *Singel*, *over de Appelmarkt*, No. 454. Tapper. A. d. Z. 13 Sept. des voormiddags 5 ure.

—— No. 1024. Johan Theod. van Delten. Oud 30 jaren. Geboren te Amsterdam *Leijdschestraat*, No. 74. Timmerman. A. d. Z. 12 Sept. des morgens 4 ure.

—— No. 1025. Jacob Coopman. Oud 1½ jaren. Geboren te Amsterdam. *Jode Breestraat.* Beroep van het hoofd des gezins onbekend. A. d. Z. 12 Sept. Overl. 12 Sept. 2 ure.

—— No. 1026. Ant. Theod. Peelen. Oud 6 jaren. Geboren te Amsterdam. *Suikerbakkersteeg*, No. 50. De vader Boekbinder. A. d. Z. 12 Sept. Overl. 13 Sept. des morgens 2½ ure.

—— No. 1027. Joseph Hend. Gerb. Klijnman. Oud 23 jaren. Geboren te Amsterdam. *Hoek Oostenburgergracht en groote Oostenburgerstraat.* Schilder. A. d. Z. 12 Sept. des avonds 10 ure.

—— No. 1028. Christiaan IJzering. Oud 37 jaren. *Brouwersgracht*, *tusschen de Palmgracht en Driehoekstraat*, No. 156. Koorndrager. A. d. Z. onbekend. Herst 16 Sept.

—— No. 1029. Fijtje David Schrijner, vrouw van Visser Mozes. Oud 50 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken.* A. d. Z. 12 Sept. des morgens 8 ure.

13 Sept. No. 1030. Mozes Ossedrijver. Oud 20 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken.* Sjouwerman. A. d. Z. 12 Sept. des middags 2 ure.

—— No. 1031. Betje Jacob Mijnssen. Oud 16 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken.* Beroep van het hoofd des gezins onbekend. A. d. Z. 11 Sept. des morgens 9 ure. Herst. 15 Sept.

—— No. 1032. Benjamin Arend Visser. Oud 45 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken.* Uitventer. A. d. Z. 11 Sept. Overl. 13 Sept. des avonds 11 ure.

—— No. 1033. Vogeltje Levie. Oud 8 maanden. Geboren te Amsterdam. *Marken.* Negotiant. A. d. Z. 12 Sept. des middags 4 ure. Herst. 15 Sept.

—— No. 1034. Jansje Eversen. Oud 17 jaren. Geboren te Amsterdam. *Batavierstraat.* Dienstbode. A. d. Z. 12 Sept. des morgens 7½ ure.

—— No. 1035. Joannes Wartman. Oud 3 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg.* Beroep van het hoofd des gezins onbekend. A. d. Z. 12 Sept.

—— No. 1036. Saartje Judik Rijs, vrouw van M. C. Steen. Oud 38 jaren. Geboren te Amsterdam. *Bataveerstraat.* Vischschoonmaakster. A. d. Z. 10 Sept. 7 ure. Herst. 17 Sept.

—— No. 1037. Sientje Wijmpelen. Oud 30 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg.* Beroep van het hoofd des gezins onbekend. A. d. Z. 12 Sept. 9 ure.

—— No. 1038. Leentje Jospr. Luza. Oud 9 jaren. Geboren te Amsterdam. *Lange Houtstraat.* No. 62. De vader Sjouwerman. A. d. Z. 12 Sept. des morgens 8 ure

—— No. 1039. Leentje Lins. Oud 25 jaren. Geboren te Gouda. *Jode Groenmarkt*, No. 26. Dienstbode. A. d. Z. 13 Sept. des morgens 7½ ure. Overl. 13 Sept. des avonds 10 ure.

13 Sept. No. 1040. Otto Daniels. Oud 81 jaren. Geboren in Noorwegen. *Dijkstraat*, No. 4. Zonder beroep. A. d. Z. 11 Sept. des namiddags. Overl. 14 Sep, 7½ ure.

—— No. 1041. Hendrica Petronella Neijs. Oud 15 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Noorder Kerkrstraat*, boven No. 5. De vader uitgetrokken Schutter. A. d. Z. 13 Sept 12 ure des nachts. Overl. 13 Sept. 5½ ure des namiddags.

—— No. 1042. J. A. van Koote. Oud 50 jaren. Geboren te Amsterdam. *Passeerderstraat.* Opperman. A. d. Z. 12. Sept. Herst. 15 Sept.

—— No 1043. Pieter van Anrad. Oud 47 jaren. Geboren te Amsterdam. *Passeerderstraat*, *bij de Walvischgang*, boven No. 17. Steenkruijer. A. d. Z. 10 Sept.

—— No. 1044. Jacobus Louwers. Oud 54 jaren. Geboren te Antwerpen. *Prinsengracht*, *bij de Raamstraat*, No. 246. Schoenmaker. A. d. Z. 13 Sept. 6 ure des morgens.

—— No. 1045. Lijsje Schippers, huisvrouw van Dirk Caldeijer. Oud 53 jaren. Geboren te Diemen. *Passeerderstraat*, *in den Walvischgang*. Schoonmakster. A. d. Z. 13 Sept.

—— No. 1046. Anna Elisabeth Aarnoud. Oud 39 jaren. Geboren te Arnhem. Ziekeoppasseres in het Cholera-Hospitaal. A. d. Z. 13 Sept.

—— No. 1047. Hendrik Tenthof. Oud 49 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Achtergracht*, *bij den Amstel* No. 16. Besteldersknecht, bij het 's Gravelandsche Veer. A. d. Z. 12 Sept. Overl. 12 Sept. 4 ure des namiddags.

—— No. 1048. Jacob van den Hamme. Oud 26 jaren. Geboren te Amsterdam. *Foeliedwarsstraat*. Hooijwerker. A. d. Z onbekend. Overl. 11 Sept. 10½ ure.

13 Sept No. 1049. Mietje de Wit. Oud 34 jaren. Geboren te Amsterdam. *Konijnestraat*, onder No. 20. Schoonmaakster. A. d. Z. 11½ ure des voormiddags.

—— No. 1050. Johannes Stroomeijer. Oud 40 jaren. Geboren te Amsterdam. *Lauriergracht*, *bij de Suikerbakkerssteeg*. Kruijer. A. d. Z. 13 Sept. 4 ure des namiddags.

—— No. 1051. Johannes Rumpf. Oud 48 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Lelijstraat* tusschen de 1e. en 2e. *dwarstraat*. Koude bakker. A. d. Z. 12 ure.

—— No. 1052. Catharina Rooseboom, Wed. Benega. Oud 35 jaren. Geboren te Amsterdam. *Hoek van de Bloemstraat en Prinsegracht*. Beroep onbekend. A. d. Z. 6 ure des morgens. Herst. 13 Sept.

—— No. 1053. Samuel de Vogel. Oud 45 jaren. Geboren te Amsterdam. *Bloemstraat*. No. 173. Waagdrager. A. d. Z. 12 ure.

—— No. 1054. Wilhelm de Vogel. Oud 11 jaren. Geboren te Amsterdam. *Bloemstraat*, No. 173. Beroep van het Hoofd des gezins onbekend. A. d. Z. 12½ ure. Herst. 15 Sept. (Z. No. 1053.)

—— No. 1055. Jansie Franken, Geb. Herman. Oud 30 jaren. Geboren te Amsterdam. *Bloemgracht hoek van de Prinsengracht*. De man Kledermaker. A. d. Z. des nachts 12 ure Herst. 17 Sept.

—— No. 1056. Jan Kuijpers, zoon van Likza Jacobs. Oud 2 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Schip in de Haringpakkerij*. De vader schipper. A. d. Z. onbekend.

—— No. 1057. Klaartje Stranders. Oud 36 jaren. Geboren te Amsterdam. *Leprosegracht*. Beroep onbekend. A. d. Z. onbekend. Herst. 12 Sept.

14 Sept. (33e. dag.) No. 1058. Harmen Horst. Oud 30 jaren. Geboren te Amsterdam. *St. Jacobstraat*, No. 19. Pakhuisknecht. A. d. Z. onbekend. Overl. 14 Sept. des morgens 7½ ure.

14 Sept. No. 1059. Huisvrouw van G. Sjouwerman. Oud 50 jaren. Geboren te Amsterdam. *Rapenburgerstraat.* Beroep onbekend. A. d. Z. 10 Sept. des voormiddags. Overl. 13 Sept. des morgens 7 ure.

—— No. 1060. Naatje van Velsen. Oud 28 jaren. Geboren te Amsterdam. *Rapenburgerstraat.* De man Turfhever. A. d. Z. 13 Sept. des nachts.

—— No. 1061. Eva Benedictus Saijet. Oud 70 jaren. Geboren te Manheim. *Jode-Breestraat.* Werkmeid. A. d. Z. 13 Sept. 5 ure.

—— No. 1062. Samson van Gelder. Oud 12½ jaren. Geboren te Amsterdam. *Bataviersiraat.* Beroep van het Hoofd des gezins onbekend. A. d. Z. 13 Sept. des morgens 9 ure. Herst. 15 Sept.

—— No. 1063. Judik Aalveld. Oud 77 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken.* Beroep onbekend. A. d. Z. 13 Sept. des morgens 11¾ure. Overl. 14 Sept. des morgens 7 ure.

—— No. 1064. Rachael Swaab. Oud 35 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg.* Beroep onbekend. A. d. Z. 13 Sept. 8 ure. Herst. 15 Sept. (Z. No 900, 932, 933.)

—— No. 1065. Philip Benedik Vredendool. Oud 19 jaren. Geboren te Paltenberg. *Uilenburg.* Kleeremaker. A. d. Z. 12 Sept. 6 ure des avonds.

—— No. 1066. Naatje Joseph Papegaaij. Oud 60 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken.* Negotiant. A. d. Z. 13 Sept. 4 ure des namiddags. Overl. 14 Sept 3 ure des namiddags.

—— No. 1067. J. Meijer Heert. Oud 75 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg.* Boekekoper. A. d. Z. 14 Sept. middernacht. Overl. 15 Sept. 3 ure des nachts.

—— No. 1068. Alexander Cohen. Oud 77 jaren. Geboren te Amsterdam. *Uilenburg.* Kruijer. Zedert geruimen tijd ziek.

—— No. 1069. Rachael Leaun, de huisvrouw van Ba-

rug

rug Buena., Oud 52 jaren. Geboren te Amsterdam. *Waaggestraat*, No 23. De man Passementwerker. A. d. Z. 11 Sept.

14 Sept. No. 1070. Albertje de Vries. Oud 55 jaren. Geboren te Amsterdam. *Jonkerstraat*, No. 111. In Zwavelstokken. A. d. Z. 13 Sept. 10 ure des avonds.

— No. 1071. J. F. Pape. Oud 43 jaren. Geboren te Amsterdam. *Prinsegracht bij de Rozegracht.* Beroep onbekend. Overl. 15 Sept. 5 ure des namiddags.

— No. 1072. Antje Hellingman. Oud 28 jaren. Geboren te Amsterdam. *Bikkerstraat.* Naaister. A. d. Z. 13 Sept. 5 ure des avonds.

— No. 1073. J. de Leeuw. Oud 22 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Karthuizersstraat, over het Weduwehofje.* Schilder. A. d. Z. 12 Sept. Herst. 15. Sept.

— No. 1074. Anna Wilms, Wed. George Tima. Oud 70 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Hoek tweede Angeliersdwarsstraat.* Beroep onbekend. A. d. Z. 13 Sept. 6 ure des avonds. Overl. 15 Sept. 7½ ure des morgens.

— No. 1075. Jansje Walter. Oud 4 jaren. Geboren te Amsterdam. *Laurierstraat.* De vader Opperman. A. d. Z. 13 Sept. 9 ure des avonds. Overl. 14 Sept. 2 ure des nachts.

— No. 1076. Maria Trijntje Cornelia Mas. Oud 10 jaren. Geboren te Amsterdam. *Laurierstraat.* Aangenomen kind van L. Dros. A. d. Z. 13 Sept. 12 ure des middags.

— No. 1077. Toon van Beek. Oud 90 jaren. Geboren te Amsterdam. *Prinsegracht.* Groenboer. A. d. Z. 14 Sept. 11 ure des morgens. Overl. 15 Sept. 3½ ure des nachts.

— No. 1078. Hendrika Patis. Oud 45 jaren, Geboren te Amsterdam. *Laurierstraat.* Beroep onbekend. A. d. Z. 14 Sept. 1½ ure des namiddags. Overl. 15 Sept. 1 ure des nachts

14 Sept. No. 1079. Pieter Dirk Schezen. Oud 44 jaren Geboren te Amsterdam. *Laurierstraat.* Schoenpoetser. A. d. Z. 14 Sept. 4 ure des namiddags. Overl. 14 Sept. 7 ure des avonds.

—— No. 1080. Saartje Israels. Oud 70 jaren. Geboren te Maastricht. *Lange Houtstraat.* Beroep onbekend. A. d. Z. 13 Sept. 1 ure des nachts. Overl. 16 Sept. 3 ure des namiddags.

—— No. 108. Levie Drubbelaar. Oud 66 jaren. Geboren te Amsterdam. *Weesper Kerkstraat.* Beroep onbekend. A. d. Z. 13 Sept. 7 ure des avonds.

15 Sept. (34e dag,) No. 1062. F. Nielsen. Oud 50 jaren. Geboren te Amsterdam. *Foeliedwarsstraat.* Sjouwerman. A. d. Z. 13 Sept. Overl. 15 Sept. 7 ure des avonds.

—— No. 1083. Roosje Eltje Orretje. Oud 54 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken.* Beroep onbekend. A. d. Z. 14 Sept. 10½ ure des voormiddags.

—— No. 1084. Samuel Slomper. Oud 21 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken.* Kastemakersknecht. A. d Z. 14 Sept. 11 ure des morgens.

—— No. 1085 Mozes Wijnman. Oud 29 jaren. Geboren te Amsterdam. *Marken.* Kruijer. A. d. Z. 14 Sept. 8 ure des morgens. Overl. 17 Sept.

—— No. 1086. Betje Rolle. Oud 33 jaren. Geboren te Amsterdam. *Utrechtsche dwarsstraat,* No. 4. Dienstmaagd. A. d. Z. onbekend.

—— No. 1087. Wed. Janssen. Oud 60 jaren. Geboren te Amsterdam. *Laagte van de Kadijk,* onder No 140. Beroep onbekend. A. d. Z. 14 Sept. 4 ure des ochtends. Overl. 15 Sept 6 ure.

—— No. 1088. Gerretje Drost. Oud 47 jaren. Geboren te Amsterdam. *Wittenburgerstraat,* boven No. 32. Baker. A. d. Z. 15 Sept. 5 ure des morgens.

—— No. 1089. Anna Maria Sibbeles. Oud 5 jaren. Ge-

Geboren te Amsterdam. *Steenhouwerssteeg*, No. 2. *bij de Voorburgwal*. De vader Schoenlapper. A. d. Z. 15 Sept. 2 ure des nachts. Overl. 15 Sept. 6 ure des morgens. *Geene geneeskundige hulp ingeroepen.*

15 Sept. No. 1090. Johannes Paradijs. Oud 12 jaren. Geboren te Amsterdam. *Ridderstraat*. De vader Metzelaarsknecht. A. d. Z. 9 ure des avonds (Z. No. 989.)

—— No. 1091. Abr. van David Granaat. Oud 3½ jaren. Geboren te Amsterdam. *Jode Kerkstraat*, No. 14. De vader Remplacant. A. d. Z. 15 Sept. 10½ ure des morgens. Overl. 17 Sept. 5 ure des morgens.

—— No. 1092. Cornelia Kruk. Ouderdom onbekend. Geboorteplaats onbekend. *Op de Angeliersgracht*, *in den Vaderlieven gang*. Oppasser in het Cholera-Hospitaal op de Lauriergracht. A. d. Z. 14 Sept. 11 ure des morgens.

—— No. 1093. Leentje Broekman, Wed. H. Scholte. Oud 44 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Lindengracht*, *bij de Baangracht*, No. 108. Schoonmaakster. A. d. Z. 14 Sept. 4 ure des namiddags. Overl. 16 Sept. 12½ ure des middags.

—— No. 1094. Mietje Gosseling, Dochter van Hend. Gosling. Oud 5 jaren. Geboren te Amsterdam. *Tuinstraat*. Beroep van het Hoofd des gezins onbekend. A. d. Z. onbekend. Overl 15 Sept. 5 ure des avonds.

—— No. 1095. Hanna Baltina Buttena. Oud 60 jaren. Geboren te Amsterdam. *Passeerderstraat*, *Fortuinengang*. Beroep onbekend A. d. Z. 15 Sept. 6 ure des morgens.

—— No. 1096. Rieca Ester Mirando, vrouw van J. G. Rocieo. Oud 26 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Lange Houtstraat*. Beroep onbekend. A. d. Z. 14 Sept.

—— No. 1097. Drubbelaar, zoon van Levie Drubbelaar. Oud 17 jaren. Geboorteplaats onbekend. *Weesper-*

Kerkstraat. Beroep onbekend. A. d. Z. 15 Sept. (Z. No. 1081.)

15 Sept. No. 1098 Elizabeth Nunaber. Oud 2 jaren. Geboren te Amsterdam. *Palmstraat* No. 3. Beroep van het Hoofd des gezins onbekend. A. d. Z. onbekend. Overl. 13 Sept. 12 ure des avonds.

—— No. 1099. Naatje Winkel, huisvrouw van Mansfelder. Oud 54 jaren. Geboren te Amsterdam. *St. Ant. Breestraat*, *hoek van de Watersteeg* Wijnhuis. A. d. Z. onbekend. Herst. 15 Sept.

—— No. 1100. Hanna Lamon, Wed. van Emanuel Samson Lamon. Oud 68 jaren. Geboren te Amsterdam. *Jode Kerkstraat*, No. 7. Overl. 10 Sept. 11 ure des morgens.

Bij den Uitgever dezes zijn de volgende Werken te bekomen:

M. J. CHELIUS Leerboek der Heelkunde. Naar de 3de uitgave. Vertaald en vermeerderd door G. J. POOL, Med. et Chir. Doctor te *Amsterdam.* IVde Deel 2 of 8ste en laatste stuk. Met een *Algemeen Register* . . . . *f* 2 : 40

G. M. VON REIN, die Orientalische Cholera. Mit einer Vorrede von Profr. Kieser, *Jena* 1832. . . . . 2 : —

E. BARCHEWITZ, über die Cholera. Nach eigener Beobachtung. *Dantzig* 1832. . . . . 2 : —

K. C. HILLE, Beobachtungen über die Asiatische Cholera gesammelt auf einer Reise. Mit 1 Kärtchen. *Leipzig* 1832. . . . . 1 : 30

J. L. CASPER, die Behandlung der Asiatischen Cholera durch Anwendung der Kälte. *Berlin* 1832. . . . . 1 : —

C. L. BLUME, *Hoogleeraar te Leijden*, over de Asiatische Cholera. Uit eigene waarnemingen en echte stukken . . . . 1 : 80

E. HORN, de Cholera zoo als dezelve te Berlijn is waargenomen. Uit het Hoogduitsch door Dr. TH. DAVIDS . . . . — : 50

INHOUD.